

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA EVROPSKÉ INTEGRACE

Využití dotací EU ve vybraných obcích mikroregionu Hlučínsko
Use of the EU Subsidies in the Selected Municipalities of the Microregion Hlučínsko

Student: Bohumila Kubíková

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Eva Poledníková

Ostrava 2012

Zadání bakalářské práce

Student: Bohumila Kubíková

Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa

Studijní obor: 6210R004 Eurospráva

Téma: Využití dotací EU ve vybraných obcích mikroregionu Hlučínsko
Use of the EU Subsidies in the Selected Municipalities of the Microregion Hlučínsko

1. Úvod
 2. Východiska strukturální pomoci EU v České republice
 3. Socioekonomická analýza mikroregionu Hlučínsko
 4. Analýza a hodnocení využití dotačních prostředků EU ve vybraných obcích mikroregionu Hlučínsko
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

HÁJEK, Oldřich a Jiří NOVOSÁK. *Kohezní politika v širších souvislostech*. Žilina: GE-ORG, 2010. ISBN 978-80-89401-19-2.

JÁČ, Ivan et al. *Jedinečnost obce v regionu*. 1. vyd. Příbram: Professional Publishing, 2010. ISBN 978-80-7431-038-6.

MAREK, Dan a Tomáš KANTOR. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2009. ISBN 978-80-87029-13-8.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Eva Poledníková**

Datum zadání: 25. listopadu 2011

Datum odevzdání: 11. května 2012

prof. Ing. Karel Skokan, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

„Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci, včetně všech příloh vypracovala samostatně. Přílohy č. 1 – 7, dané mi k dispozici, jsem samostatně doplnila.“

V Ostravě dne 11. května 2012

.....
Bohumila Kubíková

Obsah

1 Úvod	5
2 Východiska strukturální pomoci EU v České republice	7
2.1 Regionální politika EU	7
2.1.1 Vývoj regionální politiky EU	8
2.1.2 Regionální politika EU v programovacím období 2007-2013.....	14
2.2 Regionální politika EU v České republice.....	19
2.2.1 Programový rámec regionální politiky EU v ČR.....	21
2.2.2 Institucionální zabezpečení strukturální pomoci EU v ČR.....	24
2.2.3 Finanční rámec strukturální pomoci EU v České republice 2007- 2013	25
3 Socioekonomická analýza mikroregionu Hlučínsko	26
3.1 Mikroregion Hlučínsko.....	27
3.1.1 Základní charakteristika území	28
3.1.2 Základní demografické údaje a obyvatelstvo mikroregionu Hlučínsko	30
3.1.3 Ekonomika mikroregionu Hlučínsko	31
3.1.4 Zemědělství, lesnictví, rybníkářství.....	33
3.1.5 Trh práce	33
3.1.6 Lidské zdroje a vzdělání	34
3.1.7 Občanská vybavenost	35
3.1.8 Cestovní ruch	37
3.1.9 Infrastruktura	40
3.1.10 Životní prostředí	42
3.2 SWOT analýza mikroregionu Hlučínsko.....	42
3.3 Formy sdružení mikroregionu Hlučínsko	45
3.4 Přeshraniční spolupráce mikroregionu Hlučínsko	47
3.5 Základní charakteristika vybraných obcí mikroregionu Hlučínsko.....	49
4 Analýza a hodnocení využití dotačních prostředků EU ve vybraných obcích mikroregionu Hlučínsko.....	51
4.1 Proces čerpání dotací ze strukturálních fondů Evropské unie	52
4.2 Využití dotačních prostředků ze strukturálních fondů EU vybranými obcemi mikroregionu Hlučínsko	56
4.2.1 Využití dotačních prostředků EU v obci Bělá	57
4.2.2 Využití dotačních prostředků EU v obci Bohuslavice.....	59

4.2.3 Využití dotačních prostředků EU v obci Bolatice	61
4.2.4 Využití dotačních prostředků EU v obci Píšť	62
4.2.5 Využití dotačních prostředků EU v obci Rohov	64
4.2.6 Využití dotačních prostředků EU v obci Strahovice	65
4.2.7 Využití dotačních prostředků EU v obci Sudice.....	67
4.2.8 Využití dotačních prostředků EU v obci Vřesina	68
4.2.9 Využití dotačních prostředků EU v obci Závada.....	69
4.3 Hodnocení a komparace využití dotačních prostředků EU ve vybraných obcích mikroregionu Hlučínsko	71
4.3.1 Hodnocení čerpání dotačních prostředků EU dle žádostí o dotaci	71
4.3.2 Čerpání dotací EU dle operačních programů ČR	72
4.3.3 Alokace dotací z fondů EU	73
4.3.4 Výše proplacených dotací	74
4.3.5 Celková alokace na jednoho obyvatele.....	75
4.3.6 Srovnání počtu realizovaných projektů dle typu dotačních titulů EU	75
5 Závěr	77
Seznam literatury	79
Seznam zkratk.....	85
Seznam tabulek a grafů.....	88
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
Seznam příloh	
Přílohy	

1 Úvod

Předmětem bakalářské práce je využití dotací Evropské unie ve vybraných obcích mikroregionu Hlučínsko. Důvodem výběru tohoto tématu je především aktuálnost dané problematiky a v neposlední řadě také má osobní zainteresovanost, jelikož jsem obyvatelem jedné z obcí mikroregionu Hlučínsko a záleží mi na životní úrovni místních obyvatel, která se mnohdy odvíjí od úrovně a možností jednotlivých obcí v oblasti ekonomického, kulturního a sociálního rozvoje. Sledovaná lokalita se rozkládá na severovýchodě České republiky, při hranicích s Polskem. Vývoj této oblasti byl spjat s vývojem Německa, což se primárně odrazilo v myšlení, kultuře a zachování místních tradic. Mikroregion Hlučínsko je velice atraktivním územím díky své bohaté historii a četnosti přírodních, architektonických a řemeslných památek.

Cílem bakalářské práce je přiblížit teoretická východiska strukturální pomoci EU v České republice a především, analyzovat, komparovat a zhodnotit čerpání dotačních prostředků z fondů Evropské unie vybranými obcemi mikroregionu Hlučínsko v období let 2007 – 2012. Výběr obcí, jež jsou předmětem zkoumání práce, vychází zejména z ochoty představitelů jednotlivých obcí spolupracovat a poskytovat potřebné informace, které by sloužily k dosažení stanoveného cíle.

Bakalářská práce je rozdělena do tří hlavních kapitol. Obsahově první kapitola se zabývá východisky strukturální pomoci Evropské unie v České republice. První část je věnována regionální politice Evropské unie (EU), jejímž cílem je snižování disparit mezi regiony a zvyšování hospodářské a sociální úrovně. Tato oblast dále zahrnuje principy regionální politiky, její historický vývoj, cíle, nástroje a finanční rámec pro programovací období 2007 - 2013. Druhá část kapitoly se koncentruje na realizaci regionální politiky EU v České republice.

V obsahově druhé kapitole je zpracována socioekonomická analýza mikroregionu Hlučínsko, která zahrnuje základní charakteristiky mikroregionu Hlučínsko z geografického, demografického a ekonomického hlediska a také občanskou vybavenost, cestovní ruch, infrastrukturu a oblast životního prostředí. Součástí kapitoly je také SWOT analýza mikroregionu Hlučínsko, která je nedílnou součástí hodnocení úrovně územně strategických celků. V závěru této kapitoly jsou obsaženy informace o formách sdružení obcí a o vybraných obcích, jež jsou podrobeny následnému hodnocení.

Obsahově třetí kapitola se zabývá samotnou analýzou a hodnocením využití dotačních prostředků EU ve vybraných obcích mikroregionu Hlučínsko, přičemž se zaměřuje na proces čerpání dotací od možností využívání dotačních prostředků po závěrečnou kontrolu.

Celková komparace a analýza čerpání dotací vychází z interních zdrojů, které byly poskytnuty jednotlivými obecními úřady. Dostupné informace se týkaly především počtu úspěšných projektů, jež byly realizovány od roku 2007 do března/dubna 2012, neúspěšných žádostí a podaných žádostí, které nejsou doposud vyhodnoceny a příslušných údajů, které tvoří nedílnou část následného hodnocení na základě vybraných kritérií.

Bakalářská práce vychází zejména z české odborné literatury, a z oficiálních informací dostupných na webových stránkách příslušných veřejnoprávních subjektů a z interních informací obcí, které byly získány na základě schůzek s představiteli vybraných obcí.

2 Východiska strukturální pomoci EU v České republice

S regionálními problémy se dlouhá léta potýkají nejen obyvatelé jednotlivých států, ale také státní správy a samosprávy. Původně byla regionální nerovnováha pojmána za dočasný problém a převládaly teze, že regionální různorodost hospodářského vývoje je určena podmínkami národních ekonomik, přičemž v jednotlivých regionech působí mnoho faktorů, jež podněcují vznik nežádoucích jevů. Jedná se zejména o geografickou polohu, nedostatečné přírodní zdroje, nedostačující ekonomická struktura regionu a jiné. Nadměrná koncentrace výše uvedených problémů v konkrétním území způsobuje vysokou míru nezaměstnanosti, která s sebou nese sociální problémy, zpomaluje ekonomiku státu a podepisuje se na stavu životního prostředí.

V souvislosti s negativními dopady v jednotlivých regionech byly vymezeny problémové regiony, a to regiony s upadajícími či stagnujícími odvětvími, regiony nedostatečně vybavené přírodními zdroji a regiony s nedostatečným využitím vlastních zdrojů ¹.

Rostoucí společenské a hospodářské rozdíly negativně působí na chod celého státu a vedou k častým sociálním a politickým nepokojům, což v mnoha zemích bylo zaznamenáno jako hlavní podnět ke vzniku regionální politiky, která by měla tyto nerovnosti svými nástroji redukovat a přispívat ke konkurenceschopnosti jak jednotlivých regionů, tak celého státu. Na zřetel jsou brány faktory nejen ekonomické, ale také sociální, politické a ekologické, přičemž jako hlavní motiv regionální politiky bylo plné využití všech výrobních faktorů, snížení nezaměstnanosti a udržitelný hospodářský růst.

Rozmach regionální politiky započal ve většině západoevropských zemích na přelomu 50. a 60. let 20. století. Současné dokumenty Evropské unie vztahující se k problematice regionální politiky obsahují vize a cíle, ke kterým by se členské státy měly přibližovat ².

2.1 Regionální politika EU

Regionální politika Evropské unie (EU) je koncipována jako **komunitární politika**, což znamená, že jednotlivé členské státy mají v kompetenci vlastní realizaci regionální politiky, ale harmonizace a koordinace je prováděná na úrovni EU prostřednictvím evropských institucí.

¹WOKOUN, René. *Česká Regionální politika v období vstupu do Evropské unie*. 1.vyd. Praha: Oeconomica, 2003. ISBN 80-245-0517-7.

²WOKOUN, René, ref. 1, s. 10

Regionální politika EU se řídí čtyřmi principy, jež byly potvrzeny i pro programovací období 2007-2013.

Princip programování má přispět k efektivní alokaci finančních prostředků, realizované prostřednictvím několikaletých plánů regionálního rozvoje, aby schvalování projektů v rámci těchto plánů pomohlo regionální politice k dosažení větší přehlednosti a stabilitě.

Princip koncentrace spočívá v efektivním vynakládání finančních prostředků do oblastí s největšími strukturálními problémy, které jsou vybrány Evropskou komisí a členskými státy na základě prioritních cílů.

Princip partnerství zahrnuje spolupráci mezi Evropskou komisí a příslušnými orgány na národní, regionální a místní úrovni, které zastupují občany a uplatňuje se při zásadách financování, přípravě a realizaci projektů.

Princip adicionality zajišťuje, že unijní prostředky nenahrazují národní zdroje, ale jsou pouze jejich doplněním. Financování projektů ze strukturálních fondů je proto jen posílení veřejných výdajů, jehož výše se odvozuje od typu a povahy projektu ³.

Mezi doplňkové principy patří princip monitorování a vyhodnocování. Ten předpokládá průběžnou kontrolu, vyhodnocování a zajištění efektivního využívání finančních prostředků ze strukturálních fondů. Za jeho uplatnění zodpovídá monitorovací výbor a koncentruje se výhradně na finanční stránku projektu, tudíž nezohledňuje jiná stanoviska, která souvisí s vhodností projektu nebo s prioritami regionální politiky. *Princip subsidiarity* klade důraz na to, aby rozhodovací procesy v rámci jednotlivých cílů probíhaly na co nejnižším stupni veřejné správy, co nejbližší občanům. *Princip solidarity* spočívá v podpoře méně rozvinutých států EU a zlepšování jejich životní úrovně prostřednictvím ekonomicky vyspělých zemí, které se z větší části podílí na společném rozpočtu.

2.1.1 Vývoj regionální politiky EU

Definice regionální politiky se v čase mění a stěží lze obsáhnout tak širokou oblast zájmů, souboru cílů a nástrojů, které slouží ke snižování regionálních disparit. Vývoj regionální politiky je strukturován do pěti základních etap, které jsou odvozeny od podstatných udá-

³MAREK, Dan a Tomáš KANTOR. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2009. ISBN 978-80-87029-13-8.

lostí v průběhu formování evropské integrace a ovlivnily postavení regionální politiky, nebo druhou alternativou je rozdělení, které bere v úvahu plánovací období strukturálních fondů. Následující rozdělení kopíruje hlavní události vývoje Evropské unie ⁴.

Období let 1958-1973

Náznak regionální politiky je zakotven již v **Římských smlouvách z roku 1958**. V definici cíle evropské integrace se kladl důraz na hospodářský rozvoj a odstraňování nerovností v hospodářské a životní úrovni regionů. Námětů na založení regionální politiky bylo několik. Jednalo se zejména o zájmy v oblasti ekonomické, sociální, politické a později také ekologické.

Státy *Evropského hospodářského společenství (EHS)* usilovaly o zmírnění rozdílů mezi regiony a snížení zaostávání znevýhodněných oblastí, avšak nedostalo se jim dostatečné odezvy na nadnárodní úrovni. Byly poskytovány pouze finanční podpory omezené na podpůrné programy v rámci *Evropské investiční banky (EIB)*. Až koncem 60. let 20. století s příchodem strategie na vytvoření společného trhu a *Evropské měnové unie (EMU)* docházelo k častým námětům na vytvoření evropského rámce regionální politiky za účelem snižování negativních dopadů prohlubující se evropské integrace ⁵. V souvislosti s touto strategií, byl v roce 1969 předložen Evropské komisi (EK) návrh na vytvoření *Evropského fondu pro regionální rozvoj (European Regional Development Fund, ERDF)*, který měl sloužit jako nástroj na odstraňování anomálií mezi jednotlivými regiony.

Celá éra regionální politiky byla provázena individualistickým přístupem. Neexistovala žádná koordinace na nadnárodní úrovni, jelikož pozornost byla věnována zejména odstraňování obchodních bariér. Zlomovým bodem se stal rok 1973, kdy do *EHS* přistoupilo Dánsko, Irsko a Velká Británie, potýkající se s výraznými regionálními rozdíly a svými hlasy podpořili státy, které usilovaly o vytvoření *ERDF* ⁶.

⁴SKOKAN, Karel. *Evropská regionální politika v kontextu vstupu do Evropské unie*. 1. vyd. Ostrava: Repro-nis, 2003. ISBN 80-7329-023-5.

⁵HÁJEK, Oldřich a Jiří NOVOSÁK. *Kohezní politika v širších souvislostech*. Žilina: GEORG, 2010. ISBN 978-80-89401-19-2.

⁶HÁJEK, Oldřich a Jiří NOVOSÁK, ref. 5, s. 35

Období let 1974-1985

Po dvouletých jednáních byl *ERDF* založen v roce 1975 a je považován za základní nástroj snižování regionálních disparit v rámci EU. Finanční zdroje, jež byly rozděleny mezi jednotlivé státy na základě kvót, sloužily ke spolufinancování projektů, které byly vybírány na základě rozhodnutí členských států. Stále nedocházelo k naplnění prvotního cíle zakotveného v *Římských smlouvách*. Až koncem 80. let 20. století v souvislosti se zaváděním iniciativ Společenství, které se soustředily k řešení problémů celoevropského významu, došlo k posílení významu evropské úrovně.

Období let 1986-1993

V roce 1987 byl přijat *Jednotný evropský akt (JEA)* a regionální politika získala definitivně evropský rámec. Došlo k první významné revizi *Římských smluv* a v roce 1989 bylo zahájeno **první programovací období**, jež trvalo do roku 1993. Reforma regionální politiky v *článku 23 Jednotného evropského aktu* zavedla **koncept hospodářské a sociální soudržnosti**. Byla zdůrazněna úloha ERDF, ale členské státy byly současně zavázány využívat také finanční prostředky z orientační sekce *Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu (European Agricultural Guidance and Guarantee Fund, EAGGF)*, *Evropského sociálního fondu (ESF)* a *EIB* v rámci cílů hospodářské a sociální soudržnosti. ERDF, EAGGF a ESF byly souhrnně označeny termínem **strukturální fondy (SF)**. Dále byla zmíněna snaha o koordinaci národních a evropských politik a závazek Evropské komise ke zpracování návrhu reformy strukturálních fondů, který se stal východiskem vytvoření její současné podoby. Součástí této reformy bylo taktéž zavedení výchozích principů regionální politiky, to znamená principů koncentrace, programování, partnerství a potvrzení principu adicionality ⁷. *Maastrichtská smlouva* ⁸ zdůraznila podstatu regionální politiky a posilování hospodářské a sociální soudržnosti zařadila mezi cíle EU. *Politika hospodářské a sociální soudržnosti* byla opět upravena v Hlavě XIV v člancích 130 a-e. V Maastrichtské smlouvě je zakotvena povinnost Rady zřídit *Fond soudržnosti (FS)* na pomoc slabším zemím splnit **maastrichtská kritéria**. Tento fond podporoval pouze státy, jejichž HNP byl

⁷HÁJEK, Oldřich a Jiří NOVOSÁK, ref. 5

⁸Maastrichtská smlouva (Smlouva o EU) byla podepsána 7. února 1992 v Maastrichtu a v platnost vstoupila 1. listopadu 1993. Smlouva nahradila EHS Evropským společenstvím (ES), založila Hospodářskou a měnovou unii. Velký zlom nastal posílením role EP, kdy zavedla nový postup spolurozhodování za účelem dosažení shody mezi EP a Radou. Dala vznik EU založené na třech pilířích: Evropská společenství, společná zahraniční a bezpečnostní politika a policejní a soudní spolupráce v trestních věcech.

nižší než 90 % průměru EU. Do skupiny těchto zemí spadalo Španělsko, Irsko, Portugalsko a Řecko.

Dále byl Evropské komisi dán závazek, aby každé tři roky předkládala zprávu o pokroku dosaženém při upevňování hospodářské a sociální soudržnosti včetně zpracování návrhů vhodných změn⁹. V roce 1993 vznikl také čtvrtý strukturální fond, *Finanční nástroj na orientaci rybolovu (FIFG)*. V obsahu Maastrichtské smlouvy je zakotven *Výbor regionů*, jehož úkolem je zastupovat regionální a místní vlády v evropských záležitostech.

Období let 1994-1999

V roce 1994 bylo zahájeno **druhé programovací období**, jež trvalo do roku 1999. Došlo k prodloužení programovacího období ze čtyř na šest let, zvýšil se podíl regionální politiky na celkovém rozpočtu EU a došlo ke zjednodušení principu programování. Po roce 1999, kdy *Amsterodamská smlouva* vstoupila v platnost, nebyly provedeny v oblasti regionální politiky žádné markantní změny. Důraz se kladl zejména na politiku zaměstnanosti vzhledem k rozšiřování Evropské unie o země střední a východní Evropy, jejichž HDP odpovídalo zhruba třetině unijního průměru¹⁰.

Období let 2000-2006

Po rozšíření EU bylo nutné vytvořit nový finanční rámec pro programovací období 2000-2006. Všeobecným dokumentem reagujícím na rozšíření EU a reformu společných politik se stala *Agenda 2000*, která byla přijata jako sdělení Komise o budoucím směřování EU. Na tento akční plán navazovaly závěry ze zasedání Evropské rady v Berlíně. Byly vytvořeny nové finanční nástroje předvstupní pomoci pro kandidátské státy. Jednalo se o fondy *ISPA (Instrument for Structural Policies for Pre-accession)* a *SAPARD (Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development)*, ze kterých byly financovány zejména projekty v oblasti dopravních sítí, životního prostředí a zemědělství. Oba nástroje doplňovaly program *PHARE (Poland and Hungary Aid for Restructuring of the Economy)*, vytvořený v roce 1989 pouze pro Polsko a Maďarsko, ale později ho využívaly i jiné kandidátské země¹¹.

⁹HÁJEK, Oldřich a Jiří NOVOSÁK, ref. 5, s. 46

¹⁰HÁJEK, Oldřich a Jiří NOVOSÁK, ref. 5

¹¹MAREK, Dan a Tomáš KANTOR, ref. 3

Regionální politika v souvislosti s námětem *Agendy 2000* prošla třetí zásadní reformou. Mezi hlavní změny podoby regionální politiky byla zařazena stabilizace objemu finančního rámce regionální politiky, změny kladoucí si za cíl zvýšení efektivity a zjednodušení principů implementace, snížení počtu cílů a iniciativ v souvislosti se zjednodušením jejich struktury a administrativní náročnosti a zařazení *FIFG* mezi strukturální fondy ¹². Výsledkem této reformy se stala také zvýšená pozornost, kterou bylo nutné věnovat regionům, jež zaostávají v oblasti vzdělání a v tvorbě nových pracovních míst.

Cíle regionální politiky 2000-2006 a nástroje předvstupní pomoci

Regionální politika EU se v programovacím období 2000-2006 soustředila na tři cíle.

Cíl 1: Podpora rozvoje ekonomicky zaostávajících regionů.

Tento cíl byl zaměřen na zvýšení konkurenceschopnosti jednotlivých regionů, podporoval rozvoj infrastruktury, malé a střední podnikání, vytváření nových pracovních míst. Pod Cíl 1 spadaly regiony na úrovni **NUTS II**, jejichž HDP/obyvatele bylo menší než 75 % průměru EU, Finsko, Švédsko a odlehlé regiony. Cíl 1 byl financován z ERDF, ESF, orientační sekce EAGGF a FIFG.

Cíl 2: Pomoc regionům, které procházejí ekonomickou a sociální restrukturalizací.

Cíl 2 pokrýval regiony, které nesplňovaly kritéria zařazení pod Cíl 1 a byl koncentrován do regionů **NUTS III**, které procházely hospodářskou a sociální restrukturalizací. Zahrnoval zejména průmyslové oblasti, venkovské oblasti, městské oblasti a oblasti závislé na rybolovu. Podstatou bylo propojení odlehlých oblastí s centry dopravní infrastrukturou a zlepšení přístupu k novým technologiím. Cíl 2 byl podporován z ERDF a ESF.

Cíl 3: Pomoc členským zemím v rozvoji lidských zdrojů a v řešení problémů nezaměstnanosti.

Cíl 3 byl soustředěn na pomoc **členským státům**, nikoli regionům a jako způsobilé oblasti byly ty, jež nesplňovaly kritéria nutná pro zařazení pod Cíl 1. Finanční prostředky byly

¹²HÁJEK, Oldřich a Jiří NOVOSÁK, ref. 5

poskytovány z ESF a směřovaly na podporu přístupu ke vzdělání, modernizaci vzdělávacích systémů a programů a podporu zaměstnanosti. Důraz byl rovněž kladen na osoby ohrožené sociálním vyloučením a na podporu rovných příležitostí pro muže a ženy ¹³.

Iniciativy Společenství 2000– 2006

Iniciativy společenství představovaly určitou formu spolupráce mezi Evropskou komisí a EIB v rámci realizace cílů regionální politiky prostřednictvím nástrojů, mezi které patřily například: zajištění dostatečných úvěrových zdrojů pro podnikatelské projekty a rozvoj regionů, manažerské a finanční expertízy, možnosti kombinování grantů a úvěrů a jiné.

Evropská komise v rámci řešení problémů na celém území EU vyhlásila na programové období 2000-2006 čtyři iniciativy, které usnadňovaly realizaci jednotlivých programů.

INTERREG III byl zaměřen na podporu přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráci. *INTERREG III A* přispíval k rozvoji společenských a hospodářských center mezi příhraničními regiony, zatímco *INTERREG III B* podporoval nadnárodní spolupráci s cílem zefektivnit integrace jednotlivých regionů ve větší celky a *INTERREG III C*, který podporoval účinnou výměnu zkušeností v rámci regionálního rozvoje a spolupráce, nejen uvnitř Evropské unie, ale také s regiony mimo Evropskou unii, jež usilovaly o vstup.

URBAN II byl soustředěn na využití nových možností rozvoje městských oblastí, které se potýkaly s dlouhodobou nezaměstnaností, s vysokou úrovní kriminality, s vysokou mírou chudoby a s jinými strukturálními problémy.

LEADER+ podporoval rozvoj venkovských oblastí a kladl důraz zejména na využití venkovského potenciálu prostřednictvím vytváření nových pracovních míst v rámci posílení ekonomického prostředí a vytváření sítí mezi venkovskými regiony.

EQUAL byl zaměřen na podporu boje proti diskriminaci na trhu práce na národní úrovni a podporoval boj proti rasismu, inovace informačních technologií a jiné ¹⁴.

¹³WOKOUN, René. *Strukturální fondy a obce I*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2006. ISBN 80-7357-138-2.

¹⁴WOKOUN, René, ref. 13

2.1.2 Regionální politika EU v programovacím období 2007-2013

V souvislosti s rozšířením a následným nárůstem regionálních disparit v rámci EU byl dne 18. února 2004 Evropskou komisí představen návrh na reformu politiky soudržnosti na období let 2007-2013 s názvem *Nové partnerství pro soudržnost: konvergence, konkurenceschopnost a kooperace*, tzv. *Třetí zpráva o ekonomické a sociální soudržnosti*¹⁵. Obsahem tohoto dokumentu byl návrh cílů na programovací období 2007-2013, delegování pravomocí na členské státy a regiony, snížení počtu strukturálních fondů, financování operačních programů pouze jedním fondem, zavedení stejných pravidel pro Fond soudržnosti jako pro strukturální fondy a jiné.

Legislativní rámec regionální politiky EU v období 2007-2013

Základní legislativa EU je rozdělena na oblast **primárního práva**, jež obsahuje základní smlouvy o ES a EU a oblast **sekundární legislativy**, která je vymezena nařízením, rozhodnutím, metodickými pokyny pro strukturální fondy a metodickými pracovními pomůckami.

Primární právo

Základní smlouvy o ES a EU jsou právně závazné dokumenty, které vznikají na mezivládní konferenci členských států a poté jsou ratifikovány podle způsobu, jež je uveden v jednotlivých ústavách. Určité náznaky regionální politiky jsou zakotveny ve *Smlouvě o Evropském společenství uhlí a oceli (ESUO, 1952)*, ve *Smlouvě o Evropském společenství (ES, 1958)* a ve *Smlouvě o Evropském společenství atomové energie (EURATOM, 1958)*. V souvislosti s přistoupením nových členských států docházelo k významným změnám a reformám zakládajících smluv. Jako první významnou reformu regionální politiky představuje přijetí *Jednotného evropského aktu* (1987), který v článku 23 zakotvuje ekonomickou a sociální soudržnost a zmiňuje strukturální fondy. *Maastrichtská smlouva* (1993) již v preambuli podává odkaz na regionální politiku a v *Amsterodamské smlouvě* (1997) je této problematice věnována celá kapitola. Poslední úprava regionální politiky

¹⁵MAREK, Dan a Tomáš KANTOR, ref. 3, s 25

byla provedena v *Lisabonské smlouvě* (2008), konkrétně v Hlavě XVII *Smlouvy o EU* a v hlavě XVIII *Smlouvy o fungování EU*¹⁶.

Sekundární legislativa na programovací období 2007-2013

Sekundární legislativu tvoří zejména nařízení a rozhodnutí Evropské komise, které obsahují opatření na provádění regionální politiky EU. Oprávnění k tvorbě sekundárních aktů má také Rada společně s Evropským parlamentem (EP). Nařízení jsou vydávána pro každé programovací období a zajišťují rámec regionální politiky, její koordinaci, implementaci a obsahují cíle a finanční perspektivu.

Nejdůležitější nařízení Rady a EP pro období 2007-2013

Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních o *ERDF*, *ESF*, *FS* o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999

Nařízení EP a Rady (ES) č. 1080/2006 o *ERDF* a o zrušení nařízení (ES) č. 1783/1999

Nařízení EP a Rady (ES) č. 1081/2006 o *ESF* a o zrušení nařízení (ES) č. 1784/1999

Nařízení Rady (ES) č. 1084/2006 o *FS* a zrušení nařízení (ES) č. 1164/1999

Nařízení EP a Rady (ES) č. 1082/2006 o *evropském seskupení pro územní spolupráci (ESÚS)*¹⁷

Institucionální rámec regionální politiky

Regionální politika na evropské úrovni je řízena pěti institucemi.

Generální ředitelství Evropské komise pro regionální politiku – DG Regio vzniklo v roce 1968 a spolu s ostatními složkami evropské administrativy je jeho posláním pomáhat v ekonomickém a sociálním rozvoji v jednotlivých regionech. Dohlíží na naplňování cílů regionální politiky a nese zodpovědnost za *ERDF*, *FS* a *Nástroj předvstupní pomoci (Instrument for Pre-Accession Assistance, IPA)*. Této instituci jsou odpovědné členské státy za uskutečňování evropské regionální politiky.

¹⁶SKOKAN, Karel, ref. 4, s. 33

¹⁷NOVOTNÁ, Martina. *Regionální politika EU*. 1. vyd. Ostrava: VŠB-TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA, 2007. ISBN 978-80-248-1413-1.

Evropská investiční banka se podílí na projektech regionální politiky a na sbližování úrovně jednotlivých regionů. Funguje na neziskovém principu. Finančními prostředky získává prostřednictvím operací na finančních trzích. Je zaměřena na poskytování dlouhodobých úvěrů na projekty v oblasti energetiky, životního prostředí, dopravy a jiné.

Výbor regionů je poradním orgánem EU, skládá se ze zástupců regionálních a místních orgánů a vyjadřuje jejich názory k rozhodnutím, jež s nimi souvisí. Byl založen Maastrichtskou smlouvou jako reprezentant regionů EU.

Evropský hospodářský a sociální výbor (European Economic and Social Committee, EESC) se skládá z členů, kteří zastupují různé oblasti hospodářského a sociálního života, přispívá k tvorbě evropských právních předpisů a konzultuje EP, EK a Radu EU. Vyjadřuje se k evropským zákonům a k nastavení regionální politiky EU ¹⁸.

Cíle regionální politiky EU na programovací období 2007-2013

Na období 2007-2013 byly stanoveny tři cíle, které se soustředí na priority obsažené v *Lisabonské a Göteborgské strategii* ¹⁹.

Cíl 1 Konvergence

Cíl Konvergence je soustředěn na tvorbu nových pracovních míst, posílení základní infrastruktury a modernizaci ekonomické struktury na úrovni **NUTS II** v nejméně rozvinutých členských zemích a v regionech, kde HDP/obyvatele je nižší než 75 % průměru EU-25, tzv. „**konvergenční regiony**“. Pod Cíl Konvergence spadají také regiony, které mají HDP/obyvatele větší než 75 % průměru EU-25, ale zároveň HDP/obyvatele menší než 75 % průměru EU-15. Regiony postižené tímto efektem se označují jako „**phasing out**“ regiony. Na tento cíl je vynaloženo přibližně 82 % výdajů vyčleněných na regionální politiku a je financován z *ERDF*, z *ESF* a z *FS*.

¹⁸NOVOTNÁ, Martina, ref. 17

¹⁹Lisabonská strategie byla přijata v roce 2000. Hlavní vizí do roku 2010 bylo vytvořit z EU dynamickou a konkurenceschopnou ekonomiku světa, která bude založena na znalostech, schopná trvale udržitelného hospodářského růstu, vytváření více pracovních příležitostí a zachovávající sociální soudržnost. Göteborgská strategie (Strategie trvale udržitelného rozvoje) byla přijata na summitu v roce 2001 a je založena na principu zachování vyváženosti ekonomických, environmentálních a sociálních zájmů. V roce 2006 byla přijata revidovaná strategie pro rozšířenou EU a obsahuje cíle a postupy k dosažení trvale udržitelného rozvoje, viz.: EVROPSKÁ KOMISE. Lisabonská strategie. *Ec.europa.eu* [online]. ©30. 10. 2010 [cit. 2012-01-19]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/ceskarepublika/abc/policies/art2377_cs.htm

Cíl 2 Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Východiskem tohoto cíle je podpora oblastí, které nespádají pod Cíl Konvergence, což znamená, že finanční prostředky jsou poskytovány do regionů **NUTS II**, ve kterých je HDP/obyvatele vyšší než 75 % průměru EU-15 (v období 2007-2013) a zároveň zde spadají regiony, které mají HDP/obyvatele nižším než 75 % průměru EU-15 (v období 2000-2006). Jedná se o tzv. přechodný režim pro regiony NUTS II, které pokrýval Cíl Konvergence a jsou souhrnně označeny jako „**phasing in**“. Podpora směřuje do venkovských oblastí, průmyslových oblastí, ale také do měst, které se potýkají s vysokou mírou nezaměstnaností a ve svém vývoji zaostávají za ostatními regiony. Finanční prostředky na tento cíl jsou poskytovány z *ERDF* a *ESF*.

Cíl 3 Evropská územní spolupráce

Tento cíl je soustředěn na podporu harmonického a vyváženého rozvoje EU a koncentruje se na různé formy přeshraniční, mezinárodní a meziregionální spolupráce na úrovni **NUTS III**. Hlavní prioritou je přeshraniční spolupráce regionů, ochrana životního prostředí, rozvoj vědy a výzkumu, řízení vodních zdrojů a jiné. Finanční zdroje jsou poskytovány z *ERDF*.

Vedle cílů regionální politiky byly stanoveny tři základní priority politiky soudržnosti: zvýšení atraktivnosti Evropské unie a jejích regionů pro investování a zaměstnávání, zlepšení znalostí a inovací jako faktorů růstu a vytváření většího počtu kvalitnějších pracovních míst²⁰.

Nástroje regionální politiky Evropské unie

Regionální politika EU v programovacím období 2007-2013 je v praxi realizována pomocí rozvojových programů spolufinancovaných strukturálními fondy, které jsou určeny pro ekonomicky slabší, nebo jinak znevýhodněné regiony a Fondem soudržnosti, jež financuje rozvoj ekonomicky slabších států, nikoli regionů.

V tomto programovacím období došlo ke snížení počtu strukturálních fondů. Iniciativa *Leader +* a *EAGGF* byly nahrazeny *Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova*

²⁰ MAREK, Dan a Tomáš KANTOR, ref. 3, s. 26

(EAFRD) a FIFG byl nahrazen *Evropským rybářským fondem (EFF)*, které získaly vlastní právní základ a jsou součástí **politiky rozvoje venkova** ²¹.

Strukturální fondy

Evropský fond regionálního rozvoje byl založen v roce 1975, avšak teprve od roku 1988 je integrován do regionální politiky, což zvýšilo jeho význam. V současném programovacím období je jeho oblast působnosti velice široká. Finanční podpora směřuje na **investiční projekty** v oblasti regionálního rozvoje, konkurenceschopnosti a územní spolupráce a strukturální změny. Konkrétně jsou z tohoto fondu financovány podpory začínajícím podnikatelům, výstavba silnic a železnic, rekonstrukce kulturních památek a jiné.

Evropský sociální fond je nejstarším strukturálním fondem. Podporuje **neinvestiční projekty** typu rekvalifikace nezaměstnaných, modernizace vzdělávacích programů pro zaměstnance, boj proti diskriminaci, podpora rovnosti a podobně. V současnosti je také hlavním nástrojem sociální politiky a politiky zaměstnanosti EU ²².

Fond soudržnosti byl zřízen Maastrichtskou smlouvou v roce 1993 za účelem pomoci členským státům, zejména Řecku, Portugalsku, Irsku a Španělsku, které se potýkaly s problémy naplňování kritérií pro vstup do Hospodářské a měnové unie. Prostředky z tohoto fondu směřují do členských států s HNP nižším než je 90 % HNP průměru EU-25. Spolufinancuje velké infrastrukturní projekty v oblasti transevropských sítí a životního prostředí, jejichž hodnota přesahuje 10 mld. EUR. Česká republika se po svém vstupu řadila spolu se všemi devíti nově přistupujícími státy ke státům, které tento fond užívají.

Iniciativy společenství

Na programové období 2007-2013 byly vyhlášeny čtyři iniciativy, které mají zajistit efektivnější využívání strukturálních fondů a Fondu soudržnosti.

JASPERS poskytuje technickou pomoc evropským regionům v oblasti velkých projektů z oblasti dopravy, energetiky a životního prostředí.

JEREMIE představuje zlepšení přístupu k financím malým a středním podnikům v regionech EU na zvýšení podnikatelských aktivit a vytváření nových pracovních míst.

²¹HÁJEK, Oldřich a Jiří NOVOSÁK, ref. 5

²²MAREK, Dan a Tomáš KANTOR, ref. 3

JASMINE je zaměřená na technickou pomoc na podporu mikrofinančních institucí v Evropě, které poskytují úvěry pro malé a střední podniky v Evropské unii.

JESSICA podporuje rozvoj urbánních oblastí a sociálního bydlení v rámci lepšího přístupu k úvěrovému kapitálu.

Finanční rámec regionální politiky EU 2007-2013

Finanční rámec EU je přijímán ve formě meziinstitucionální dohody mezi EP, EK a Radou EU a obsahuje hlavní rozpočtové priority a jejich výdajové stropy. První finanční rámec pro programovací období 2007-2013 byl představen Evropskou komisí v roce 2004, avšak teprve dne 16. prosince 2005 na summitu Evropské rady byla schválena konečná finanční perspektiva ²³.

EU hospodaří s částkou **862,4 mld. EUR**. Na regionální politiku a politiku soudržnosti bylo vyčleněno **308 mld. EUR** (v cenách z roku 2004), což představuje asi třetinu evropského rozpočtu. Oproti předchozímu programovacímu období došlo k navýšení rozpočtu regionální politiky EU zhruba o **13 mld. EUR** a zvýšily se stropy pro čerpání ze strukturálních fondů a z Fondu soudržnosti. 81,9 % celkové částky připadá na cíl Konvergence, 15,7 % se soustředí na cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a 2,4 % na cíl Evropská územní spolupráce. Na staré členské státy v tomto programovacím období bylo vyčleněno 51,7 % celkových výdajů na regionální politiku, přičemž nové členské země včetně Rumunska a Bulharska zaujímají 48,3 %, což by mělo podle plánů zvýšit jejich úroveň HDP a podpořit vytvoření nových pracovních míst ²⁴.

2.2 Regionální politika EU v České republice

Regionální politika ČR na národní úrovni koresponduje s evropskou regionální politikou na základě zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, který stanovuje podmínky pro poskytování podpory regionálnímu rozvoji s cílem vyváženého rozvoje státu

²³MAREK, Dan a Tomáš KANTOR, ref. 3

²⁴MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Finanční perspektiva EU na léta 2007-2013: výsledná podoba. *Strukturální-fondy.cz* [online]. ©2012 [cit. 2012-01-19]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU/Dokumenty/Legislativa/Financni-perspektiva-2007-2013>

nebo územního obvodu kraje, s tím související působnost správních úřadů, krajů a obcí vytváří podmínky pro koordinaci a realizaci hospodářské a sociální soudržnosti ²⁵.

V České republice se o regionální politice hovoří až od roku 1989, jelikož byla dlouho předtím opomíjena a nebyla jí věnována žádná pozornost. Důraz se kladl zejména na problémy, které měly makroekonomické dopady. V období procesu hospodářské přeměny České republiky byla regionální politika součástí ostatních politik.

V období 1991-1992 přijala vláda usnesení o zásadách regionální politiky a nastartoval se proces podpory malého a středního podnikání, který upravuje zákon č. 299/1992 Sb., *o podpoře malého a středního podnikání*. Cílem schválených zásad byla zejména podpora aktivit v ekonomicky slabších oblastech a v oblastech zasažených silnými strukturálními změnami, která měla vést k růstu zaměstnanosti a konkurenceschopnosti. Tento proces byl v souvislosti s rozdělením České a Slovenské Federativní republiky přerušen. O krok dále se regionální politika posunula v roce 1994, kdy došlo k rozhodnutí o konkrétní podpoře vytyčeným okresům formou přímých státních investic a o dotacích na realizaci obecních nebo soukromých investic ²⁶.

V roce 1996 v souvislosti s přípravami vstupu České republiky do EU a také s problémem hospodářské recese a prohlubováním regionálních disparit, vyvstala otázka vytvoření komplexního systému regionální politiky, příprava na čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů a také bylo zřízeno *Ministerstvo pro místní rozvoj*, jako hlavní koordinátor procesu příprav na regionální politiku v České republice. V počáteční fázi byly Evropskou komisí vytčeny chybějící volené orgány regionální samosprávy, chybějící právní základ a nedostatečné finanční zdroje a nedostatečné nástroje české regionální politiky. Primárním opatřením v oblasti příprav se stalo vytvoření vyšších územních samosprávných celků v podobě čtrnácti krajů se zahájením od 1. 1. 2000 a došlo ke zpracování územního rozvoje těchto krajů ²⁷. Nedílnou součástí realizace regionální politiky bylo také vytvoření regionálních rozvojových agentur, výborů regionálního rozvoje krajských zastupitelstev, odboru regionálního rozvoje a jiných orgánů.

²⁵JÁČ, Ivan et al. *Jedinečnost obce v regionu*. 1. vyd. Příbram: Professional Publishing, 2010, s. 43. ISBN 978-80-7431-038-6.

²⁶WOKOUN, René, ref. 1

²⁷HÁJEK Oldřich a Jiří NOVOSÁK, ref. 5

Vymezení jednotek NUTS v České republice

Vzhledem k různorodosti územního členění jednotlivých členských států EU byl v roce 1988 *Evropským statistickým úřadem (Eurostat)* a jednotlivými statistickými úřady zaveden systém územního členění *NUTS (Nomenclature of Units for Territorial Statistics)*, který slouží k celkovému sběru dat, k zaměření cílů regionální politiky a k analýze hospodářské a sociální situace v jednotlivých členských státech a také k zjednodušení čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů. Od roku 1990 byla klasifikace NUTS doplněna ještě o dvě úrovně, a to LAU I a LAU II, které zahrnují obce a okresy. V České republice na základě *usnesení vlády č. 707 ze dne 26. října 1998* došlo k předložení doporučení předsedovi *Českého statistického úřadu*, aby po dohodě s Eurostatem vymezil územní statistické jednotky NUTS ²⁸.

NUTS I - Česká republika

NUTS II – 8 regionů soudržnosti

NUTS III – kraje

NUTS IV (LAU I) – okresy

NUTS V (LAU II) – obce

2.2.1 Programový rámec regionální politiky EU v ČR

Vstupu České republiky do EU v roce 2004 a možnosti čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů a z Fondu soudržnosti předcházela proces vypracování **strategických dokumentů**, které jsou nedílnou součástí přípravy na jednotlivá programovací období.

Strategické obecné zásady společenství (SOZS) - jedná se o dokument, který obsahuje hlavní zásady a priority politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU pro programovací období 2007-2013. Dokument je vytvářen na evropské úrovni a navrhuje ho Evropská komise. Poté je zaslán Evropskému parlamentu a Radě EU. V roce 2006 schválil Evropský parlament pět nařízení pro strukturální fondy a Fond soudržnosti, které byly následně přijaty Radou. Státům EU doporučuje návrhy, jak nejlépe čerpat finanční prostředky z fondů. V návaznosti na tento dokument vypracovávají jednotlivé státy *Národní rozvojový plán*, který se poté předkládá Evropské komisi. Uvedené zásady však nejsou pojímány jako

²⁸ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Vymezení územních jednotek NUTS v ČR pro potřeby statistické a analytické a pro potřeby EU. *Czso.cz* [online]. ©2012 [cit. 2012-01-21]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/vymezeni_uzemnich_jednotek_nuts_v_cr_pro_potreby

nutná podmínka vytvoření plánů regionálního rozvoje v jednotlivých členských státech nebo regionech.

Národní rozvojový plán 2007-2013 (NRP) - je jeden z nejdůležitějších programových dokumentů, jelikož jasně definuje konkrétní pravidla, jak získat finanční prostředky regionální pomoci a charakterizuje cíle, které mají být splněny. Obsahuje konkrétní ekonomickou situaci, SWOT analýzu, vize a prioritní osy, operační programy a konkrétní rozložení finančních prostředků. **Globálním cílem NRP je přeměna socioekonomického prostředí České republiky v souladu s principy udržitelného rozvoje tak, aby Česká republika byla přitažlivým místem pro realizaci investic, práci a život obyvatel**²⁹. Tento dokument je jednotlivými státy zpracován dobrovolně, jelikož není ze strany EU vyžadován.

Národní strategický referenční rámec (NSRR) - na základě NRP je dále vypracován NSRR, který definuje operační programy pro jednotlivá programovací období a je navrhován členskými státy za principu partnerství. Jeho úkolem je sumarizovat priority České republiky, ke kterým se může vyjádřit široká škála subjektů a popisuje aplikační strukturu nutnou pro efektivní čerpání finančních prostředků³⁰. Obsahuje konkrétní strategické cíle, jednotlivé operační programy, programové dokumenty a jejich zaměření a sladuje evropské priority s národními.

Operační programy (OP) - jsou nejdůležitější dokumenty, které poskytují žadatelům informace o možnostech využití finančních prostředků poskytovaných z EU a zaměřují se na určitou oblast podpory. Jsou nástrojem realizace NRP a NSRR. Podle funkcí lze rozlišit **tematické operační programy**, které řeší problematiku daných oblastí a **regionální operační programy** vztahující se na oblasti NUTS II. V současném programovacím období Česká republika disponuje 26 OP³¹. *Řídícími orgány* jednotlivých operačních programů jsou ministerstva, která ke každému programu zpracovávají *metodologický dokument* a specifikují konkrétní podmínky pro projektové žádosti, které musí žadatel splnit.

Tematické operační programy představují jednu z možností čerpání finančních prostředků z EU. Na programovací období 2007-2013 bylo stanoveno osm tematických operačních programů, které spadají pod Cíl Konvergence a podporují investiční i neinvestiční projekty. Jsou zaměřeny na modernizaci železničních a transevropských koridorů, ochranu proti

²⁹MAREK, Dan a Tomáš KANTOR, ref. 3, s. 38

³⁰MAREK, Dan a Tomáš KANTOR, ref. 3

³¹CHVOJKOVÁ, Anna a Viktor KVĚTOŇ et al. *Finanční prostředky strukturálních fondů EU v programovacím období 2007-2013*. 1. vyd. Praha: IREAS, 2006. ISBN 80-86684-43-1.

povodním, větrným a půdním erozím, poskytování poradenských služeb pro podnikatele, podpora vědy a výzkumu, podpora začínajícím podnikatelům, zlepšení informovanosti veřejnosti, instalace obnovitelných zdrojů a další ³².

Operační programy spadající pod cíl Konvergence

- OP Životní prostředí
- OP Výzkum a vývoj
- OP Podnikání a inovace
- OP Lidské zdroje a zaměstnanost
- OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
- OP Doprava
- OP Technická pomoc
- Integrovaný operační program

Regionální operační programy jsou určeny zejména na vyvážený rozvoj obcí, krajů a regionů v jednotlivých členských státech. Řádná realizace a řízení regionálních operačních programů spadá do kompetencí *Regionální rady regionu soudržnosti*. Aktivita regionálních operačních programů jsou financovány z *ERDF* a podporují zejména dopravní dostupnost a obslužnost v regionech, rozvoj cestovního ruchu a rozvoj podnikání, vybavení objektů pro kulturu a volný čas, investice do dopravní a technické infrastruktury, příprava území pro podnikání, bydlení a služby, modernizace a obnova sportovních areálů, výstavba a přestavba turistických cest, revitalizace měst a památkových oblastí, infrastruktura pro potřeby veřejné dopravy a jiné ³³.

³²MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Tematické operační programy. *Strukturalni-fondy.cz* [online]. ©2012 [cit. 2012-01-21]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/cbbd7af9-afef-448c-8030-1da7e87b4aa7/Tematicke-operacni-programy>

³³MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Regionální operační programy. *Strukturalni-fondy.cz* [online]. ©2012 [cit. 2012-01-21]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/810a501c-e85f-4e99-92f3-d1824296f1d4/Regionalni-operacni-programy>

V České republice působí sedm regionálních operačních programů, které spadají pod cíl **Konvergence**.

- ROP NURS II Střední Čechy
- ROP NUTS II Jihozápad
- ROP NUTS II Severozápad
- ROP NUTS II Jihovýchod
- ROP NUTS II Severovýchod
- ROP NUTS II Moravskoslezsko
- ROP NUTS II Střední Morava

Dva regionální operační programy OP Praha – Konkurenceschopnost a OP Praha – Adaptabilita spadají pod cíl **Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost**. Devět OP spadají pod cíl **Evropská územní spolupráce**.

- OP Přeshraniční spolupráce ČR - Bavorsko
- OP Přeshraniční spolupráce ČR - Polsko
- OP Přeshraniční spolupráce ČR - Rakousko
- OP Přeshraniční spolupráce ČR - Sasko
- OP Přeshraniční spolupráce ČR - Slovensko
- OP Mezuregionální spolupráce (všechny státy EU, Norsko a Švýcarsko)
- OP Nadnárodní spolupráce
- Síťový operační program ESPON 2013
- Síťový operační program INTERACT II

2.2.2 Institucionální zabezpečení strukturální pomoci EU v ČR

Regionální politika v ČR je realizována prostřednictvím aktérů na třech úrovních. Na státní úrovni plní funkci prostředníka mezi regionální politikou České republiky a Evropské unie *Ministerstvo pro místní rozvoj*, které v roce 1997 založilo za účelem poskytování pomoci při realizaci projektů spolufinancovaných z fondů Evropské unie *Centrum pro regionální rozvoj České republiky*. Řízení, koordinaci a realizaci programů má v kompetenci *Řídící a koordinační výbor*, který dále plní kontrolní funkci v oblasti přípravy programových dokumentů, zejména Národního strategického referenčního rámce. *Národní programový výbor a Monitorovací výbor pro oblast hospodářské a sociální soudržnosti* zabezpečují při-

pravy a monitorování činností, jež jsou nezbytné k zapojení České republiky do politiky hospodářské a sociální soudržnosti, vyhodnocují realizaci programů a kontrolují jejich dopady. Řídicími orgány jednotlivých tematických operačních programů jsou příslušná ministerstva. Na krajské úrovni byla zřízena *Asociace krajů České republiky*, což je zájmová nevládní organizace. Pozornost je věnována zejména chránění a prosazování společných zájmů krajů, pomáhání krajům při jejich aktivitách a zajištění rozvoje území a potřeb občanů. Do této asociace spadá všech čtrnáct krajů. Na obecní úrovni je regionální politika zabezpečena *Svazem měst a obcí České republiky*, který představuje dobrovolnou, nepolitickou organizaci hájící zájmy měst a obcí na národní, ale také na evropské úrovni. Mezi další aktéry regionální politiky s celostátní či regionální úrovní patří *Rozvojové agentury*: CzechIndustry, CzechInvest, CzechTrade, CzechTourism, Česká energetická agentura, Agentura pro regionální rozvoj a jiné ³⁴.

2.2.3 Finanční rámec strukturální pomoci EU v České republice 2007-2013

Vstup České republiky do EU v roce 2004 byl velice významný v oblasti financování projektů ze strukturálních fondů, avšak regionální politika v programovém období 2007-2013 nabírá novou dimenzi v souvislosti s objemem finančních prostředků alokovaných pro Českou republiku na toto období ³⁵.

České republice na programovací období 2007-2013 připadlo **26,7 mld. EUR**, což představuje **778 mld. Kč** (v běžných cenách). Průměrná roční alokace je **111,1 mld. Kč**, přičemž průměr z let 2004 - 2006 představoval 25,4 mld. Kč. Finanční prostředky ze strukturálních fondů a z Fondu soudržnosti směřují do oblastí dopravní infrastruktury, životního prostředí, podnikání a inovace, rozvoj lidských zdrojů a vyvážený rozvoj regionů ³⁶.

Česká republika je prvním největším příjemcem podpory v relativním vyjádření na jednoho obyvatele a třetím největším příjemcem v absolutním vyjádření celkové finanční podpory na programovací období 2007-2013 ³⁷. Podrobná alokace dle operačních programů je uvedena v příloze č. 1.

³⁴JÁČ, Ivan et al., ref. 25, str. 44

³⁵HÁJEK Oldřich a Jiří NOVOSÁK, ref. 5

³⁶MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Finanční perspektiva EU na léta 2007-2013: výsledná podoba. *Strukturální-fondy.cz* [online]. ©2012 [cit. 2012-01-20]. Dostupné z: <http://www.strukturální-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU/Dokumenty/Legislativa/Financni-perspektiva-2007-2013/Financni-perspektiva-EU-na-leta-2007-2013--vysledn>

³⁷Hájek Oldřich a Jiří Novosák, ref. 5

3 Socioekonomická analýza mikroregionu Hlučínsko

Menší obce mívají v souvislosti se zajišťováním veřejných služeb, spojených s životy tamních občanů, značné finanční potíže. Východiskem této situace může být slučování obcí, nebo jejich vzájemná spolupráce. Problémy, jež jsou spojovány s menšími obcemi, spočívají v klesající schopnosti poskytovat služby obecně i služby na určité úrovni, nedostatek finančních prostředků na zajištění rozvojových záměrů, obtížný přístup k úvěrům a nedostatek finančních prostředků na spolufinancování projektů dotovaných státem, nižší úspěšnost při čerpání dotací z různých státních podpůrných programů i strukturálních fondů EU, ztížené podmínky pro výkon státní správy a samosprávy a omezená soběstačnost v plnění rozsahu uložených funkcí³⁸.

Toto jsou důvody, proč by se malé obce měly sdružovat a podílet se na možnosti zlepšování jejich řízení. Avšak v České republice není slučování obcí příliš vítáno, jelikož převládá argument nutnosti ochrany identity a autonomie obcí. Naopak v současnosti stále častěji převládá spolupráce obcí za účelem zajištění veřejných služeb prostřednictvím velkých projektů, což může být pojímáno jako předstupeň možného sloučení. Obce spolupracují na základě společného programu, který předpokládá dlouhodobou součinnost jednotlivých partnerů. Taková forma spolupráce, která vede k dosahování určitého cíle na dané teritoriální úrovni je označována jako *mikroregion*³⁹.

Ve druhé polovině 90. let 20. století začala dobrovolná spolupráce obcí v rámci mikroregionů, která vycházela z podnětu *Programu obnovy venkova* a programu *SAPARD (Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development)*⁴⁰. V zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích, byl smluvně stanoven nejčastější typ mikroregionů, kdy obce mezi sebou uzavírají smlouvy za účelem spolupráce nebo splnění stanoveného úkolu. V současné době je ve společném zájmu jednotlivých obcí zejména rozvoj cestovního ruchu v dané oblasti v rámci společné propagace mikroregionu a podpora venkovské turistiky. Mikroregion je část území, která je tvořena venkovskými obcemi s počtem obyvatel do 2000 - 5000

³⁸ŠKRABAL, I., S. NUNVÁŘOVÁ, J. NOVÁK a V. TŘEBÍCKÝ. *Metodika zavádění managementu rozvoje mikroregionů*. Přerov: EURO-PRINT PŘEROV s.r.o., 2006. 1. vyd. s. 16. ISBN 80-86902-39-0. Dostupné také z: http://www.cpkp.cz/files/file/vydavatelstvi/met_mikro07.pdf

³⁹ŠKRABAL, I., S. NUNVÁŘOVÁ, J. NOVÁK a V. TŘEBÍCKÝ, ref. 38

⁴⁰Program SAPARD byl vytvořen pro kandidátské země na pomoc při řešení konkrétních úkolů a zavádění *acquis communautaire* v oblasti společné zemědělské politiky. Společně s programem *PHARE* (Poland and Hungary Aid for Restructuring of the Economy) a *ISPA* (Instrument for Structural Policies for Pre-accession) sloužil jako nástroj na přípravu a osvojení si pravidel strukturálních fondů EU, viz: MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. SAPARD. *Strukturalni-fondy.cz* [online]. ©2012 [cit. 2012-01-25]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/621cf23f-ed34-40d8-96e9-62c95e0da2df/SAPARD>

a je vymezen přírodními, geografickými nebo socioekonomickými vztahy na daném území. V současné době existuje v ČR okolo 533 mikroregionů, obvykle se jedná o dobrovolné svazky obcí, ve kterých je zapojeno asi 5280 obcí ⁴¹.

Od roku 2004 vznikají nové typy mikroregionů, tzv. *leaderovské* ⁴², jejichž území je vymezeno působností *místní akční skupiny (MAS)*. MAS mají nejčastěji statut obecně prospěšné společnosti nebo občanského sdružení. Některé však kopírují samotné hranice mikroregionů. V podmínkách ČR je nutno mikroregion chápat jako **sdružení obcí s různou právní subjektivitou, jejichž cílem je společný rozvoj území jednotlivých členských obcí.** Mají stanovené volené orgány, které participují na strategickém plánování a realizaci jednotlivých projektů. Hlavním smyslem je zejména usilování o realizaci politických a ekonomických výhod, snižování negativních dopadů a podněcování růstových tendencí ve vývoji venkovských regionů ⁴³. **Následující socioekonomická analýza vychází z vymezeného území Místní akční skupiny o. s. Hlučínsko, jež je tvořeno 27 obcemi.**

3.1 Mikroregion Hlučínsko

Mikroregion Hlučínsko je charakteristický svou bohatou historií. Tato lokalita byla od roku 1742 do roku 1920 součástí Pruska. Připojení katolického Hlučínska k protestantskému Prusku ovlivnilo identitu místních obyvatel, kteří čelili dvěma různým tendencím. Na jedné straně pruskému státnímu zřízení a na druhé straně moravským buditelům a katolické církvi. **Do roku 1871 převládal na tomto území německý jazyk.** České úřadování bylo nahrazeno německým, avšak moravština zůstala na školách a v kostelech. Od roku 1871, kdy došlo k vytvoření Německého císařství, byla katolická církev zcela podřízena státnímu dozoru a docházelo ke germanizačnímu tlaku. Díky německé křesťansko-konzervativní straně *Centrum* a *Katolickým novinám pro lid moravský v Pruském Slezsku* se moravský lid nepodařilo poněmčít. V první světové válce válčili moravští muži v pruských uniformách. Po skončení a rozpadu Německého císařství a Habsburské monarchie vyvstala otázka poválečného uspořádání a vznikly nové státní útvary včetně Československa (ČS). V roce

⁴¹ŠKRABAL, I., S. NUNVÁŘOVÁ, J. NOVÁK a V. TŘEBÍCKÝ, ref. 38

⁴²Leaderovské, protože vycházely z podnětu program EU LEADER.

⁴³ŠKRABAL, I., S. NUNVÁŘOVÁ, J. NOVÁK a V. TŘEBÍCKÝ, ref. 38

1920 muselo poražené Německo na základě *Pařížské mírové konference* podstoupit Hlučínsko a okolí nově vzniklému ČS. Dodatečně byly připojeny obce Píšť a Hať⁴⁴.

Hlučínsko převážně těžilo ze zemědělství a nebylo schopné uspokojovat nabídku práce. Obyvatelé byli nuceni hledat si zaměstnání v Německu, proto byla němčina důležitá pro existenci obyvatel, i přesto, že československé úřady byly proti. Na základě pozemkové reformy docházelo k vyvlastňování půdy velkostatkářům. Hlučínsko se po celé období první republiky (1918 – 1938) projevovalo, jako problémový region, který se s ČS těžko sžíval. Od roku 1935 si své místo v parlamentu získala Sudetoněmecká strana (SdP). Tehdejší obyvatelstvo vidělo pouze snižování nezaměstnanosti, německou disciplínu a pořádek, ale neuvědomovali si totalitní charakter Hitlerova režimu. Ve volbách do německého sněmu byli pro *NSDAP (Národně socialistická německá dělnická strana)* v roce 1938 skoro všichni voliči. Lidé si mohli zpět odkoupit své pozemky, které jim byly vyvlastněny a obyvatelé, kteří se na Hlučínsku narodili, před rokem 1910 získali automaticky německé občanství. Po vypuknutí 2. světové války a odvodem mužů na frontu, nadšení z německého režimu vyprchalo. Ženy byly nuceny obsadit pracovní místa mužů, ale ani to nestačilo uspokojovat nabídku práce, proto tato místa zaplnili váleční zajatci z Polska, Francie, Jugoslávie, Sovětského svazu, apod. Hlučínská pospolitost se najednou rozpadla. Území Hlučínska bylo osvobozeno na jaře v roce 1945⁴⁵.

V poválečném období docházelo k odsunu Němců. Čeští Němci byli zbavováni československého občanství a veškerého majetku i občanských práv na základě dekretů prezidenta a byli odsunuti do internačních táborů. Toto období je spojováno s hledáním vlastní identity. Čtyřicetiletá komunistická diktatura tomuto procesu moc nepomohla. Hlučínsko, které čelilo složitým historickým okamžikům, je dnes moderním regionem, kterému se nakonec podařilo začlenit do České republiky⁴⁶.

3.1.1 Základní charakteristika území

Mikroregion Hlučínsko je tvořen **27 obcemi**, ke kterým z historického pohledu náležely také části měst Opavy (Malé Hoštice) a Ostravy (Hošťákovice, Koblav, Lhotka, Petřkovi-

⁴⁴CHRÁSTECKÝ, Metoděj. *Hlučínsko, Valticko, Vitorazsko...podobná minulost*. Opava: Muzeum Hlučínska, 2008. s. 25. ISBN 978-80-254-3581-6.

⁴⁵CHRÁSTECKÝ, Metoděj, ref. 44, s. 41

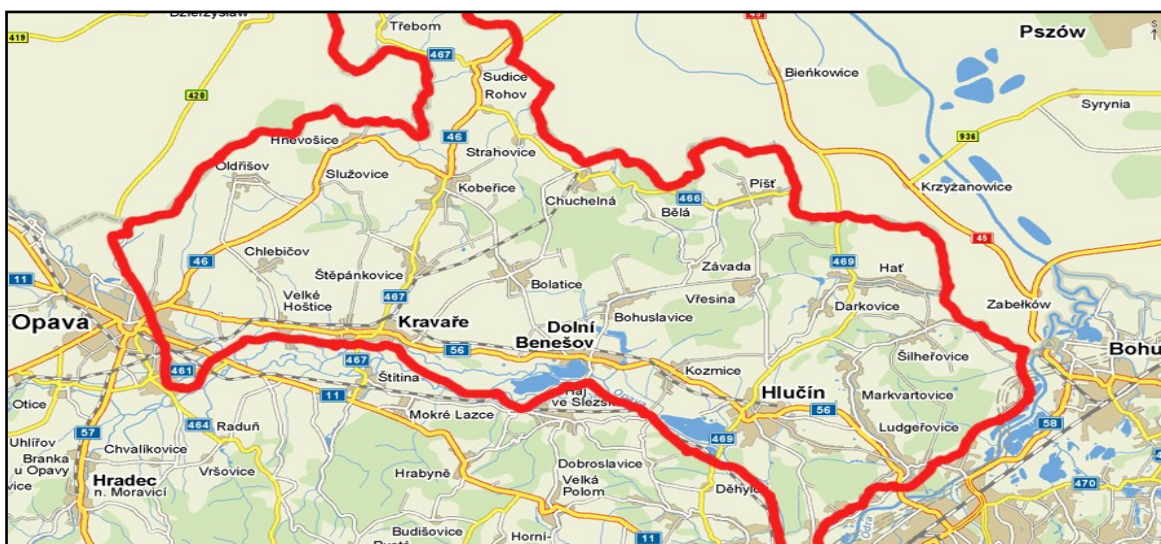
⁴⁶CHRÁSTECKÝ, Metoděj, ref. 44

ce). Nachází se na severovýchodě České republiky poblíž česko - polských hranic. Na východě ho lemují Beskydy a na západě Jeseníky a jeho přirozenou hranici tvoří řeka Odra a Opava. Všechny obce se nacházejí na **území Euroregionu Silesia** a spadají do **oblasti NUTS II CZ08 - Moravskoslezsko** a **krajů NUTS III CZ080 - Moravskoslezský kraj**.

Mikroregion Hlučínsko spolu s mikroregionem Moravice a Matice Slezská spadá pod okres Opava, který díky své rozloze 1 113 km² je třetím největším okresem Moravskoslezského kraje. Okres Opava tvoří 77 obcí, které se dále dělí na 149 částí obcí a 139 katastrálních území⁴⁷.

Hlučínsko svou rozlohou pokrývá asi **26 % území okresu Opava** a **5,4 % území Moravskoslezského kraje**. Co se týče populace, tak v mikroregionu žije přes **66 tisíc obyvatel**, což představuje asi **36,2 % obyvatelstva okresu Opava** a **5,2 % populace Moravskoslezského kraje**. V **největších městech** mikroregionu, jako je Hlučín, Kravaře a Dolní Benešov, žije přibližně 40 % obyvatel mikroregionu. Největším sídelním městem je Hlučín. Mezi největší obce patří Ludgeřovice, Bolatice, Štěpánkovice a Kobeřice. Hlučínsko procházelo jiným vývojem, což se odrazilo v kultuře a myšlení obyvatelstva. Název Hlučínsko je poprvé uváděný v souvislosti s připojením k Československé republice v roce 1920.

Obrázek 3.1: Vymezení mikroregionu Hlučínsko

Zdroj: <http://www.mashlucinsko.cz/index.php?co=mapa>, 2012; vlastní úprava

⁴⁷ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Charakteristika okresu Opava. *Czso.cz* [online]. ©11. 2. 2011 [cit. 2012-28-1]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_opava

3.1.2 Základní demografické údaje a obyvatelstvo mikroregionu Hlučínsko

V roce 2010 žilo v mikroregionu Hlučínsko 66 263 obyvatel, z toho bylo 49 % mužů a 51 % žen. Z celkového počtu obyvatel představuje obyvatelstvo ve věku **0 - 14 let** 15 % obyvatel. Skupina obyvatel ve věku **16 - 64 let** představuje 70 % obyvatel a skupina obyvatel ve věku **65 a více let** dosahuje 15 % obyvatel. Nejvíce obyvatel ve věkové skupině 0 - 14 let žije v poměru k celkovému počtu obyvatel v obci Strahovice (18 %) a nejméně v obci Bělá a Služovice (12 %). Nad průměrem se nachází obyvatelstvo ve věkové skupině 16 - 64 let v obci Hněvošice a Štěpánkovice, kde tato složka představuje 73 %. Naopak nejméně obyvatel v této věkové kategorii v poměru k celkovému počtu obyvatel je v obci Šilheřovice, Ludgeřovice a ve městě Hlučín (69 %). Skupina seniorů ve věku 65 a více let převyšuje průměr v obci Ludgeřovice, kde počet osob reprezentující tuto skupinu v poměru k celkovému počtu obyvatel představuje 18 % a nejméně seniorů je zastoupeno v obci Služovice (11 %). Podrobnější přehled demografických údajů o mikroregionu Hlučínsko uvádí tabulka 3.1.

Tabulka 3.1: Počet obyvatel mikroregionu Hlučínska dle obcí, pohlaví a věkové struktury

Obec	Počet obyvatel 2010	Muži	Ženy	0-14 let		15-64 let		65 a více let	
				Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy
Bělá	669	316	353	36	47	240	230	40	76
Bohuslavice	1 661	839	822	145	125	598	572	96	125
Bolatice	4 384	2 151	2 233	335	340	1584	1544	232	349
Darkovice	1 288	633	655	88	105	478	443	67	107
Dolní Benešov	4 184	2 056	2 128	289	284	1505	1465	262	379
Hať	2 564	1 244	1 320	180	184	917	909	147	227
Hlučín	14 258	6 909	7 349	1070	1013	4875	4894	964	1442
Hněvošice	1 035	515	520	83	67	385	370	47	83
Chlebičov	1 105	531	574	79	82	383	390	69	102
Chuchelná	1 284	624	660	91	89	466	463	67	108
Kobeřice	3 286	1 652	1 634	270	258	1217	1132	165	244
Kozmice	1 824	892	932	125	117	652	635	115	180
Kravaře	6801	3 360	3 441	501	500	2445	2339	414	602
Ludgeřovice	4 734	2 345	2 389	336	299	1663	1585	346	505
Markvartovice	1 879	933	946	154	119	686	660	93	167
Oldřišov	1 339	655	684	107	111	479	474	69	99
Píšť	2 106	1044	1 062	160	120	752	743	132	199
Rohov	626	309	317	54	47	221	222	34	48
Služovice	812	414	398	58	40	322	300	34	58
Strahovice	924	457	467	86	76	321	331	50	60
Sudice	677	335	342	52	47	255	239	28	56
Šilheřovice	1 603	781	822	125	130	565	546	91	146
Štěpánkovice	3 159	1 520	1 639	219	250	1157	1134	144	255
Třebom	227	126	101	20	16	90	68	16	17
Velké Hoštice	1 778	839	939	113	150	646	639	80	150
Vřesina	1 482	711	771	99	114	532	531	80	126
Závada	574	272	302	37	51	209	198	26	53
Celkem Hlučínsko	66 263	32463	33800	4912	4781	23643	23056	3908	5963

Zdroj: www.czso.cz/lexikon/mos_vdb.nsf/okresy/CZ0805/, 2012; vlastní zpracování

Největší městem mikroregionu Hlučínsko je stejnojmenné **město Hlučín** s počtem obyvatel 14 258. Na druhé straně nejmenší obcí mikroregionu je obec Třebom a za ní hned následuje obec Závada, Rohov, Bělá a Sudice. Jedním z problémů, kterým čelí mikroregion Hlučínsko je demografické stárnutí obyvatelstva a snižování počtu lidí, kteří žijí na vesnicích.

Na Hlučínsku převládá bydlení v rodinných domech, což je dáno zejména vesnickým charakterem mikroregionu. V mikroregionu Hlučínsko se nachází asi 30 % domů z celkového počtu domů v okrese Opava. **Z toho je 98 % rodinných domů a 2 % bytových domů.** Trvale obydlené domy představují 27 % trvale obydlených domů okresu Opava a nejvíce se jich nachází vzhledem k velikosti obcí a počtu obyvatel v Hlučíně, Kravařích a v Ludgeřovicích. Taktéž nejvíce bytových domů je v Hlučíně, v Dolním Benešově a v Kravařích. Největší počet neobydlených domů se nachází ve městě Kravaře, ale v poměru k celkovému počtu domů je to obec Třebom 28 %. Většina domů na Hlučínsku je obydlená z 92 %, avšak výsoce pod průměrem se nachází opět obec Třebom (72 %) a dále obec Sudice (89 %). Podrobná struktura domovního fondu k 1. 3. 2001 je uvedena v příloze č. 2.

3.1.3 Ekonomika mikroregionu Hlučínsko

Mikroregion Hlučínsko je vzhledem k jeho příznivým přírodním a půdním podmínkám charakterizován jako **významná zemědělská oblast**. Avšak z údajů vyplývajících z tabulky 3.2 lze vyčíst, že ekonomika sledované oblasti je zaměřena zejména na **průmysl a stavebnictví**, které je tradičním a výrazně zastoupeným oborem na Hlučínsku. Naopak zemědělství je zastoupeno podprůměrně.

Největší počet podnikatelských subjektů se vyskytuje ve městě Hlučín a Kravaře a v obci Ludgeřovice a nejméně v obcích Bělá a Rohov. Tato skutečnost je dána zejména velikostí dané obce či města, dopravní infrastrukturou, polohou vzhledem k větším městům a jinými faktory. Z celkového počtu podnikatelských subjektů na Hlučínsku je nejvíce zastoupen **sektor stavebnictví (21 %) a průmysl (17 %)**. Na nejnižší pozici se umístil sektor **veřejná správa a obrana (1 %)**, školství (2 %) a zdravotnictví. Z celkového počtu podnikatelských subjektů v obci Třebom se nejvíce podílí v sektoru zemědělství, lesnictví a rybolovu s 25 % podílem, což je silně nad průměrem Hlučínska, které vykazuje 3 % podíl. V odvětví obchodu, opravy a pohostinství, které je na Hlučínsku zastoupeno 13 % se nejvíce podnikatelských subjektů v poměru k celkovému počtu nachází v obci Vřesina, jež vykazuje 21 %

Naopak pouze 2 % je tento sektor zastoupen v obci Rohov. Nad průměrem v sektoru školství a zdravotnictví se nachází město Hlučín a Dolní Benešov.

V obci Bolatice byla v posledních letech vystavěna **průmyslová zóna s více než s 25 novými podniky**. Nejvíce průmyslových firem působí v oboru kovové konstrukce, dřevařská výroba, výroba elektrických strojů, oděvní a textilní výroba, ale významné je také vydavatelství a tisk a výroba chemických výrobků. Mezi největší průmyslové podniky v regionu, které zaměstnávají velký počet obyvatel, patří Formy a plasty Chuchelná, MSA, a.s., Armatury Group a.s. Dolním Benešově, Lanex a.s. v Bolaticích.

Mikroregion Hlučínsko postrádá podnikatelské subjekty, které by poskytovaly služby pro podniky. Tyto firmy sídlí zejména v oblastech, kde mají příznivé logistické a komunikační zázemí. Vzhledem k tomu, že podnikatelské i nepodnikatelské organizace nejsou schopné svým množstvím pracovních míst uspokojit nabídku práce v mikroregionu, velká část pracovní síly dojíždí za prací do ostravských a opavských podniků. Počet subjektů registrovaných v mikroregionu Hlučínsko se podílí přibližně 30 % na celkovém počtu registrovaných subjektů v okrese Opava.

Tabulka 3.2: Podnikatelské subjekty dle oblastí hlavní ekonomické činnosti

Obec	Počet podn. subjektů k 31. 12. 2010	Z toho								
		Zemědělství, lesnictví, rybolov	Průmysl	Stavebnictví	Doprava a spoje	Obchod, opravy a pohostinství	Ostatní obchodní služby	Veřejná správa, obrana, povinné soc. poj.	Školství a zdravotnictví	Ost. veřejné a soc. služby
Bělá	91	1	12	29	1	22	11	2	2	11
Bohuslavice	287	14	34	71	12	91	27	2	7	29
Bolatice	822	28	161	210	25	204	93	3	17	81
Darkovice	208	6	48	45	9	54	19	2	2	23
Dolní Benešov	786	17	131	167	22	235	115	4	20	75
Hať	465	45	79	105	15	116	51	2	9	43
Hlučín	2817	63	374	387	102	975	504	5	102	305
Hněvošice	221	6	39	55	3	63	25	2	4	24
Chlebičov	185	6	47	41	1	50	20	2	1	17
Chuchelná	225	8	40	56	8	56	25	2	6	24
Kobefice	580	22	149	143	8	133	62	2	9	52
Kozmice	308	16	56	46	14	94	39	2	3	38
Kravaře	1443	36	269	354	38	412	167	4	27	136
Ludgeřovice	954	22	151	142	35	320	160	3	23	98
Markvartovice	346	19	75	43	10	102	47	2	4	44
Oldřšov	251	20	48	52	9	70	22	2	4	24
Píšť	402	17	91	95	23	98	38	2	9	29
Rohov	108	1	15	43	5	28	2	2	1	11
Služovice	164	5	41	37	2	42	17	3	4	13
Strahovice	140	6	18	58	3	30	12	2	1	10
Sudice	165	6	20	57	0	47	10	2	3	20
Šilheřovice	286	14	50	39	14	85	47	2	5	30
Štěpánkovice	530	28	87	152	9	116	69	3	11	55
Třebom	36	9	4	7	2	7	1	1	0	5
Velké Hoštice	396	10	62	97	9	133	44	2	9	30
Vřesina	260	10	45	46	6	69	55	2	1	26
Závada	111	5	17	34	3	26	17	2	0	7
Celkem Hlučínsko	12587	440	2163	2611	388	3678	1699	64	284	1260

Zdroj: www.czso.cz/lexikon/mos_vdb.nsf/okresy/CZ0805/, 2012; vlastní zpracování

3.1.4 Zemědělství, lesnictví, rybníkářství

Jak už bylo uvedeno v předchozí podkapitole, mikroregion Hlučínsko disponuje vhodnými podmínkami pro intenzivní zemědělství. Na území se vyskytuje nadprůměrný podíl zemědělské půdy, která je z 86 % zastoupena ornou půdou. Nejvíce orné půdy se nalézají v okolí obcí Hať, Hlučín, Kobeřice, Kravaře, Oldřišov a Štěpánkovice. V této oblasti jsou pěstovány zejména technické a krmné plodiny⁴⁸.

Ačkoli má Hlučínsko vysoký podíl orné půdy, potýká se s nedostatkem zalesněných ploch. Lesy pokrývají pouze 17 % území a nejvíce se jich nachází v severní a severozápadní části mikroregionu v okolí obcí Bělá, Bohuslavice, Bolatice, Píšť, Chuchelná a Závada. V sektoru rybníkářství se z celkem 186 ha rybníků, které jsou součástí okresu Opava, většina vyskytuje na území Hlučínska, a to zejména v obcích Chuchelná, Dolní Benešov a Bohuslavice. Slouží nejen k chovu sladkovodních ryb, ale také k rozvoji turistiky a podpoře volnočasových aktivit.

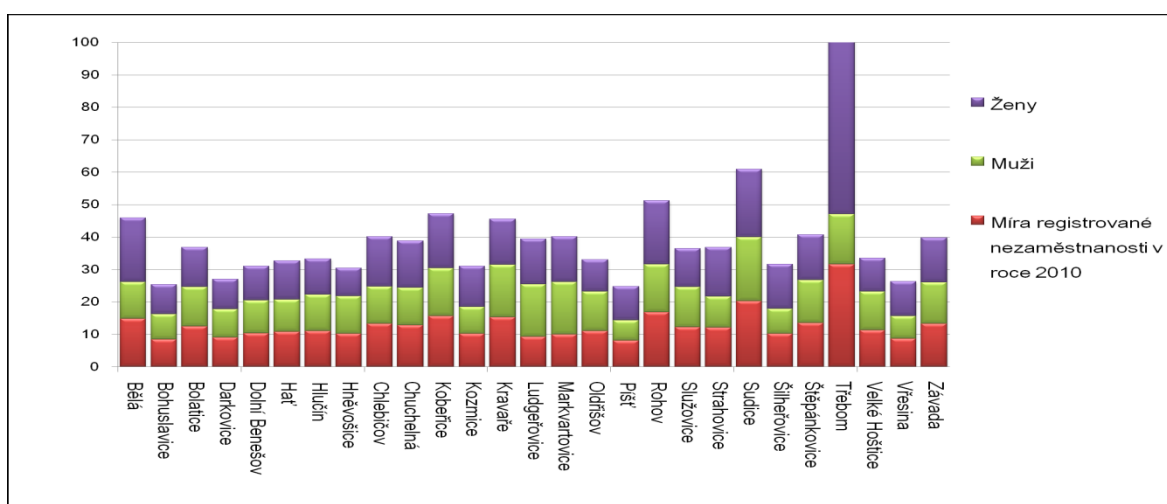
3.1.5 Trh práce

Míra nezaměstnanosti je jedním ze základních indikátorů na trhu práce a také kritériem pro vymezení problémových regionů. Průměrná míra registrované nezaměstnanosti v mikroregionu Hlučínsko v roce 2010 byla **12,13 %**, přičemž průměrná míra registrované nezaměstnanosti u **žen dosáhla výše 15,04 %** a u **mužů 11,88 %**. V porovnání s Moravskoslezským krajem je situace příznivá, jelikož v roce 2010 vykazoval míru registrované nezaměstnanosti **12,36 %**.

Vysoká míra nezaměstnanosti se vyskytuje zejména v menších obcích, jako je obec Třebom, Sudice a Rohov. Naopak nejmenší míra registrované nezaměstnanosti byla naměřena v obcích Píšť, Bohuslavice a Vřesina. Míru registrované nezaměstnanosti v jednotlivých obcích v roce 2010 znázorňuje graf 3.1. Vyšší míru nezaměstnanosti sledujeme hlavně západní a severozápadní části mikroregionu. Existuje mnoho příčin vysoké nezaměstnanosti, mezi které v tomto případě patří zejména špatná vzdělanostní struktura, nedostatečná kvalifikace pracovních sil, nevyhovující zdravotní stav, výše minimální mzdy a další.

⁴⁸SDRUŽENÍ OBCÍ HLUČÍNSKA. SOH: *Strategie rozvoje Leader 2007 – 2013 MAS Hlučínsko* [online]. SOH, ©2004–2012 [cit. 2012-02-08]. Dostupné z: http://www.hlucinsko.com/foto/volne_texty/soubory/4-4.PDF

Graf 3.1: Míra registrované nezaměstnanosti na Hlučínsku v roce 2010

Zdroj: www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?, 2012; vlastní zpracování

3.1.6 Lidské zdroje a vzdělání

Úroveň vzdělání je další z charakteristických rysů obyvatelstva mikroregionu, jelikož vzdělanostní struktura mnohdy odráží vyspělost a určitou úroveň konkurenceschopnosti sledované oblasti.

V roce 2001 bylo v Moravskoslezském kraji zaznamenáno bez vzdělání asi 1 % obyvatel starších 15 let. Základní vzdělání včetně neukončeného mělo průměrně v Moravskoslezském kraji 25 % obyvatel, přičemž mikroregion Hlučínsko je mírně nad průměrem. Vyučení a středního odborného vzdělání bez maturity dosáhlo v celém Moravskoslezském kraji 39 % obyvatel starších 15 let a v mikroregionu Hlučínsko 44 %. V oblasti úplného středního vzdělání s maturitou se Hlučínsko jeví o 4 p.b. pod průměrem Moravskoslezského kraje, kde 23 % obyvatel dosáhlo tohoto vzdělání.

V podstatě s nižšími hodnotami se setkáváme v oblasti vyššího odborného a nástavbového vzdělání, kde průměr Moravskoslezského kraje je pouze 3 % a průměr mikroregionu Hlučínsko vykazuje 2 % podíl. Pod průměrem Moravskoslezského kraje se obyvatelé na Hlučínsku nachází i v případě vysokoškolského vzdělání. Největší podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel žije ve městě Hlučín a v obci Ludgeřovice, naopak nejmenší podíl vykazuje obec Rohov a Štěpánkovice. Údaje o vzdělanosti obyvatel mikroregionu Hlučínsko jsou uvedeny v příloze č. 3.

Úroveň vzdělání obyvatel mikroregionu Hlučínsko, která je z větší části pod průměrem Moravskoslezského kraje, je dána venkovským charakterem mikroregionu a tradicí

rodin, přičemž u vysokoškolsky vzdělaných rodičů se předpokládá, že své děti povedou taktéž k vyššímu vzdělání a naopak. Jedním z faktorů, který ovlivňuje výši dosaženého vzdělání je rozdíl mezi výši příjmu vysokoškolsky vzdělaných obyvatel a obyvatel se středoškolským vzděláním, přičemž rozdíly v současné ekonomické situaci nejsou nijak zvlášť vysoké, což nemotivuje mladé lidi investovat do této formy lidského kapitálu. Dalším z faktorů jsou náklady na vzdělání, které se neustále zvyšují, a není zřejmé, kdy dojde k návratu této investice.

3.1.7 Občanská vybavenost

Obce mikroregionu Hlučínsko nabízí svým obyvatelům různou úroveň poskytování služeb ať už vzdělávacích, zdravotních, či kulturních. Na Hlučínsku je celkem 32 mateřských škol, 13 základních škol 1-5 ročníku a 30 základních škol 1-9 ročníku.

S problémem umístování dětí do **mateřských škol** se potýká obec Třebom, která nemá mateřskou školu, a děti jsou umístovány do mateřské školy v Sudicích, která je spolu se základní školou spádovým zařízením pro děti z obce Sudice, Třebom a Rohov. Nejen nedostupnost mateřských škol v obcích, ale také jejich kapacitní přetíženost způsobují komplikace mnoha rodičům, kteří si musí z různých důvodů zajistit soukromou péči pro své děti. Od roku 2010 se začal v obci Vřesina budovat nový projekt pro děti od 1-5 let, který zajišťuje celodenní péči o děti nejen přes den, ale také v noci a o školních prázdninách. Tento projekt vychází vstříc zejména zaměstnaným rodičům.

Základní školy kapacitně vyhovují potřebám obcí, avšak děti z některých menších vesnic dojíždí do sousedních základních škol, jako je tomu například v obci Bělá a Strahovice, které spadají pod základní školu v Chuchelné a děti z obce Závada již od 1. ročníku dojíždí do základní školy v Bohuslavicích. Co se týče středních škol, ve městě Hlučín se nachází Gymnázium Josefa Kainara a Odborné učiliště a Praktická škola. Širokou škálu oborů pro studenty nabízí také Střední škola hotelnictví, gastronomie a služeb SČMSD Šilheřovice. Všechny obce jsou vybaveny knihovnou.

Jednou z nejdůležitějších služeb pro občany je **dostupnost zdravotní péče**. Téměř ve všech obcích působí praktický lékař. Ve větších obcích, či městech působí navíc řada specialistů. Jedná se zejména o obec Koberice, Chuchelná, Štěpánkovice a město Hlučín, Kravaře a Dolní Benešov. V obci Chuchelná je umístěno detašované pracoviště Rehabilitačního ústavu Hrabyně, které poskytuje specializovanou rehabilitační péči pacientům, jež mají

problémy s nervovým a pohybovým ústrojím. Nejširší nabídku sociálních služeb poskytuje Charita Hlučín, která nabízí asistenční služby, pečovatelské služby a domov pro seniory pro osoby v nouzi a lidem sociálně, tělesně a duševně postiženým. Ve městě Dolní Benešov bylo vybudováno jedno z mnoha zařízení *Fondy ohrožených dětí – Klokánek*, který nabízí služby pro děti vyžadující okamžitou pomoc⁴⁹.

Ve městě Hlučín a Kravaře má sídlo **městská policie a policie České republiky**, stejně tak většina úřadů.

Volnočasové aktivity pro děti pořádá Centrum volného času v Kravařích a Dům dětí a mládeže v Hlučíně. Jedná se zejména o kroužky, tábory, školu bruslení a jiné zajímavé akce. Na Hlučínsku jsou umístěna čtyři **kina**, avšak ne všechna jsou využívána ke kinematografickým účelům. Pouze Kino Mír v Hlučíně a kino v Bolaticích odolávají tvrdé konkurenci moderním multikinům a stále provozují svou činnost. Tato kina promítají hlavně pro základní a mateřské školy z okolních vesnic, čímž nabývají na významu. V obci Bolatice, Velké Hoštice a ve městech Hlučín, Dolní Benešov a Kravaře jsou vybudována **muzea**, ve kterých se pořádají různé výstavní akce. Hlavní vědeckovýzkumnou činností muzea v Hlučíně je zachování a šíření identity Hlučínska. Tradiční vesnické obydlí začátku 20. století nám demonstruje Skanzen lidových tradic v Bolaticích, který vznikl v roce 2002. Další ze zajímavých muzeí je situováno v prostorách kravařského zámku a na zámku ve Velkých Hošticích, kde se nachází archeologická expozice věnována nálezům a vykopávkám nalezeným na území této obce.

Na území Hlučínska se vyskytuje nesčetné množství **sakrálních staveb**, které představují hlavní dominantu každé obce. Jedná se zejména o monumentální stavby chrámů, kostelů, ale také menších kaplí, za které můžeme poděkovat našim předkům, jež se zasloužili svým úsilím na vybudování těchto památek, které se zachovaly dodnes⁵⁰. Údaje o počtu kulturních a sociálních službách uvádí tabulka 3.3.

⁴⁹SDRUŽENÍ OBCÍ HLUČÍNSKA. Instituce. *Hlucinsko.eu* [online]. ©2004–2012 [cit. 2012-02-10]. Dostupné z: http://www.hlucinsko.eu/?page=info_obce&sekce=3

⁵⁰Mezi nejvýznamnější patří Chrám sv. Jana Křtitele v Sudicích, zmenšená kopie dómu v Kolíně nad Rýnem, Evangelický kostel v Hlučíně, který byl v roce 1995 vyhlášen Ministerstvem kultury ČR za kulturní památku, Kaple Nejsvětější Trojice v Markvartovicích, Kaple sv. Kříže v Dolním Benešově, Kostel Nejsvětější Trojice v Bohuslavicích, Mauzoleum knížat Lichnovských v Chuchelné, Pietní místo židovského hřbitova v Hlučíně a jiné. Historickou dominantou obce Píšť je Kostel sv. Vavřince a od roku 2002 je Mariánským poutním místem zasvěceným modlitbám za mír a usmíření mezi národy, viz: SDRUŽENÍ OBCÍ HLUČÍNSKA. Církev. *Hlucinsko.eu* [online]. ©2004–2012 [cit. 2012-02-27]. Dostupné z: http://www.hlucinsko.eu/?page=info_obce&sekce=12

Tabulka 3.3: Občanská vybavenost na Hlučínsku

Typ kulturního zařízení	Počet
Veřejná knihovna vč. poboček	29
Stálá kina	4
Multikino	0
Divadlo	0
Muzeum	5
Galerie	3
Kulturní zařízení ostatní	28
Středisko pro volný čas dětí a mládeže	9
Zoologická zahrada	0
Sakrální stavba	59

Zdroj: www.czso.cz/lexikon/mos_vdb.nsf/okresy/CZ0805, 2012; vlastní zpracování

3.1.8 Cestovní ruch

Mikroregion Hlučínsko je velice přitažlivou oblastí pro turisty nejen z České republiky, ale také ze sousedního Polska a jiných zemí. Ojedinelý vzhled obcí je výsledkem obyvatel a veřejné správy, které se neustále podílí na jejich zlepšování. Hlučínsko si zachovalo spoustu historických, folklorních a jiných kulturních památek, které jsou chloubou dané oblasti a těží ze stále rostoucího zájmu.

Na území se vyskytuje spousta zámků, které jsou dnes využívány pro účely veřejné správy a sídlí v nich obecní úřady. Jde zejména o barokní zámek v Bolaticích, klasicistní zámek v Dolním Benešově, zámek Velké Hoštice, který je považován za jednu z nejlépe zachovaných památek v okrese Opava, zámek v Hlučíně a zámek v Oldřišově. Výjimkou je zámek Lichnovských v Chuchelně, v jehož prostorách byl v roce 1952 vybudován rehabilitační ústav. Mezi dodnes fungující zámky patří pseudobarokní **zámek Šilheřovice**, původní majetek rodu Eichendorffů později rodu Rothschildů a **zámek v Kravařích**. U obou zámků se v zahradách rozléhá golfové hřiště, které slouží jako areály pro *kongresovou turistiku*⁵¹ a pořádání golfových turnajů pro blízké Ostravsko⁵².

Z hlediska pěší a cyklistické turistiky se v mikroregionu nachází čtyři přírodní rezervace: Hněvošický háj, Koutské a Zábřežské louky v Kravařích, přírodní rezervace I. a II. v Šilhe-

⁵¹Kongresová turistika je specializovaná forma cestovního ruchu, jež zahrnuje soubor aktivit zaměřených na výměnu vědeckých a odborných poznatků a zkušeností a spojených s cestováním a pobytem lidí v kongresovém místě, viz: REGIONÁLNÍ RADA NUTS II SEVEROVÝCHOD. Kongresová turistika. *Rada-severovychod.cz* [online]. ©2007-2009 [cit. 2012-02-27]. Dostupné z: <http://www.rada-severovychod.cz/kongresova-turistika>

⁵²INFORMAČNÍ CENTRUM HLUČÍN & MUZEUM HLUČÍNSKA. Památky. *Info.hlucin.com* [online]. ©2008 [cit. 2012-02-27]. Dostupné z: <http://www.info.hlucin.com/?page=info&sekce=9>

řovicích a přírodní rezervace Dařanec v obci Vřesina. Unikátní přírodní památka mikroregionu se rozkládá nedaleko obce Píšť a proslavila se díky převažujícího dubového porostu a hnízdišti volavky popelavé. Ministerstvo životního prostředí vyhlásilo na území mikroregionu dvě národní přírodní památky (NPP). Jedná se o NPP Odkryvy v Kravařích, která demonstruje profil ledovcových usazenin z doby sálského zalednění před 230 – 170 tisíci lety. Další přírodní památkou, která je situována poblíž Hlučínska je NPP Landek v Petřkovicích, který se proslavil jako významné archeologické naleziště a výchozy uhelných ložisek⁵³.

Na území Hlučínska vzniklo díky bohaté historii nesčetné množství vojenských památek. Mezi nejznámější patří například Areál čs. opevnění v Hlučíně, který je dnes vysoce ceněnou prezentací ojedinělého opevnění v ČR a pohřebiště vojáků Rudé Armády s památníkem, kteří padli při osvobození severní Moravy v roce 1945.

Mikroregion Hlučínsko je charakteristický také spoustou památek roubené architektury, či stoletých staveb, které si dodnes zachovaly svou původní podobu. V obci Bolatice byla v roce 1901 vybudována hájovna Křeménky, která měla původně sloužit pruskému císaři Vilému II. Dnes je budova využívána zejména pro pořádání různých kulturních akcí. V roce 2005 byla ve městě Hlučín vyhlášena hasičská sušárna jako kulturní památka a je jednou z dominant města. Mezi další turistické zajímavosti města Hlučín patří tajemný kámen „bábovka“, jehož vznik je datován do roku 1534 a sloužil jako závora proti vjezdu do ulice Ostravské a z téhož období pochází zbytky středověkého opevnění, které jsou jediným dochovaným dokladem na území okresu. Jeden z mála dokladů lidové architektury reprezentuje soubor špýcharů⁵⁴. Tyto stavby pochází z 18. a 19. století a 10 z 13 budov patří mezi chráněné kulturní památky. Podobné roubené špýchary jsou umístěny v obci Rohov a Štěpánkovice⁵⁵.

Cyklistické stezky

Území Hlučínska je protkáno sítí cyklostezek, z nichž nejznámější jsou trasa č. 5., která vede z Krakova na jih a na území Hlučínska prochází obcemi Hať, Darkovičky a Hlučín.

⁵³ INFORMAČNÍ CENTRUM HLUČÍN & MUZEUM HLUČÍNSKA. Příroda. *Info.hlucin.com* [online]. ©2008 [cit. 2012-02-27]. Dostupné z: <http://www.info.hlucin.com/?page=info&sekce=15>

⁵⁴ Špýchar je budova sloužící k uskladňování obilí.

⁵⁵ INFORMAČNÍ CENTRUM HLUČÍN & MUZEUM HLUČÍNSKA. Památky. *Info.hlucin.com* [online]. ©2008 [cit. 2012-02-27]. Dostupné z: <http://info.hlucin.com/?page=info&sekce=9>

Trasou druhého stupně je trasa č. 55 vedoucí z Krnova přes Opavu a Hlučín do Ostravy. Trasa třetí úrovně č. 552 vede z Opavy do Strahovic na hranici s Polskem ⁵⁶.

Vysoká hustota cyklostezek na Hlučínsku je dána díky přírodnímu, mírně zvlněnému terénu Hlučínské pahorkatiny, která se táhne po celém území. Cyklostezky rovněž vedou po málo frekventovaných silnicích, polních a lesních cestách, které umožní klidnou a bezpečnou jízdu. Hlavní tepnou hlučínských cyklostezek je část cyklostezky Moravská brána, která je součástí sítě evropských cyklistických stezek Euro-velo. Na ni pak navazuje Pražská cesta vedoucí od hraničního přechodu Pilscz až na okraj Koblova a Slezká magistrála ⁵⁷.

Krajinný ráz mikroregionu a spousta atraktivních přírodních oblastí pro je vhodnou lokalitou pro *agroturistiku*. Smyslem využívání těchto možností je sblížení se přírodou, poznání venkovského života zemědělců a rozšiřování kulturních a sociálních tradic. I přesto, že spousta zemědělských farem již neexistuje, od roku 1989 vznikala nová zařízení, která bychom v současnosti mohli spojit s termínem *agroturistická zařízení*. Mezi ně patří Dětský ranč s hypnoterapeutickým zařízením v Hlučíně, hřebčín Albertovec nedaleko obce Bolatice a nedávno dokončený Hřebčín Bělá ve Slezsku, který nabízí turistům prohlídku stájí se sportovními a chovnými koňmi a možnosti profesionálního výcviku.

Nedílnou součástí jednotlivých obcí a měst jsou různá sportovní zařízení, která byla vybudována jak pro občany, tak pro turisty z okolí. Jde zejména o již zmíněná golfová hřiště, jízdárny, tenisové kurty (Hlučín, Kravaře, Dolní Benešov, Ludgeřovice, Vřesina, Závada, Bolatice, Strahovice), minigolf (Hlučín, Píšť), sportovní haly (Hlučín, Kravaře) a vodní plochy (Hlučínské jezero, koupaliště Píšť, Vřesina, Bolatice).

Slabou stránkou mikroregionu Hlučínsko je **nedostatek ubytovacích zařízení**, která brání rozvoji turismu v mikroregionu. Výstavba nových ubytovacích zařízení je závislá na záměrech investorů, avšak možným řešením by mohlo být ubytování v soukromí, které je v zahraniční běžným jevem. Údaje o počtu ubytovacích zařízení jsou uvedeny v příloze č. 4.

⁵⁶SDRUŽENÍ OBCÍ HLUČÍNSKA. SOH: *Strategie rozvoje Leader 2007 – 2013 MAS Hlučínsko* [online]. SOH, ©2004–2012 [cit. 2012-02-08]. Dostupné z: http://www.hlucinsko.com/foto/volne_texty/soubory/4-4.PDF

⁵⁷SDRUŽENÍ OBCÍ HLUČÍNSKA. SOH: *Strategie rozvoje Leader 2007 – 2013 MAS Hlučínsko* [online]. SOH, ©2004–2012 [cit. 2012-02-08]. Dostupné z: http://www.hlucinsko.com/foto/volne_texty/soubory/4-4.PDF

3.1.9 Infrastruktura

Dopravní infrastruktura

Dopravní napojení mikroregionu Hlučínska se potýká s určitými nedostatky, a to zejména se špatnou frekventovaností spojů a kvalitou silnic. Na danou problematiku je nutno pohlížet z pohledu jednotlivých obcí, či měst, které mají, nebo naopak nemají problémy s dopravní infrastrukturou. Problematické jsou zejména obce, které leží na periferii České republiky na hranici s Polskem. Velmi častou otázkou je zajištění dopravní obslužnosti a veřejné osobní dopravy na Hlučínsku. Vzhledem ke klesající poptávce po veřejné dopravě a rostoucích nákladech se mnohé obce potýkají s problémy, které zatěžují jejich rozpočty. Významnou roli zde hraje počet obyvatel, napojení dané obce na hlavní tahy a koncentrace pracovních míst v dané oblasti. V posledních desetiletích vlivem změny ekonomického prostředí, které si svou povahou vyžaduje větší flexibilitu pracovních sil, upadají přepravní linky, které dříve zajišťovaly pravidelné dojíždění do zaměstnání, což by v dnešní době při různě organizované pracovní době ztrácelo na významu. Díky velkému nárůstu počtu osobních automobilů dochází k sociální diferenciaci, přičemž klesá poptávka po veřejné dopravě na úkor osob, které jsou na ni denně odkázáni. Lidé na Hlučínsku, zejména ti z odlehlých vesnic, si život bez automobilů nemohou představit a to z toho důvodu, že o víkendech nebo o svátcích veřejná doprava funguje pouze zřídka.

Hlavní komunikační tah na Hlučínsku, který spojuje město Opavu s Ostravou je **silnice první třídy č. I/56** (Opava – Kravaře - Dolní Benešov - Hlučín-Ostrava). Vzhledem k rostoucímu zatížení na tomto úseku dochází k rostoucím komplikacím. Jedná se zejména o zpomalení dopravy a negativní vliv na stav životního prostředí v okolních obcích, jimiž tato silnice vede. Hlavní silniční tah do Polska představuje **silnice první třídy I/46**, která vede skrz obce Sudice – Kobeřice – Opava. V severní části regionu vede silnice **druhé třídy II/466** (Třebom – Sudice – Rohov – Chuchelná – Píšť) a ve východní části **silnice druhé třídy II/469** (Hlučín – Hatě).

Železniční dopravu zajišťuje podnik České dráhy, a.s.. Na území Hlučínska vede **trať č. 317** (Hlučín – Kravaře – Opava) a **trať č. 318** (Kravaře – Chuchelná). Zachování těchto tratí je důležité pro další rozvoj mikroregionu, neboť jsou každodenně využívány k dojíždění do prací a škol zejména do Hlučína a Opavy a umožňuje zvýšení podílů nákladní dopravy. Dříve trať vedoucí z Kravař do Chuchelné pokračovala až do polské Ratiboře. Snahy o obnovení nezískaly na polské straně významnou podporu.

Autobusovou dopravu zajišťuje společnost Dopravní podnik Ostrava a TQM, a.s. Opava. Vzhledem k různé vzdálenosti jednotlivých obcí a jejich odlehlostí je kvalita služeb různorodá. **Nedostatky** pocítují zejména obyvatelé obce Bělá, Závada, Strahovice, Třebom a jiné, ve většině případů menší obce. Doprava není schopna uspokojit cestující díky nízké frekvenci spojů. Na území mikroregionu se nachází veřejné vnitrostátní letiště Zábřeh, které je využíváno k oslavám dne NATO. Příznivci létání se mohou zapojit do výcviku létání, který poskytuje Slezský aeroklub Zábřeh ⁵⁸.

Technická infrastruktura

Hlavní zdroj pitné vody na Hlučínsku představuje vodárenská nádrž Kružberk. Distribuci vody zabezpečuje Ostravský oblastní vodovod, který je spravován Severomoravskými vodárnami a kanalizacemi (SMVaK), v Hlučíně je zásobovací síť provozována samostatnou společností Vodovody a kanalizace (VaK) Hlučín. Některé obce kromě tohoto centrálního vodovodu vlastní obecní vodovody, které využívají místní zdroje podzemních vod.

Současným infrastrukturním problémem nejen v mikroregionu, ale v celé České republice je kanalizace a čištění odpadních vod. Vlastní čističku odpadních vod vlastní většina obcí na Hlučínsku, v některých právě probíhá jejich výstavba a ostatní mají zpracováno územní rozhodnutí o odkanalizování obce. Budování kanalizací a čistíren představuje obrovskou zátěž na obecní rozpočty, proto je někdy provozovatelem nemovitosti obec a v jiných případech to může být specializovaná společnost. Jedním z východisek menších obcí je realizace projektu ve spolupráci s jinou obcí, čímž se náklady na vybudování výrazně sníží.

Žádné vážnější problémy se nevyskytují v oblasti zásobování elektrickou energií. Na území Hlučínska jsou umístěny dvě transformovny a to ve Velkých Hošticích a v Dolním Benešově. Na velice dobré úrovni v mikroregionu je zásobování plynem a teplem. Všechny obce jsou zásobovány a dodávky jsou bezproblémové ⁵⁹.

⁵⁸SDRUŽENÍ OBCÍ HLUČÍNSKA. SOH: *Strategie rozvoje Leader 2007 – 2013 MAS Hlučínsko* [online]. SOH, ©2004–2012 [cit. 2012-02-08]. Dostupné z: http://www.hlucinsko.com/foto/volne_texty/soubory/4-4.PDF

⁵⁹SDRUŽENÍ OBCÍ HLUČÍNSKA. SOH: *Strategie rozvoje Leader 2007 – 2013 MAS Hlučínsko* [online]. SOH, ©2004–2012 [cit. 2012-02-08]. Dostupné z: http://www.hlucinsko.com/foto/volne_texty/soubory/4-4.PDF

3.1.10 Životní prostředí

Stav životního prostředí zejména v jižní části Hlučínska je **dlouhodobě ohrožen negativními vlivy průmyslového Ostravska a Karvinska**. Vysoká koncentrace průmyslu, doprava a spalování nekvalitních tuhých paliv v domácnostech této situaci nepřispívá. Tyto nežádoucí vlivy jsou dlouhodobě řešeny *Ministerstvem životního prostředí ČR* a veřejnou správou na regionální a místní úrovni. Situace v Moravskoslezském kraji je více než nevyhovující vzhledem ke zdraví obyvatel. Jedním z dalších úskalí mikroregionu je zacházení s komunálním odpadem. Průmyslové odpady se recyklují v technických službách Opava a sběr a separaci odpadu zajišťuje společnost Marius Pedersen a OZO Ostrava. I přes všechna opatření se stále častěji setkáváme s problémem nelegálního skladování odpadu v okolí silnic, v lesích, v pískovnách a jinde. Opomeneme-li tyto činnosti, tak celkové množství odpadu, zejména průmyslového se v Moravskoslezském kraji snižuje díky jeho opětovného využití hlavně stavebních materiálů a vedlejších průmyslových produktů. Území mikroregionu se vyznačuje velkým množstvím vodních toků a nadrží. Mezi největší patří rybník Nezmar na území Dolního Benešova a Hlučínské jezero.

Území Hlučínska se potýká s **velkým rizikem povodní**. Existuje řada projektů na protipovodňová opatření, avšak obce nejsou ochotny hradit plnou částku nákladů. Díky nedostatečně zalesněné oblasti a probíhající zemědělské činnosti se toto území jeví jako oblast s nízkou ekologickou stabilitou území, četností půdních erozí, nadměrným zatěžováním půdy hnojivy a následnou kontaminací vod.

3.2 SWOT analýza mikroregionu Hlučínsko

Jako jedna z vhodných analýz mikroregionu Hlučínsko se jeví SWOT analýza, ve které identifikují silné stránky, slabé stránky, příležitosti a hrozby daného území. SWOT analýza zkoumané oblasti pomůže komplexně vyhodnotit problémy a následně najít řešení, která umožní další potenciální rozvoj jednotlivých obcí. V následující tabulce 3.4 jsou uvedeny silné stránky, slabé stránky, příležitosti a hrozby mikroregionu Hlučínska z oblasti podnikání a trhu práce.

Tabulka 3.4: SWOT analýza v rámci oblasti podnikání a trh práce

Podnikání a trh práce	
Silné stránky	Slabé stránky
Existence průmyslových firem Budování nových průmyslových zón Četnost drobných živnostníků Tradiční zemědělská výroba	Vysoká nezaměstnanost v odlehlých obcích Nedostatečné služby pro obyvatelstvo Nedostatek pracovních příležitostí pro vysokoškolsky vzdělané obyvatele Nedostatečná počítačová gramotnost zejména starších obyvatel
Příležitosti	Hrozby
Snížení daňové zátěže podnikatelských subjektů Využití dotací z EU a jiných fondů Pomoc začínajícím podnikatelům Koordinace vzdělávacího procesu středních škol a požadavků trhu práce v mikroregionu Zlepšení spolupráce mezi podniky Příprava průmyslových zón Posílení dopravní dostupnosti	Nedostatečné finanční prostředky na větší projekty Špatná spolupráce mezi obcemi Stěhování kvalifikovaných pracovníků do měst Růst finančních nákladů na provoz podniku (zvýšení sazby DPH, daň ze zisku)

Zdroj: www.hlucinsko.com/foto/volne_texty/soubory/4-4.PDF, 2012; vlastní zpracování

Jako další zkoumanou oblast jsem zvolila cestovní ruch a volný čas, jelikož mikroregion Hlučínsko má obrovský potenciál na rozvoj různých forem turismu, a to zejména díky množství přírodních a kulturních památek.

Tabulka 3.5: SWOT analýza v rámci oblasti cestovní ruch a volný čas

Cestovní ruch a volný čas	
Silné stránky	Slabé stránky
Zachování tradic a pořádání místních kulturních akcí Četnost přírodních, historických a technických památek Příhraniční oblast Území nedotčené těžkou průmyslovou výrobou Příznivé podmínky pro rozvoj agroturistiky a kongresové turistiky Blízkost měst Ostravy a Opavy	Údržba zeleně v obcích Nízká kvalita služeb v obcích Nedostatek finančních prostředků na rekonstrukci památek Nedostatek ubytovacích a stravovacích zařízení Nevyužití potenciálu pro rozvoj cestovního ruchu Nedostatek příležitostí využití volného času v zimě a za špatného počasí
Příležitosti	Hrozby
Využití přírodních památek pro rozvoj cestovního ruchu Společná propagace mikroregionu Výstavba nových cyklotras Pořádání kulturních akcí Rozvoj služeb pro turisty Možnost dotací z EU a jiných fondů Inovace ve způsobu trávení volného času	Nedostatek finančních prostředků na údržbu a péči o památky Zlepšení dopravní dostupnosti Stárnutí obyvatelstva Preference kulturního vyžití okolních měst Preference pasivních forem trávení volného času Nezájem o zavedení nových prvků do oblasti cestovního ruchu

Zdroj: www.hlucinsko.com/foto/volne_texty/soubory/4-4.PDF, 2012; vlastní zpracování

Ačkoli je úroveň technické a dopravní infrastruktury v mikroregionu dostatečná, potýká se řadou komplikací, jež jsou uvedeny níže v tabulce 3.6 doprava a technická infrastruktura.

Tabulka 3.6: SWOT analýza v rámci oblasti doprava a technická infrastruktura

Doprava a technická infrastruktura	
Silné stránky	Slabé stránky
Kvalitní technická infrastruktura (zásobování plynem, elektrickou energií a vodou) Letiště Zábřeh Nedostatek finančních prostředků na údržbu stávající infrastruktury Četnost hraničních přechodů s Polskem	Velké zatížení hlavních silnic, jež prochází intravilány některých obcí Havarijní stav polních cest Špatná dopravní obslužnost v některých obcích mikroregionu Neuspokojivý stav cyklotras Chybějící kanalizace a čističky odpadních vod v obcích Nevyřešené vlastnické vztahy některých komunikací Nedostatečná kvalita silnic II třídy a místních komunikací
Příležitosti	Hrozby
Možnost dotací z EU a jiných fondů Obnovení železniční tratě do Polska a posílení železniční dopravy Šetrné začlenění infrastrukturních projektů do krajiny Využití letiště Zábřeh	Možné omezení železniční a autobusové dopravy Zhoršení stavu komunikací v okolí nově vybudovaných inženýrských sítí a přilehlých Nedostatek finančních prostředků na opravy komunikací a budování dalších projektů Špatná spolupráce mezi obcemi Zvyšování ceny ropy a produktu, které jsou nezbytné na údržbu infrastruktury

Zdroj: www.hlucinsko.com/foto/volne_texty/soubory/4-4.PDF, 2012; vlastní zpracování

Veškeré lidské a aktivity a aktivity veřejné správy by měly být prováděny šetrně ve vztahu k životnímu prostředí, jelikož tato složka je jednou z rozhodujících v oblasti udržitelného rozvoje. Obce a samostatné územní celky se musí vyrovnat s řadou hrozeb, které jsou uvedeny v tabulce 3.7 životní prostředí.

Tabulka 3.7: SWOT analýza v rámci oblasti životní prostředí

Životní prostředí	
Silné stránky	Slabé stránky
Území nedotčené těžkou průmyslovou výrobou Systém třídění odpadů Existence přírodních rezervací Dostatek vlastních vodních zdrojů	Nedostatečná údržba okolí silnic Negativní dopad průmyslu z Ostravy a Polska Užívání zemědělských chemikálií Úbytek zalesněných ploch Nevyužívání alternativních zdrojů energie
Příležitosti	Hrozby
Ochrana přírodních rezervací a památek Využití slunečních kolektorů Údržba vodních toků a vodních ploch Budování protipovodňových bariér Budování čistíček odpadních vod a kanalizací	Zadluženost obcí Rostoucí ceny plynu a elektrické energie Časté legislativní změny Zástavba úrodných půd v okolí vesnic Špatná informovanost obyvatel Nebezpečí povodní Preference automobilové dopravy Nemožnost dalšího rozvoje v oblasti ochrany ŽP z důvodu zadlužení obcí Nedostatek finančních prostředků na údržbu stávající infrastruktury Těžba písku mezi obcemi Bělá, Závada, Bolatice a Vřesina

Zdroj: www.hlucinsko.com/foto/volne_texty/soubory/4-4.PDF, 2012; vlastní zpracování

3.3 Formy sdružení mikroregionu Hlučínsko

Sdružení obcí Hlučínska (SOH) vzniklo jako reakce na nedostatek finančních prostředků oblasti Hlučínska, což bylo výsledkem reformy veřejné správy po roce 1989. O spolupráci mělo zájem 35 obcí, a proto se 19. 9. 1991 konalo první zasedání *Sněmu starostů SOH*, na kterém byla zvolena *Rada SOH* a *předseda*. Cílem tohoto sdružení bylo hájení zájmů Hlučínska a získávání finančních prostředků na jeho potencionální rozvoj. Spolupráce spočívala v realizaci společných cílů, jako například zavádění infrastruktury pro distribuci zemního plynu v regionu a otevření hraničních přechodů s Polskem. O pár let později 27. 8. 1998 podepsalo **24 členů novou zakladatelskou smlouvu** a došlo k zapsání SOH do registru sdružení, které je vedeno u Okresního úřadu v Opavě. Později se připojili obce Bělá, Píšť a Strahovice. V roce 2003 muselo SOH vstoupit do likvidace v důsledku změny právní úpravy, ale následně na to bylo opět založeno podle nové právní úpravy a se stejnou členskou základnou. V současnosti se SOH zaměřuje na spolupráci v oblasti cestovního ruchu, zlepšení celkové prosperity regionu jako celku, v oblasti kultury a zlepšování životního prostředí⁶⁰.

⁶⁰SDRUŽENÍ OBCÍ HLUČÍNSKA. Sdružení obcí Hlučínska. *Hlucinsko.com* [online]. ©2004–2012 [cit. 2011-01-26]. Dostupné z: <http://www.hlucinsko.com/>

Členy Sdružení obcí Hlučínska jsou 3 města a 24 obcí ⁶¹.

Svazek obcí mikroregionu Hlučínsko – západ (SMH-Z) vznikl v roce 2001 v souladu se zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích. V roce 2002 došlo k zapsání svazku do registru právnických osob. Členskou základnu tvoří **12 obcí** ⁶², které jsou alokovány ve východní části okresu Opava. Obce spolupracují v oblasti ochrany životního prostředí, školství, kultury, svoz komunálních odpadů zásobování pitnou vodou, rozšiřování inženýrských sítí, výstavby cyklostezek a jiné. Jako jeden z úspěšných projektů lze uvést „Veřejná internetizace a bezdrátový rozhlas mikroregionu Hlučínska – západ“. Díky tomuto projektu byly ve 12 obcích vybudovány nové přípojné body k internetu a nainstalováno několik nových kvalitních počítačů. Výsledkem projektu je vybudování regionální sítě bezdrátového rozhlasu VISO – varovného a informačního systému obyvatelstva ⁶³.

Svazek obcí mikroregionu Hlučínska – východ (SMH - V) byl zaregistrován dne 22. 1. 2002 u Okresního úřadu Opava – referátu vnitřních věcí. Cílem svazku je zlepšení různých forem spolupráce mezi jednotlivými obcemi od hospodářských po kulturní oblasti. Obce se účastní na společných regionálních projektech nejen v obecní, ale také v podnikatelské sféře na obecní, celostátní a mezinárodní úrovni. Těsně po založení se obce v rámci programu SAPARD snažily získat finanční prostředky na projekt „Program rozvoje SOMH“. Velký podíl na tomto projektu měla zejména obec Bolatice, která v rámci celého svazku podala společný projekt „Rekonstrukce cyklostezky a podpora turistického ruchu v mikroregionu Hlučínsko“. Díky tomuto projektu byla vybudována cyklostezka do Bělé, v jednotlivých obcích se umísťovaly informační turistické tabule s lavičkami, v obci Bolatice vznikl Skanzen lidových řemesel a zrekonstruovalo se několik kapliček ⁶⁴.

⁶¹Hlučín, Kravaře, Dolní Benešov, Bohuslavice, Bolatice, Darkovice, Hat', Hněvošice, Chlebičov, Chuchelná, Kobeřice, Kozmice, Ludgeřovice, Markvartovice, Oldřišov, Rohov, Služovice, Sudice, Šilheřovice, Štěpánkovice, Třebom, Velké Hoštice, Vřesina, Závada, Pišť, Bělá, Strahovice, viz: SDRUŽENÍ OBCÍ HLUČÍNSKA Sdružení obcí Hlučínska. *Hlucinsko.com* [online]. © 2004–2012 [cit. 2011-01-26]. Dostupné z: <http://www.hlucinsko.com/>

⁶²Hněvošice, Chlebičov, Kobeřice, Kravaře, Oldřišov, Rohov, Služovice, Strahovice, Sudice, Štěpánkovice, Třebom, Velké Hoštice, viz: SDRUŽENÍ OBCÍ HLUČÍNSKA. Svazek obcí mikroregionu Hlučínsko – západ. *Hlucinsko.com* [online]. ©2004–2012 [cit. 2011-01-26]. Dostupné z: http://hlucinsko.com/foto/volne_texty/soubory/0-4-2.PDF

⁶³SDRUŽENÍ OBCÍ HLUČÍNSKA. Svazek obcí mikroregionu Hlučínsko – západ. *Hlucinsko.com* [online]. ©2004–2012 [cit. 2011-01-26]. Dostupné z: http://hlucinsko.com/foto/volne_texty/soubory/0-4-2.PDF

⁶⁴SDRUŽENÍ OBCÍ HLUČÍNSKA. Svazek obcí mikroregionu Hlučínska – východ. *Hlucinsko.com* [online]. ©2004–2012 [cit. 2011-01-26]. Dostupné z: http://hlucinsko.com/foto/volne_texty/soubory/0-4-3.PDF

Svazek obcí mikroregionu Hlučínska - východ je tvořen 17 obcemi ⁶⁵.

Místní akční skupina Hlučínsko o. s. (MAS o. s.) vznikla na základě příprav v roce 2006, kdy přípravný výbor svolal první zasedání členské schůze MAS, a došlo k zvolení sedmičlenného programového výboru, který je hlavním výkonným orgánem, garantem rozvojové strategie regionu a zpracovává záměry MAS. Dále také zabezpečuje vypracování činností sdružení a koordinuje jejich realizaci. Sdružení MAS vzniklo následně 27. 9. 2006 na základě zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů a je základním článkem programu LEADER. Skládá se ze zástupců veřejné správy, podnikatelů, neziskových organizací a veřejnosti. MAS Hlučínsko je členem Národní sítě Místních akčních skupin České republiky, která byla založena v dubnu roku 2007 a jejím cílem je zejména podporovat činnost MAS a rozvíjet jejich spolupráci.

Předmětem činnosti MAS je hájit zájmy členů sdružení, podporovat tvorbu nových pracovních míst, navrhovat a realizovat rozvojovou strategii regionu, poskytovat informace podnikatelům v rámci EU, napomáhat zlepšení životního prostředí a hospodářského rozvoje mikroregionu. V zájmu MAS je také plnění všech funkcí a povinností, které vyplývají z vyhlášených programů LEADER+, LEADER ČR a jiných. Program LEADER ČR slouží k podpoře realizace investičních projektů, které mají zlepšit kvalitu života venkovských obyvatel prostřednictvím strategií udržitelného rozvoje. Stejně jako LEADER ČR, tak také LEADER+ je určen venkovským oblastem a podporuje posílení ekonomického prostředí, zlepšení životního prostředí a územní strategie ⁶⁶. Členskou základnu Místní akční skupiny Hlučínsko o. s. tvoří 27 obcí ⁶⁷.

3.4 Přeshraniční spolupráce mikroregionu Hlučínsko

Přeshraniční spolupráce se jeví jako jedna z významných forem navázání kontaktů, získávání zkušeností a výměny informací v rámci Evropské unie. Řada obcí má svého příhra-

⁶⁵ Bělá, Bohuslavice, Bolatice, Darkovice, Děhylov, Dobroslavice, Dolní Benešov, Hať, Hlučín, Chuchelná Kozmice, Ludgeřovice, Markvartovice, Píšť, Šilheřovice, Vřesina, Závada, viz: SDRUŽENÍ OBCÍ HLUČÍNSKA. Svazek obcí mikroregionu Hlučínska-východ. *Hlucinsko.com* [online]. ©2004–2012 [cit. 2011-01-26]. Dostupné z: http://hlucinsko.com/foto/volne_texty/soubory/0-4-3.PDF

⁶⁶ SDRUŽENÍ OBCÍ HLUČÍNSKA. Místní akční skupina Hlučínsko o. s.. *Hlucinsko.com* [online]. ©2004–2012 [cit. 2011-01-26]. Dostupné z: <http://www.hlucinsko.com/?page=texty&id=4>

⁶⁷ Bělá, Bohuslavice, Bolatice, Darkovice, Dolní Benešov, Hať, Hlučín, Hněvošice, Chlebičov, Chuchelná, Koberice, Kozmice, Kravaře, Ludgeřovice, Markvartovice, Oldřišov, Píšť, Rohov, Služovice, Strahovice, Sudice, Šilheřovice, Štěpánkovice, Třebom, Velké Hoštice, Vřesina, Závada, viz: MAS HLUČÍNSKO. Strategický plán LEADER. *Mashlucinsko.cz* [online]. ©2008 [cit. 2012-02-10]. Dostupné z: http://www.mashlucinsko.cz/index.php?co=zakladni_dokumenty

ničního partnera, ale existují také obce, které doposud žádnou aktivitu v této oblasti nevyvíjí. Nejen obcím, ale také řadě organizací, spolkům v obcích a mikroregionům se tato forma spolupráce osvědčila a provádí se v rámci euroregionu Silesia.

Euroregion Silesia se začal formovat po roce 1989 v souvislosti s demokratizací České republiky a Polska. Do roku 1742 bylo Slezsko jednotné území, avšak k rozdělení státní hranicí došlo za vlády Marie Terezie, kdy část území prohrála ve válce s pruským králem. K sjednocení tohoto území nedošlo ani po 2. světové válce. V 90. letech 20. století začínaly navazovat jednotlivé obce a města na české a polské straně partnerskou spolupráci, která v roce 1998 vyvrcholila vznikem euroregionu Silesia⁶⁸. Většina obcí mikroregionu Hlučínska má svého příhraničního partnera zejména v Polsku, ale spolupráce probíhá také se zeměmi Německo, Slovensko Maďarsko a Itálie. Na území euroregionu Silesia nejsou žádné přírodní překážky, které by bránily kontaktu a spolupráci lidí přes hranice. V průběhu 90. let 20. století vzniklo 17 hraničních přechodů, z toho 14 pro malý pohraniční styk, přičemž na území Hlučínska se jich vyskytuje 11. Česká část euroregionu je zastoupena 58 obcemi a přidruženými členskými organizacemi (Slezská univerzita Opava, Hospodářská komora Opava, Matice slezská Opava). Na polské straně participuje 19 obcí (tzv. gmin)⁶⁹.

Na základě spolupráce České republiky a Polska vzniklo občanské sdružení *Prajzká ambasáda*, které sdružuje obce Třebom, Sudice, Rohov, Strahovice, Bolatice, Bohuslavice, Závada, Bělá, Chuchelná, Kietrz, Wielke Pietrowice a Krzanowice. Územní působnost se soustřeďuje v okrese Opava, Ostrava, Hlučínsko – Prajzká, okres Ratiboř a Glubčice. Předmětem činnosti Prajzké ambasády je uskutečňování zábavných a kulturních akcí pro občany obou stran sdružení v příhraniční, výměna kulturních zkušeností a poskytování charitativní pomoci dětem z dětských domovů, lidem v domovech pro seniory a jiným zdravotně znevýhodněným občanům. Sdružení organizuje lyžařské pobyty, sportovní turnaje, posezení na daná témata pro všechny věkové kategorie, česko-polské jazykové kurzy a jiné zábavné multinacionální akce⁷⁰.

V rámci OP Přeshraniční spolupráce Česká republika - Polsko byla dne 15. 7. 2008 podepsána dohoda MAS s *polskou lokálnou grupou działania (LGD) Plaskowyżdobrej zemi*,

⁶⁸EUROREGION SILESIA. Euroregiony – mosty přes hranice. *Euroregion-silesia.cz* [online]. ©2004-2012 [cit. 2012-02-10]. Dostupné z: http://www.euroregion-silesia.cz/show_text.php

⁶⁹MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ. Euroregion Silesia. *Verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz* [online]. ©2012 [cit. 2012-02-10]. Dostupné z: <http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/cz/euroregion-silesia-11660/>

⁷⁰PRAJZSKÁ AMBASÁDA. Prajzká ambasáda, občanské sdružení. *Prajzkaambasada.eu* [online]. ©2011 [cit. 2012-02-10]. Dostupné z: <http://www.prajzkaambasada.eu/>

kteřá působí ve městě Kietrz. Hlavním motivem zvolení této oblasti pro vzájemnou spolupráci byl na základě několika diskuzí stanoven zejména podobný kulturně – sociální vývoj, poloha, počet obyvatel a rozloha sousedního území. Ještě před podepsáním dohody, došlo v květnu 2008 k vypracování první dohody o spolupráci, která se vztahovala k vypracování strategického plánu LEADER. V témže roce byl v rámci spolupráce vypracován první projekt „Spolupráce MAS a LDG ve Slezsku“ a v září byla podána první žádost o dotaci z ROP – Přeshraniční spolupráce⁷¹. Jednalo se o projekt dvou místních akčních skupin, které vystupují jako sdružení zástupců veřejného a podnikatelského sektoru. Pro realizaci cíle navázala MAS Hlučínsko spolupráci také s MAS Pobeskydí a MAS Rýmařovsko⁷².

Stejně jako MAS Hlučínsko vyvíjí aktivity v rámci přeshraniční spolupráce také *Sdružení obcí Hlučínska*. V současné době probíhá projekt „Na kole bez hranic“. Záměrem této akce je společně propagovat region návštěvníkům a turistům z obou členských zemí a následně vydat vícejazyčného mapového průvodce. SDH spolupracuje v rámci tohoto projektu s dvěma polskými partnery, a to s gminou Krzanowice a s gminou Kietrz.

3.5 Základní charakteristika vybraných obcí mikroregionu Hlučínsko

Vybrané obce mikroregionu Hlučínska, jež budou v následující kapitole podrobeny analýze čerpání dotací ze strukturálních fondů Evropské unie, mají spoustu společných rysů. Mezi vybrané obce patří obec Bělá, Bohuslavice, Bolatice, Pišť, Rohov Strahovice, Sudice, Vřesina a Závada. Tyto obce jsou členy **Sdružení obcí Hlučínska** a zároveň tvoří členskou základnu **Místní akční skupiny Hlučínska o. s.** Vybrané obce jsou také členy **Svazku obcí mikroregionu Hlučínska**. Obce Rohov, Strahovice a Sudice, jež jsou lokalizované na západě České republiky, spadají do Svazku obcí mikroregionu Hlučínska – západ a ostatní vybrané obce tvoří členskou základnu Svazku obcí mikroregionu Hlučínska – východ. Těmito obcemi jsou Bělá, Bohuslavice, Bolatice, Pišť, Vřesina a Závada.

Z tabulky 3.8 lze vyčíst údaje o počtu obyvatel a rozloze jednotlivých obcí a také základní vybavení, které je vzhledem k poloze a vzdálenosti od větších měst rozhodující pro kvalitu a úroveň života občanů. Počet obyvatel vybraných obcí se pohybuje od **574** do **2 106** oby-

⁷¹MAS HLUČÍNSKO. Strategický plán LEADER. *Mashlucinsko.cz* [online]. ©2008 [cit. 2012-02-10]. Dostupné z: http://www.mashlucinsko.cz/index.php?co=zakladni_dokumenty

⁷²CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. Spolupráce MAS a LGD ve Slezsku. *Risy.cz* [online]. ©2010-2011 [cit. 2012-02-18]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/projekty-eu/detail?Id=4404>

vatel a rozlohou od 286 ha do 1 568 ha. První písemné zmínky těchto obcí jsou datovány do **12. – 14. století** a řada z nich prošla stejným historickým vývojem. Později ve 20. století docházelo ke slučování obcí, kdy například obec Bělá a Strahovice byly sloučeny s obcí Chuchelná, obec Rohov s obcí Sudice, a obec Závada byla správně sloučena s obcí Bohuslavice.

Tabulka 3.8: Základní údaje vybraných obcí mikroregionu Hlučínska

Obec	Počet obyvatel 2010	Katastrální plocha (ha)	Obec s rozšířenou působností	Vybavenost obce				
				Škola	Pošta	Lékař	Kultura	Sport
Bělá	669	286	Hlučín	MŠ a ZŠ (1. - 5. roč.)	Ne	Ne	Ano	Ano
Bohuslavice	1 661	1 536	Hlučín	MŠ a ZŠ (1. - 9. roč.)	Ano	Ne	Ano	Ano
Bolatice	4 384	1 320	Kravaře	MŠ a ZŠ (1. - 9. roč.)	Ano	Ano	Ano	Ano
Příšť	2 106	1 568	Hlučín	MŠ a ZŠ (1. - 9. roč.)	Ano	Ano	Ano	Ano
Rohov	626	664	Kravaře	MŠ	Ano	Ano	Ano	Ano
Strahovice	924	507	Kravaře	MŠ a ZŠ (1. - 5. roč.)	Ano	Ano	Ano	Ano
Sudice	677	943	Kravaře	MŠ a ZŠ (1. - 9. roč.)	Ano	Ne	Ano	Ano
Vřesina	1 482	689	Hlučín	MŠ a ZŠ (1. - 5. roč.)	Ano	Ne	Ano	Ano
Závada	574	527	Hlučín	MŠ	Ne	Ne	Ano	Ano

Zdroj: www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?, 2012; vlastní zpracování

Prostředí těchto obcí zajišťuje, díky jejich vzdálenosti od větších měst, obyvatelům klidný a bezpečný život. Okolí obcí je turisticky atraktivní oblastí především díky řadě historických budov, zámků, přírodních krás a jiných zajímavostí okolí. Vzdálenost od větších měst se pohybuje okolo **15 – 20 kilometrů**. Charakteristickým znakem vybraných obcí je také jejich příhraniční poloha a hraniční přechody s Polskem. Tato alokace s sebou nese vysokou míru nezaměstnanosti ve většině vybraných obcí, která je nad průměrem mikroregionu Hlučínska. Příznivé hodnoty míry nezaměstnanosti vykazuje pouze obec Příšť, Bohuslavice a Vřesina. Podrobnější socioekonomická analýza vybraných obcí je uvedena v příloze č. 5.

4 Analýza a hodnocení využití dotačních prostředků EU ve vybraných obcích mikroregionu Hlučínsko

Předmětem zájmu této kapitoly je analýza a hodnocení využití dotačních prostředků EU vybranými obcemi mikroregionu Hlučínsko v období 2007-2012, které již také získaly zkušenosti s čerpáním dotací v předvstupním období a v minulém programovacím období 2004 – 2006.

Obec, jako součást regionu, představuje samostatný ekonomický subjekt, který vlastní majetek, hospodaří s ním, má vlastní finanční prostředky a sestavuje svůj rozpočet ⁷³. Pro podporu rozvoje jednotlivých obcí a vytváření příznivých životních podmínek pro obyvatele je důležité zhodnotit rozvojové možnosti obce a zdroje, z kterých budou dané aktivity financovány. Těmto ekonomickým subjektům se nabízí primárně dva typů zdrojů, z nichž mohou čerpat finanční prostředky na realizaci projektů, a to vlastní zdroje (rozpočtové příjmy obce) či zdroje cizí (nenárokové dotace) ⁷⁴.

V rámci strukturálních fondů EU v České republice jsou obcím nejčastěji poskytovány dotace zejména z OP Životní prostředí, OP Doprava, OP Vzdělávání a konkurenceschopnost, OP Lidské zdroje a zaměstnanost, OP Výzkum a vývoj pro inovace, Integrovaný operační program, Regionální operační program a z OP Přeshraniční spolupráce ⁷⁵.

⁷³JÁČ, Ivan et al., ref. 25, str. 99

⁷⁴ Rozpočtové příjmy obce tvoří daňové příjmy, nedaňové příjmy a kapitálové příjmy. Daňové příjmy tvoří největší část obecních příjmů. Druhým nejvýznamnějším zdrojem financování jsou dotace a transfery, které slouží k financování přenesené působnosti výkonu státní právy. Vedle dotací obce využívají finančních prostředků ze správních poplatků. Na financování běžných a investičních potřeb na zajištění veřejných statků jsou obcím vypláceny účelové dotace. Tyto dotace se dělí na nárokové dotace a nenárokové dotace. Nárokové dotace získávají obce automaticky a jsou vypláceny na základě zákonných předpisů z kapitoly státního rozpočtu – všeobecná pokladní zpráva. Vyplácí se na školství, sociální péči a jiné. Nenárokové dotace jsou poskytovány na základě žádosti a splnění určitých kritérií, přičemž žádosti o dotaci nemusí být vyhověno. Tato forma dotací je poskytována z rozpočtových kapitol jednotlivých ministerstev nebo ze strukturálních fondů Evropské unie. Dalším zdrojem financování jsou prostředky ze státních fondů (Státní fond rozvoje bydlení, Státní fond životního prostředí, Státní fond dopravní infrastruktury), viz: DENÍK VEŘEJNÉ SPRÁVY. Dotace obcím – jejich struktura a využití. *Dvs.cz* [online]. ©2012 [cit. 2012-03-31]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6448273>

⁷⁵Kromě zmiňovaných Operačních programů mohou obce čerpat také finanční prostředky z Programu rozvoje venkova, který je pro programovací období 2007 – 2013 vyčleněn z působnosti strukturálních fondů. Tento program spadá pod Společnou zemědělskou politiku a je spolufinancován Státním zemědělským intervenčním fondem.

4.1 Proces čerpání dotací ze strukturálních fondů Evropské unie

Česká republika disponuje v současném programovacím období 2007-2013 26 operačními programy. Každý operační program má pro své oblasti podpory ⁷⁶ vymezené typy žadatelů, kteří mohou využít fondy Evropské unie jako zdroj spolufinancování projektů. Žadatelé o dotaci mohou být, dle jednotlivých OP kromě zmiňovaných obcí, také kraje, malé a střední podniky, fyzické osoby, neziskové organizace a další. Základem pro identifikaci žadatele je jeho identifikační číslo. Přesné podmínky pro konkrétní žadatele jsou vždy součástí **Výzvy** pro předkládání žádostí u dané oblasti podpory, nebo v *příručce pro žadatele* ⁷⁷.

Klíčovým dokumentem, jenž je součástí žádosti o dotaci, je tzv. *studie proveditelnosti (projektový záměr)*. Tento dokument obsahuje základní podstatu projektu a podává informace o cíli projektu, zdrojích jeho financování, způsobu jeho realizace, časovém harmonogramu a předpokládaných výstupech a dopadech projektu. Před zpracováním tohoto dokumentu je však nutné, aby se žadatel o dotaci ujistil, zda je vhodným žadatelem a vhodným příjemcem, zda daný projekt lze financovat z vybraného operačního programu, zda jsou výstupy projektu v souladu s cíli daného operačního programu, zda jsou výdaje projektu způsobilými výdaji daného operačního programu a další ⁷⁸.

Studie proveditelnosti (projektový záměr) je pouze podpůrný materiál, který by měl usnadnit **zpracování žádosti o dotaci (projektová žádost)** včetně příloh. Před zpracováním žádosti je nutné se ujistit, jaký formulář pro zpracování může žadatel použít, jelikož formuláře projektové žádosti jsou specifické pro jednotlivé výzvy k podání žádosti. Systém pro elektronické podávání žádostí o dotaci tzv. *BENEFIT 7* je využíván 24 operačními programy. Operační program Podnikání a inovace využívá vlastní systém tzv. *eAccount*, Operační program Životní prostředí využívá systém *BENEFILL* ⁷⁹.

⁷⁶Operační programy jsou rozděleny na prioritní osy a oblasti podpory, které představují nejnižší úroveň zaměření operačního programu. Oblast podpory obsahuje konkrétní opatření, popisující přesné aktivity a činnosti, na které lze žádat o finanční prostředky z fondů EU. Řídící orgány operačních programů vypisují na dané oblasti podpory Výzvy k předkládání žádosti o dotaci. Žadatel musí svůj projekt přizpůsobit podmínkám vybrané Oblasti podpory, což je pro něj konkrétní dotační titul, viz: MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Oblast podpory. *Strukturalni-fondy.cz* [online] ©2012 [cit. 2012-29-03]. Dostupné z: [http://www.strukturalni-fondy.cz/Glosar/O/Oblast-podpory-\(intervence\)](http://www.strukturalni-fondy.cz/Glosar/O/Oblast-podpory-(intervence))

⁷⁷TAUER, V., ZEMÁNKOVÁ, H. a J. ŠUBRTOVÁ. *Získejte dotace z fondů EU*. Praha: ComputerPress, a.s., 2009. s. 27. ISBN 978-80-251-2649-3.

⁷⁸TAUER, V., ZEMÁNKOVÁ, H. a J. ŠUBRTOVÁ, ref. 77

⁷⁹TAUER, V., ZEMÁNKOVÁ, H. a J. ŠUBRTOVÁ, ref. 77, s. 109

Žádost o dotaci představuje elektronický dokument, nebo kombinace elektronického dokumentu a papírových příloh a musí být zpracována v souladu s podmínkami daného operačního programu ⁸⁰.

Projektová žádost vždy obsahuje: název projektu, identifikace žadatele, složení realizačního týmu a zapojení jejich členů, zkušenosti realizátora a partnerů s realizací obdobných projektů, popis řízení projektu, definice cílů projektu, soulad s cíli prioritní osy a výzvy, zdůvodnění potřebnosti projektu, popis klíčových aktivit, marketingové informace, analýza cílových skupin projektu, časový harmonogram projektu, management rizik, udržitelnost projektu, rozpočet projektu, specifikace veřejných zakázek projektu, vazba na horizontální témata, vazba na veřejnou podporu, publicita projektu ⁸¹.

Vybrané okruhy projektové žádosti ⁸²

Rozpočet a financování projektu je základním předpokladem úspěšně realizovaného projektu. U vzdělávacích projektů a u obecně prospěšných projektů se uplatňuje forma zálohového financování a u podnikatelsky zaměřených projektů je zpravidla využívána forma zpětného proplácení výdajů.

Soulad projektu s horizontálními prioritami, které v programovacím období 2007 – 2013 představují rovné příležitosti a udržitelný rozvoj. Tyto priority hrají klíčovou roli v rozvoji společnosti a měly by být respektovány žadateli o dotaci.

Prohlášení o podpoře de minimis slouží pro účely oprávněnosti žadatele čerpat finanční prostředky z fondů Evropské unie. Podpora de minimis představuje formu podpory, která nesmí s ostatními podporami „de minimis“ poskytnutými jednomu příjemci za dobu před-

⁸⁰ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Projektová žádost. *Strukturalni-fondy.cz* [online]. ©2012 [cit. 2012-02-03]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Glosar/P/Projektova-zadost>

⁸¹TAUER, V., ZEMÁNKOVÁ, H. a J. ŠUBRTOVÁ, ref. 77, s. 30

⁸²Jednotlivé záložky elektronické žádosti Benefit 7: Identifikace žádosti, Projekt, Dopady a místa realizace, Popis projektu, Personální zajištění projektu, Žadatel projektu, Adresa žadatele, Osoby žadatele, Zkušenosti žadatele, Partner projektu, Harmonogram projektu, Podpora de-minimis, Další podpory projektu, Hodnoty indikátorů, Rozpočet projektu, Přehled financování, Finanční plán, Prioritní téma, Dodavatelé pro VŘ, Výběrová řízení, Detaily Výběrového řízení, Horizontální témata, Udržitelný rozvoj, Rovné příležitosti, Publicita, Přílohy projektu, Čestná prohlášení, viz: REGIONÁLNÍ RADA REGIONU SOUDRŽNOSTI MORAVSKOSLEZSKO - ÚŘAD REGIONÁLNÍ RADY. Příručka Benefit v2.05. *Rr-moravskoslezsko.cz* [online]. ©2007-2011 [cit. 2012 – 04 - 03]. Dostupné z: <http://www.rr-moravskoslezsko.cz/file/2481/>

chozích tří let přesáhnout výši částky 200 000 EUR a na podporu v dopravě představuje prahová hodnota 100 000 EUR ⁸³.

Monitorovací ukazatele slouží ke kvantifikaci výstupu a výsledku projektu, které jsou předdefinovány pro konkrétní výzvu. Ukazatele výstupu se vztahují k aktivitám projektu a jsou měřeny ve fyzických nebo peněžních jednotkách.

Jednotlivé požadavky na zpracování projektových žádostí jsou popsány v konkrétních výzvách, které vyhlašuje zprostředkující subjekt daného operačního programu v předem ohlášených termínech ⁸⁴. **Výzva** představuje dokument, který obsahuje číslo výzvy, název operačního programu, prioritní osy a oblasti podpory, místo předložení projektové žádosti, den, datum a hodinu, do kdy nejpozději musí být projektová žádost předložena a odkaz, kde najít podrobnější informace. V termínech vyhlášených výzev jsou na řídicích orgánech podávány **žádosti o podporu**, přičemž musí být v souladu se stanovenými cíli operačního programu, z kterého chce žadatel finanční prostředky čerpat. Žádost musí být předložena včas a následně jí je přiřazeno registrační číslo.

Po podání projektové žádosti nastává **hodnocení a výběr projektu**, kdy řídicí orgán příslušného operačního programu hodnotí podané žádosti. Kontroluje se zejména, zda je žadatel oprávněným žadatelem, zda doba trvání projektu není delší, než je povoleno ve výzvě, požadovaná podpora nepřekračuje maximální povolenou částku z veřejných zdrojů a není plánována na jiné než uznatelné náklady a další. V následující části hodnocení nastává *formální hodnocení* žádosti, kdy jsou kontrolovány všechny požadované údaje, přílohy a podpisy oprávněných osob. Poslední fází hodnocení představuje hodnocení po *věcné stránce*. Projektové žádosti hodnotí komise, nebo minimálně dva na sobě nezávislí hodnotitelé. Soubor hodnotících kritérií je většinou součástí *Příruček pro žadatele*. Obsahem tohoto hodnocení je zdůvodnění projektového záměru, vazba na cíle výzvy, předchozí zkušenosti žadatele, udržitelnost projektu, zajištění výsledků výstupu, rovné příležitosti, udržitelný rozvoj, naplňování principů partnerství a další. Projekt je doporučen k podpoře, dosáhne-li **minimální bodové hranice** dané ve výzvě. Obvykle tato hranice představuje 50 – 60 bodů. Následně jsou projekty seřazeny, ale některé mohou být v dalším procesu soutěže vyřazeny. Jsou-li projekty doporučeny k podpoře věcnými hodnotiteli, žádost podstu-

⁸³BAJER, Petr a Jiří MATYÁŠ. *Praktický průvodce dotacemi z fondů Evropské unie*. Brno: PBtisk s.r.o., 2009. s. 110. ISBN 978 – 80 – 254 – 4017 – 9.

⁸⁴MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Projektová žádost. *Strukturalni-fondy.cz* [online]. ©2012 [cit. 2012-02-03]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Glosar/P/Projektova-zadost>

puje *finální hodnocení*, kdy hodnotící komise rozhodne o finální podpoře, či zamítnutí projektu. Před případným podpisem smlouvy o poskytnutí dotace je v právu komise navrhnout případné úpravy žádosti, kterou žadateli zprostředkující subjekt zpřístupní. Pokud byl projekt vybrán a nejsou již volné finanční prostředky, projekt je zařazen do tzv. *zásobníku projektů* a může získat podporu v případě, že některý z vybraných žadatelů od projektu ustoupí ⁸⁵.

V případě, že byl projekt **úspěšný**, z žadatele se stává **příjemce dotace**, s kterým následně podepíše příslušný řídicí orgán *Smlouvu o poskytnutí dotace*. Smlouva obsahuje podmínky realizace projektu a sankční ujednání, která nastávají v případě porušení stanovených podmínek. Příjemce je povinen vést účetnictví projektu od účetnictví ostatních operací. Je-li žadatelem podnikatelský subjekt, financování projektu z dotačních titulů je omezeno na 50-60 % celkových způsobilých nákladů. V případě, že je žadatelem veřejnoprávní subjekt, výše podpory sahá do výše 85 % celkových způsobilých nákladů projektu, ve výjimečných případech do 100 %.

Po podpisu smlouvy může začít fáze samotné **realizace projektu**. Pro úspěšnou realizaci projektu je důležitá kvalitní příprava projektu v oblasti reálného harmonogramu, finančního řízení a managementu projektu. Nedílnou součástí smlouvy je také datum zahájení projektu a datum ukončení. Tyto dva faktory jsou podstatné pro uznatelnost výdajů, to znamená, od kterého data jsou výdaje způsobilé financování. Datum ukončení projektu nastává ke dni uvedenému v dokumentu o poskytnutí podpory, v případě investičních projektů se jedná o datum kolaudace stavby. Finanční ukončení projektu však nastává až tehdy, jsou-li vypořádány všechny finanční platby související s realizací projektu.

Příjemce dotace je povinen průběžně sledovat projekt a předejít tím rizikům, či problémům, které mohou nastat. Nástrojem takovéto kontroly jsou *monitorovací zprávy*, které slouží jak realizátorovi, tak poskytovateli podpory. Tato zpráva je rozdělena na část věcnou a část finanční, jež je spojena s *žádostí o platbu*. Poslední předkládanou monitorovací zprávou představuje *závěrečná monitorovací zpráva*, ve které je kladen důraz na úspěšnost celého projektu. Součástí monitorovací zprávy jsou také údaje o čestném prohlášení příjemce, kde se zavazuje, že nemá žádné závazky vůči státu, jsou dodržována pravidla publicity, údaje ve správě jsou pravdivé a další ⁸⁶. Veškeré doklady o projektech by měly

⁸⁵TAUER, V., ZEMÁNKOVÁ, H. a J. ŠUBRTOVÁ, ref. 77

⁸⁶TAUER, V., ZEMÁNKOVÁ, H. a J. ŠUBRTOVÁ, ref. 77

být kdykoli k dispozici v případě **kontroly a auditního šetření**. Jsou rozlišovány dva typy kontrol v průběhu realizace projektu, kontrola administrativní a kontrola na místě. Z hlediska doby trvání projektu jsou uplatňovány tři typy kontrol, a to kontrola před uzavřením smluvního vztahu s poskytovatelem dotace, tzv. **ex ante kontrola**, kontrola v průběhu projektu **kontrola interim** a po ukončení projektu **ex post kontrola**. Kontrola ex post se provádí v rámci předložení poslední monitorovací zprávy a žádosti o platbu. Další kontroly jsou prováděny až do termínu vymezeného ve Smlouvě o poskytnutí dotace. Tato doba může korespondovat s dobou udržitelnosti projektu. V této fázi jsou možné kontroly i jiných subjektů, než jen poskytovatele dotace. Jde zejména o kontrolu z Ministerstva pro místní rozvoj, Nejvyššího kontrolního úřadu, Evropské komise, apod. V pravidlech programů je také stanoveno, kdy má příjemce povinnost podstoupit projekt externímu auditu, který musí být proveden před odevzdáním závěrečné monitorovací zprávy a žádosti o platbu.

Zajištění udržitelnosti projektu představuje dobu, po kterou musí příjemce podpory udržet výstupy projektu. K udržení výstupu se příjemce zavazuje ve smlouvě o financování. Ode dne ukončení projektu musí být výstupy udrženy v nezměněné podobě po dobu pěti let. Při nesplnění povinnosti může být žadatel požádán o vrácení dotace nebo její části ⁸⁷.

Publicita projektu je nedílnou součástí projektové žádosti, která by měla obsahovat detailní popis, jakým způsobem bude projekt a program propagován. Požadavek na informování společnosti o projektech podpořených z fondů Evropské unie je stanoven v *Narižení Evropské komise č. 1828/2006* ⁸⁸.

4.2 Využití dotačních prostředků ze strukturálních fondů EU vybranými obcemi mikroregionu Hlučínsko

Předmětem zájmu této kapitoly je analýza a komparace čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU jednotlivými obcemi mikroregionu Hlučínsko v letech 2007-2012. Součástí je také shrnutí úspěšných projektů, jež byly realizovány, nebo se realizují v jednotlivých obcích v programovacím období 2007 – 2013. Součástí této problematiky jsou také poznatky o zkušenostech z minulého programovacího období 2004-2006 a předvstupního období, kdy se obcím taktéž nabízela možnost spolufinancování projektů fondy

⁸⁷TAUER, V., ZEMÁNKOVÁ, H. a J. ŠUBRTOVÁ, ref. 77

⁸⁸TAUER, V., ZEMÁNKOVÁ, H. a J. ŠUBRTOVÁ, ref. 77, s. 84

Evropské unie. Vzhledem k složitosti problematiky a omezenosti informací, jež byly poskytnuty obecními úřady vybraných obcí, jsou zpracována pouze data, která bylo možno získat. Je nutné zdůraznit, že v případě tohoto hodnocení je **žadatelem o dotaci obec**, přičemž zde nejsou zahrnuty získané dotace na projekty, které byly realizovány v rámci sdružení obcí, nebo v rámci Místní akční skupiny Hlučínsko. V následujících tabulkách jsou zpracovány údaje o projektech, které představují název projektu, operační programy v rámci kterých byly projekty realizovány, příslušný fond, jenž se podílel na spolufinancování daných aktivit a dále celkové náklady projektů, alokovaná částka, proplacená částka, období realizace a stav daných projektů.

V **celkových nákladech** projektu jsou obsaženy veškeré náklady, jež měla obec s realizací projektu. Jsou zde zahrnuty i náklady, které nebylo možno financovat z rozpočtu fondů Evropské unie, to znamená nezpůsobilé výdaje⁸⁹. **Alokovaná částka** představuje objem finančních prostředků, který je uveden ve *Smlouvě o poskytnutí dotace z fondů Evropské unie*. **Proplacená částka** je skutečná výše dotace, jež byla proplacena na daný projekt na základě žádostí o platbu. **Období realizace** projektu představuje dobu od fyzického zahájení realizace projektu do doby fyzického ukončení projektu. **Stav projektu** vyjadřuje, zda byla dotace proplacena a v jaké výši.

4.2.1 Využití dotačních prostředků EU v obci Bělá

Obec Bělá realizovala v rámci svého rozvoje od začátku programovacího období, tj. od roku 2007 do března/dubna 2012 celkem **šest projektů**. Projekty byly spolufinancovány z Operačního programu Životní prostředí, Operačního programu Přeshraniční spolupráce ČR – PL, Regionálního operačního programu NUTS II Moravskoslezsko a Integrovaného operačního programu. Podrobnější údaje o jednotlivých projektech uvádí tabulka 4.1.

⁸⁹Celkové výdaje projektu se dělí na způsobilé výdaje a nezpůsobilé výdaje. Způsobilé výdaje mohou být spolufinancovány ze SF a FS. Pokud existují nezpůsobilé výdaje, musí být vykázány zvlášť ve finančním plánu projektu a jsou vždy financovány ze zdrojů žadatele, viz: MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Nezpůsobilé výdaje. *Strukturalni-fondy.cz* [online]. ©2012 [cit. 2012-02-03]. Dostupné z: [http://www.strukturalni-fondy.cz/Glosar/N/Nezpůsobile-vydaje-\(neuznatelne-naklady\)](http://www.strukturalni-fondy.cz/Glosar/N/Nezpůsobile-vydaje-(neuznatelne-naklady))

Tabulka 4.1: Čerpání dotačních prostředků EU obci Bělá v letech 2007-2012

Obec	Název projektu	Operační program	Fond	Celkové náklady projektu	Alokovaná částka	Proplacená částka	Období realizace	Stav
Bělá	Hřiště pro malé a velké turisty v Bělé	ROP NUTS II Moravskoslezsko	ERDF	4 216 050,00 Kč	3 583 642,45 Kč	- Kč	1. 3. 2011 - 30. 5. 2011	Platba probíhá
	Fotbal bez hranic	OP Přeshraniční spolupráce ČR - PL	ERDF	186 548,82 Kč	158 576,63 Kč	154 524,00 Kč	1. 5. 2010 - 30. 9. 2010	Proplacený
	Výstavba víceúčelového sálu v obci Bělá ve Slezsku	ROP NUTS II Moravskoslezsko	ERDF	10 032 545,00 Kč	8 233 913,37 Kč	8 117 819,90 Kč	1. 4. 2010 - 31. 8. 2010	Proplacený
	Revitalizace zeleně v obci Bělá	OP Životní prostředí	ERDF	1 340 217,00 Kč	1 139 184,45 Kč	1 139 184,45 Kč	1. 9. 2010 - 31. 5. 2011	Proplacený
	Typový projekt CzechPOINT - Kontaktní místo	Integrovaný operační program	ERDF	93 927,00 Kč	79 837,00 Kč	77 712,00 Kč	1. 12. 2008 - 30. 6. 2009	Proplacený
	Územní plán obce Bělá	Integrovaný operační program	ERDF	582 000,00 Kč	494 700,00 Kč	494 700,00 Kč	1. 2. 2010 - 30. 7. 2010	Proplacený
Celkem				16 451 287,82 Kč	13 689 853,90 Kč	9 983 940,35 Kč		

Zdroj: Interní materiály OÚ Bělá, Alokovaná částka, viz: www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/2eec9b32-0674-48ba-a419-90fa51db8823/Seznamy-prijemcu, 2012; vlastní zpracování

Celkové náklady na realizované projekty činily **16 451 287,82 Kč**. Obec podepsala s příslušnými řídicími orgány Smlouvy o poskytnutí dotace v hodnotě **13 689 853,90 Kč**, což představuje 83 % celkových nákladů na všechny projekty. K 9. 3. 2012 bylo obci proplaceno celkem **9 983 940,35 Kč**, přičemž doposud neproběhla závěrečná platba v rámci projektu „Hřiště pro malé a velké turisty v Bělé“.

Obec Bělá podávala také dvakrát žádost o dotaci v rámci projektu „Rekultivace skládky lokalita B“, avšak žádostem nebylo vyhověno. **V současné době** je podaná žádost na projekt „Cyklostezka okolo hřebčína“ v rámci Regionálního operačního programu NUTS II Moravskoslezsko. Obec **plánuje** také podat opět žádost o dotaci v období červen – červenec 2012 na projekt „Rekultivace skládky lokalita B“.

Příklady úspěšných projektů

Díky své příhraniční poloze využívá obec Bělá dotačních prostředků v rámci Operačního programu Přeshraniční spolupráce ČR – PL, přičemž byl realizován projekt „Fotbal bez hranic“. Cílem tohoto projektu bylo zejména sblížit obyvatele žijící v sousedících regionech prostřednictvím fotbalu a rybolovu. Celá akce se odehrávala na území obce a fotbalový zápas proběhl na místním fotbalovém stadionu. Původní idea vyvstala z tradičních styků a vztahů, které si obec navázala již v uplynulých letech při konání přátelských fotbalových zápasů. Celkové náklady na tento projekt činily **186 548,82 Kč**. Z fondů Evropské unie získala obec dotaci v hodnotě **154 524,00 Kč**.

Velice významným projektem pro obyvatele obce je „Výstavba víceúčelového sálu v obci Bělá“, jelikož obec po celou dobu své působnosti postrádala prostory pro konání místních kulturních akcí. Na základě dotazníkového šetření, jež bylo provedeno v roce 2008, se stanovil požadavek na vybudování setkávacího a kulturního centra, které by rozvinulo komunitní život v obci. Projekt je alokovan v klidové části obce v blízkosti víceúčelového sportovního hřiště a dětského hřiště. Celý objekt je využíván místními občany i obyvateli okolních vesnic v rámci pořádání oslav životních jubileí, svateb, setkávání se u příležitosti významných společenských událostí a věnování se klubové a komunitní činnosti. Celkové náklady na projekt činily **10 032 545 Kč** a dotace poskytnutá z fondů Evropské unie tvoří částku **8 117 819,90 Kč**⁹⁰.

4.2.2 Využití dotačních prostředků EU v obci Bohuslavice

Obec Bohuslavice realizovala v období od roku 2007 března/dubna 2012 celkem **dva projekty**, které byly spolufinancovány prostředky z Regionálního operačního programu NUTS II Moravskoslezsko a Integrovaného operačního programu. Tabulka 4.2 uvádí informace k jednotlivým projektům. Jedná se o projekty „Obecní dům Bohuslavice – přístavba a stavební úpravy“ a „Typový projekt CzechPOINT – Kontaktní místo“.

Tabulka 4.2: Čerpání dotačních prostředků EU v obci Bohuslavice v letech 2007-2012

Obec	Název projektu	Operační program	Fond	Celkové náklady projektu	Alokovaná částka	Proplacená částka	Období realizace	Stav
Bohuslavice	Obecní dům Bohuslavice - přístavba a stavební úpravy	ROP NUTS II Moravskoslezsko	ERDF	19 240 720,17 Kč	15 773 529,19 Kč	15 697 498,00 Kč	1. 2. 2010 - 20. 7. 2010	Proplacený
	Typový projekt CzechPOINT - Kontaktní místo	Integrovaný operační program	ERDF	68 540,00 Kč	58 259,00 Kč	12 250,00 Kč	1. 12. 2008 - 30. 6. 2009	Proplacený
Celkem				19 309 260,17 Kč	15 831 788,19 Kč	15 709 748,00 Kč		

Zdroj: Interní materiály OÚ Bohuslavice, Alokovaná částka, viz: www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/2eec9b32-0674-48ba-a419-90fa51db8823/Seznamy-prijemcu, 2012; vlastní zpracování

Celkové náklady na všechny projekty činily **19 309 260,17 Kč**. Obec podepsala s příslušnými řídicími orgány Smlouvy o poskytnutí dotace v hodnotě **15 831 788,19 Kč**, což představuje **82 %** celkových nákladů na projekty. Oba projekty jsou již plně proplacené a obci byly poskytnuty finanční prostředky EU ve výši **15 709 748 Kč**.

⁹⁰Interní materiály OÚ Bělá, 2012

Obec Bohuslavice 2007-2013 podala v současném programovacím období celkem 5 žádostí o dotaci v rámci podpory ze strukturálních fondů Evropské unie. Neúspěšnými projekty jsou „Obecní dům Bohuslavice – přístavba a stavební úpravy“, který uspěl až v druhé výzvě v rámci Regionálního operačního programu NUTS II Moravskoslezsko, projekt „Základní a mateřská škola Bohuslavice, zateplení objektu, výměna oken a dveří“ v rámci Operačního programu Životní prostředí neuspěl a projekt „Kulturní dům Bohuslavice, zateplení objektu, výměna oken a dveří“ v rámci Operačního programu Životní prostředí byl také zamítnut. Projekt byl však realizován a financován z vlastních zdrojů. Náklady na realizaci činily 5 100 000 Kč.

Obec Bohuslavice má v současné době podány 3 žádosti o dotaci. Jedná se o žádost „Studie proveditelnosti k realizaci přírodě blízkých protipovodňových opatření na území obce Bohuslavice“, „Snížení energetické náročnosti objektu základní školy a mateřské školy v obci Bohuslavice včetně výměny zdroje vytápění“, „Snižování prašnosti v obci Bohuslavice“. Všechny žádosti jsou podány v rámci Operačního programu Životní prostředí.

Příklady úspěšných projektů

Projekt „Obecní dům Bohuslavice – přístavba a stavební úpravy“ pomohl vyřešit obci nedostatky v oblasti poskytování služeb obyvatelům. Došlo ke komplexní přestavbě budovy obecního úřadu, která se nacházela v nevyhovujícím technickém stavu, ke zpevnění ploch a ozelenění okolí celého objektu. V prostorách bývalého obecního úřadu, ve kterém sídlil obvodní lékař, byly vybudovány další prostory, zejména klubovna pro volnočasové aktivity, obřadní síň, kosmetický salón, knihovna s informačním koutkem a prostory pro výkon státní správy a samosprávy. Služby byly dříve umístěny v provizorních prostorách základní školy a hospodářské budovy. Celý objekt je bezbariérový a plně využíván obyvateli obce a okolních vesnic. Náklady na projekt činily **19 240 720,17 Kč**. Dotace Evropské unie představovala částku **15 697 498 Kč**⁹¹.

⁹¹Interní materiály OÚ Bohuslavice, 2012

4.2.3 Využití dotačních prostředků EU v obci Bolatice

Obec Bolatice má **bohaté zkušenosti** s čerpáním dotací z fondů EU již z předvstupního období a z předchozího programovacího období 2004 – 2006, ve kterém realizovala **čtyři projekty** v rámci Operačního programu Průmysl a podnikání, Interreg IIIA a Phare 2003.

V současném programovacím období od roku 2007 do března/dubna 2012 bylo realizováno celkem **devět projektů**, jež byly spolufinancovány z Operačního programu Životní prostředí, Regionálního operačního programu NUTS II Moravskoslezsko, Integrovaného operačního programu a z Operačního programu Přeshraniční spolupráce ČR – PL. Tabulka 4.3 uvádí údaje o jednotlivých projektech.

Tabulka 4.3: Čerpání dotačních prostředků EU v obci Bolatice v letech 2007-2012

Obec	Projekt	Operační program	Fond	Celkové náklady projektu	Alokovaná částka	Proplacená částka	Období realizace	Stav
Bolatice	Regenerace urbanizované krajiny - výsadba nové zeleně v Bolaticích II	OP Životní prostředí	ERDF	3 603 122,00 Kč	2 519 035,00 Kč	- Kč	30. 9. 2011 - 31.10. 2011	Platba probíhá
	Regenerace urbanizované krajiny - výsadba nové zeleně v Bolaticích	OP Životní prostředí	ERDF	2 406 096,00 Kč	1 832 872,85 Kč	1 753 568,71 Kč	5. 10. 2010 - 31. 5. 2011	Proplacený
	Rekonstrukce ZŠ Bolatice - poslední etapa	ROP NUTS II Moravskoslezsko	ERDF	21 498 144,84 Kč	18 385 097,27 Kč	- Kč	1. 6. 2011 - 30. 11. 2011	Platba probíhá
	Rekonstrukce ZŠ Bolatice - severní pavilon.	ROP NUTS II Moravskoslezsko	ERDF	9 829 176,20 Kč	8 178 295,40 Kč	8 040 880,23 Kč	1. 7. 2008 - 30. 8. 2009	Proplacený
	Rozvoj přeshraniční spolupráce obce Bolatice a Rudy pro rok 2009	OP Přeshraniční spolupráce ČR - PL	ERDF	136 137,00 Kč	115 716,00 Kč	110 009,48 Kč	1. 6. 2009 - 31. 5. 2010	Proplacený
	Typový projekt CzechPOINT - Kontaktní místo	Integrovaný operační program	ERDF	67 540,00 Kč	58 259,00 Kč	57 409,00 Kč	1. 12. 2008 - 30. 6. 2009	Proplacený
	Zateplení objektů mateřských škol v Bolaticích v Borové	OP Životní prostředí	ERDF	6 300 988,51 Kč	4 425 585,35 Kč	4 418 460,23 Kč	14. 10. 2008 - 17. 7. 2009	Proplacený
	Zateplení objektů ZŠ Bolatice	OP Životní prostředí	ERDF	12 405 155,00 Kč	9 341 154,05 Kč	9 341 154,05 Kč	15. 5. 2009 - 15. 10. 2009	Proplacený
	Zdravotní středisko - přístavba, nástavba a stavební úpravy	ROP NUTS II Moravskoslezsko	ERDF	10 264 939,00 Kč	9 097 494,47 Kč	9 032 736,63 Kč	1. 7. 2001 - 31.10. 2010	Proplacený
Celkem				66 511 298,55 Kč	53 953 509,39 Kč	32 754 218,33 Kč		

Zdroj: Interní materiály OÚ Bolatice, Alokovaná částka, viz: [www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/2eec9b32-0674-48ba-a419-90fa51db8823/Seznamy-prijemcu,2012; vlastní zpracování](http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/2eec9b32-0674-48ba-a419-90fa51db8823/Seznamy-prijemcu,2012;vlastni-zpracovani)

Celkové náklady na realizované projekty činily **66 511 298,55 Kč**. Obec Bolatice podepsala s příslušnými řídicími orgány Smlouvy o poskytnutí dotací v hodnotě **53 953 509,39 Kč**, což představuje **81 %** celkových nákladů na všechny projekty. K 23. 3. 2012 bylo obci proplaceno celkem **32 754 218,33 Kč**, přičemž doposud neproběhla platba dotace v rámci projektu „Regenerace urbanizované krajiny – výsadba nové zeleně v Bolaticích II“ a „Rekonstrukce ZŠ Bolatice – poslední etapa“.

Obci Bolatice bylo v tomto programovacím období podáno celkem **16 žádostí o dotaci**, z nichž 9 výše uvedených projektů bylo úspěšných. Žádosti, kterým nebylo vyhověno, se vztahovaly na projekt „Realizace úspor energie rekonstrukcí Základní školy Bolatice“, „Centrum přeshraniční spolupráce – podpora kulturních a vzdělávacích akcí Bolatice – Rudy“, „Zdravotní středisko, přístavba, nástavba a stavební úpravy“, „Víceúčelové sportoviště Bolatice“, „Výstavba chodníku Bolatice Borová – zvýšení bezpečnosti chodců na komunikacích“, „Rekonstrukce objektu ZŠ – poslední etapa a „Modernizace technické infrastruktury v obci Bolatice“. V současné době má obec podány dvě žádosti o dotaci v rámci Operačního programu Česká republika – Slovensko, a to „Přeshraniční spolupráce v oblasti ochrany ovzduší a protipožární ochrany obyvatelů Kysucký Lieskovec a Bolatice“ a „Přeshraniční spolupráce v oblasti kultury obcí Bolatice a Kysucký Lieskovec“.

Příklady úspěšných projektů

Většina projektů v obci Bolatice je infrastrukturního charakteru a jejich cílem bylo zkvalitnit dostupnost služeb obyvatelům. Jedním z takovýchto projektů je „Zdravotní středisko – přístavba a stavební úpravy“. Stávající středisko nebylo bezbariérové a nacházelo se ve špatném technickém stavu. Cílem stavebních úprav bylo zvětšení prostoru vytvoření zázemí pro další rozšíření nabídky lékařské péče v obci. Realizací projektu došlo k modernizaci stávajících prostor zdravotního střediska, ke zlepšení technického stavu, hygienických a bezpečnostních podmínek, úpravě a ozelenění prostranství zdravotního střediska. Celkové náklady na projekt činily **10 264 939 Kč**. Z fondů Evropské unie získala obec dotaci ve výši **9 032 736,63 Kč** ⁹².

4.2.4 Využití dotačních prostředků EU v obci Píšť

Obec Píšť má již zkušenosti s čerpáním dotací z fondů Evropské unie z programovacího období 2004 -2006, kdy byl realizován projekt „Modernizace spojovací místní komunikace mezi obcí Píšť a polskou obcí Boleslaw“ v rámci operačního programu INTERREG IIIA Česká republika – Polsko. V současném programovacím období od roku 2007 do března/dubna 2012 bylo realizováno celkem **pět projektů**, které byly spolufinancovány

⁹²Interní materiály OÚ Bolatice, 2012

v rámci Regionálního operačního programu NUTS II Moravskoslezsko a z Integrovaného operačního programu. Podrobné informace o jednotlivých projektech uvádí tabulka 4.4.

Tabulka 4.4: Čerpání dotačních prostředků EU v obci Píšť v letech 2007 – 2012

Obec	Název projektu	Operační program	Fond	Celkové náklady projektu	Alokovaná částka	Proplacená částka	Období realizace	Stav
Píšť	Územní plán obce Píšť	Integrovaný operační program	ERDF	572 000,00 Kč	486 200,00 Kč	486 200,00 Kč	22. 10. 2009 - 30. 6. 2011	Proplacený
	Rekonstrukce budovy technického zázemí šaten TJ SLAVIA Píšť	ROP NUTS II Moravskoslezsko	ERDF	9 995 693,20 Kč	7 775 133,45 Kč	7 775 132,77 Kč	10. 8. 2009 - 9. 5. 2011	Proplacený
	Rekonstrukce Mateřské školy Píšť - odstranění havarijního stavu objektu a obnova mateřského centra	ROP NUTS II Moravskoslezsko	ERDF	9 944 081,30 Kč	7 676 526,42 Kč	7 626 151,38 Kč	1. 12. 2008 - 30. 10. 2009	Proplacený
	Revitalizace opuštěného území bývalého zemědělsko - hospodářského areálu v Píšti	ROP NUTS II Moravskoslezsko	ERDF	9 738 649,21 Kč	6 238 227,55 Kč	5 396 404,52 Kč	31. 12. 2009 - 2. 7. 2010	Proplacený
	Typový projekt CzechPOINT - Kontaktní místo	Integrovaný operační program	ERDF	68 540,00 Kč	58 259,00 Kč	40 669,00 Kč	1. 12. 2008 - 30. 6. 2009	Proplacený
Celkem				30 318 963,71 Kč	22 234 346,42 Kč	21 324 557,67 Kč		

Zdroj: Interní materiály OÚ Píšť, Alokovaná částka, viz: www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/2eec9b32-0674-48ba-a419-90fa51db8823/Seznamy-prijemcu, 2012; vlastní zpracování

Celkové náklady na realizované projekty činily **30 318 963,71 Kč**. Obec podepsala s příslušnými řídicími orgány Smlouvy o poskytnutí dotace v hodnotě **22 234 346,42 Kč**, což představuje **73 %** celkových nákladů na projekty. Všechny projekty jsou již proplaceny a **dotace EU celkem činí 21 324 557,67 Kč**.

Obec Píšť předložila od počátku roku 2007 celkem **6 žádostí o dotaci**. Neúspěšnou žádostí na projekt se stalo „Informační a kulturní centrum obce Píšť“ v rámci Regionálního operačního programu NUTS II Moravskoslezsko, jehož předpokládaný rozpočet činil 45 607 686 Kč. V současné době je podána žádost na projekt „Zlepšení energetického standardu budov Základní školy Píšť“ v rámci Regionálního operačního programu NUTS II Moravskoslezsko.

Příklady úspěšných projektů

Významným projektem obce Píšť je dle mého vlastního uvážení „Rekonstrukce budovy technického zázemí a šaten TJ SLAVIA Píšť“. Bývalý objekt se nacházel v havarijním

stavu a neodpovídal kapacitním požadavkům, jež byly na něj kladeny. Obec Píšť ve spolupráci s TJ SLAVIA Píšť každoročně pořádá třídní slavnost regionálního významu v areálu fotbalového hřiště a zachovává si tradici okresních fotbalových zápasů. Bývalý objekt bylo nutno zbourat a postavit nový komplex, který se skládá z dvou budov. V jedné části je situována klubovna místnost pro hospodáře, šatna rozhodčích, sociální zařízení a místnost na provoz drobného občerstvení. V druhé části objektu jsou umístěny šatny sportovců se sociálním zařízením. Nad objektem je vybudováno hlediště pro diváky s kapacitou 120 osob. Tento areál je jedinečný v celém mikroregionu Hlučínsko, jelikož v žádné obci není tak propracované středisko pro fotbalové fanoušky, hráče a ostatní. Celkové náklady na tento projekt činily **9 995 693,30 Kč**. Obec získala dotaci ve výši **7 775 132,77 Kč**⁹³.

4.2.5 Využití dotačních prostředků EU v obci Rohov

Obec Rohov získala zkušenosti s čerpáním dotací z fondů Evropské unie již v předchozím programovacím období 2004 – 2006, kdy v rámci Operačního programu INTERREG IIIA Česká republika – Polsko realizovala projekt „Přístupové chodníky pro pěší podél silnice I/46 v obci Rohov“. Obec využila dotační prostředky z fondů Evropské unie také v současném programovacím období od roku 2007 do března/dubna 2012 na **dva projekty**, které byly spolufinancovány v rámci Regionálního operačního programu NUTS II Moravskoslezsko a Integrovaného operačního programu. Údaje o jednotlivých projektech jsou uvedeny v tabulce 4.5.

Tabulka 4.5: Čerpání dotačních prostředků EU v obci Rohov v letech 2007 – 2012

Obec	Název projektu	Operační program	Fond	Celkové náklady projektu	Alokovaná částka	Proplacená částka	Období realizace	Stav
Rohov	Obecní dům v Rohově	ROP NUTS II Moravskoslezsko	ERDF	18 193 393,24 Kč	15 168 471,82 Kč	15 132 725,87 Kč	1. 4. 2010 - 21.10. 2010	Proplacený
	Typový projekt CzechPOINT - Kontaktní místo	Integrovaný operační program	ERDF	68 540,00 Kč	58 259,00 Kč	35 695,00 Kč	1. 12. 2008 - 30. 6. 2009	Proplacený
Celkem				18 261 933,24 Kč	15 226 730,82 Kč	15 168 420,87 Kč		

Zdroj: Interní materiály OÚ Rohov, Alokovaná částka, viz: www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/2eec9b32-0674-48ba-a419-90fa51db8823/Seznamy-prijemcu, 2012; vlastní zpracování

⁹³Interní materiály OÚ Píšť, 2012

Celkové náklady na oba projekty činily **18 261 933,24 Kč**. Obec Rohov podepsala s příslušnými řídicími orgány Smlouvy o poskytnutí dotací v hodnotě **15 226 730,82 Kč**, což představuje **83 %** celkových nákladů vynaložených na oba projekty. Obci bylo z evropských dotačních prostředků proplaceno celkem **15 168 420,87 Kč**.

Obec Rohov podala celkem 3 žádosti o dotaci. Výše uvedené projekty byly schváleny, avšak v roce 2011 byla podána žádost o dotaci z Operačního programu Životní prostředí v rámci projektu „Revitalizace zeleně v obci“. K 8. 2. 2012 neobdrželi výsledek.

Příklady úspěšných projektů

Obyvatelé obce a místní spolky se dlouhá léta potýkali s problémem nedostatečné občanské vybavenosti. Chyběly prostory k pořádání kulturních akcí, které byly většinou organizovány venku a z důvodu špatného počasí ustavičně rušeny. Stav obecního úřadu nevyhovoval požadavkům ve vztahu ke stavebnímu zákonu a ani z kapacitních a hygienických důvodů nebylo možno dále tento objekt provozovat. Projekt „Obecní dům v Rohově“ pomohl vyřešit téměř všechny nedostatky, s kterými se obec potýkala. Výstavba byla provedena v bývalém areálu technického hospodářství, který naplňoval znaky brownfield a byl umístěný téměř v centru obce. V nově vybudovaném komplexu bezbariérového obecního domu sídlí obecní úřad a jsou zde prostory pro volnočasové aktivity, tj. knihovna, klubovna a společenský sál. Celkové náklady projektu činily **18 193 393,24 Kč**. Obec získala dotaci z EU v hodnotě **15 132 725,87 Kč** ⁹⁴.

4.2.6 Využití dotačních prostředků EU v obci Strahovice

Obec Strahovice v rámci minulého a tohoto programovacího období od roku 2007 do března/dubna 2012 realizovala **tři projekty**, jež byly spolufinancované strukturálními fondy Evropské unie. Projekty byly realizovány prostřednictvím Operačního programu Přeshraniční spolupráce ČR – PL a Integrovaného operačního programu. Tabulka 4.6 uvádí podrobné informace o jednotlivých projektech.

⁹⁴Interní materiály OÚ Rohov, 2012

Tabulka 4.6: Čerpání dotačních prostředků EU v obci Strahovice v letech 2007 - 2012

Obec	Název projektu	Operační program	Fond	Celkové náklady projektu	Alokovaná částka	Proplacená částka	Období realizace	Stav
Strahovice	Obnova historických vazeb - zkvalitnění technického stavu místní komunikace mezi obcemi Strahovice - Krzanowice	OP Přeshraniční spolupráce ČR - PL	ERDF	1 196 121,55 Kč	992 435,80 Kč	931 565,53 Kč	Spěn 2009	Proplacený
	Most přátelství - navázání oficiální spolupráce obcí na česko - polském pomezí	OP Přeshraniční spolupráce ČR - PL	ERDF	424 686 Kč	358 344,00 Kč	312 195 Kč	1. 5. 2009 - 31. 10. 2009	Proplacený
	Typový projekt - CzechPOINT - Kontaktní místo	Integrovaný operační program	ERDF	68 540 Kč	58 259,00 Kč	49 614 Kč	1. 12. 2008 - 30. 6. 2009	Proplacený
Celkem				1 689 347,55 Kč	1 409 038,80 Kč	1 293 374,53 Kč		

Zdroj: Interní materiály OÚ Strahovice, Alokovaná částka, viz: [www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/2eec9b32-0674-48ba-a419-90fa51db8823/Seznamy-prijemcu, 2012](http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/2eec9b32-0674-48ba-a419-90fa51db8823/Seznamy-prijemcu,2012); vlastní zpracování

Celkové náklady na všechny projekty činily **1 689 347,55 Kč**. Obec podepsala s příslušnými řídicími orgány Smlouvy o poskytnutí dotací v hodnotě **1 409 038,80 Kč**, což představuje **83 %** celkových nákladů na projekty. Obci bylo proplaceno celkem **1 239 374,53 Kč**.

Obec dvakrát usilovala o dotaci na projekt „Výstavba multifunkčního areálu pro hasičské a jiné sporty“. První žádost byla podána v dubnu 2009, druhá žádost byla podána v září v říjnu 2010 v rámci Regionálního operačního programu NUTS II Moravskoslezsko. Začátkem roku 2012 byla podána žádost o dotaci na projekt „Sport spojuje národy i generace“ v rámci Operačního programu Přeshraniční spolupráce ČR – PL. Ke dni 2. 4. 2012 neobdržela obec výsledek.

Příklady úspěšných projektů

Projekt „Most přátelství – navázání oficiální spolupráce obcí na česko – polském pohraničí“ byl realizován s cílem obnovení historických vazeb v obcích Strahovice a Krzanowice, jelikož obec Strahovice spadala do roku 1924 pod obec Krzanowice, ale v období Československé socialistické republiky došlo k přetrhání vazeb. Významným rokem se stal rok 2009, jelikož obec Strahovice slavila výročí 660 let od svého založení, připomínalo se 85. výročí od vysvěcení místního farního kostela a také to byl rok, kdy v Římě probíhal proces svatořečení patera, jež byl prvním knězem ve Strahovicích. Projekt byl realizován jako pětidenní kulturně a sportovně – společenská akce, které se zúčastnili zástupci obou obcí, obyvatelé obcí na Hlučínsku, zástupci církve, zástupci Moravskoslezského kraje a také

zástupci německé obce Ruppach – Goldhausen, jelikož z této obce pocházel místní svatořečený kněz. Celkové náklady na projekt činily **424 686 Kč**, přičemž dotace z Evropské unie představuje **312 195 Kč**⁹⁵.

4.2.7 Využití dotačních prostředků EU v obci Sudice

Obec Sudice má již zkušenosti s čerpáním dotací z fondů Evropské unie z předvstupního období a z programovacího období 2004 – 2006. V předvstupním období získala dotaci EU v rámci programu PHARE Česká republika – Polsko na projekt „Poznáváme život v našem regionu“ a v minulém programovacím období realizovala projekt za podpory programu INTERREG IIIA Česká republika – Polsko, s názvem „Rekonstrukce ulice zámecké v obci Sudice“. V současném programovacím období od roku 2007 do března/dubna 2012 byly v obci realizovány **dva projekty** v rámci Integrovaného operačního programu a regionálního operačního programu NUTS II Moravskoslezsko. Údaje o projektech jsou uvedeny v tabulce 4.7.

Tabulka 4.7: Čerpání dotačních prostředků EU v obci Sudice v letech 2007 - 2012

Obec	Název projektu	Operační program	Fond	Celkové náklady projektu	Alokovaná částka	Proplacená částka	Období realizace	Stav
Sudice	Rekonstrukce pavilónu základní školy pro potřeby rozšíření mateřské školy v Sudicích	ROP NUTS II Moravskoslezsko	ERDF	3 069 827,00 Kč	2 707 289,93 Kč	2 433 480,00 Kč	12. 7. 2010 - 8. 9. 2010	Proplacený
	Typový projekt CzechPOINT - Kontaktní místo	Integrovaný operační program	ERDF	68 540,00 Kč	58 259,00 Kč	48 791,00 Kč	1. 12. 2008 - 30. 6. 2009	Proplacený
Celkem				3 138 367,00 Kč	2 765 548,93 Kč	2 482 271,00 Kč		

Zdroj: Interní materiály OÚ Sudice, Alokovaná částka, viz: www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/2eec9b32-0674-48ba-a419-90fa51db8823/Seznamy-prijemcu, 2012; vlastní zpracování

Celkové náklady na oba projekty činily **3 138 367 Kč**. Obec podepsala s příslušnými řídicími orgány Smlouvy o poskytnutí dotací v hodnotě **2 765 548,93 Kč**, což představuje **87 %** celkových nákladů na projekty. Oba projekty jsou již proplaceny, obci byla poskytnuta dotace EU ve výši **2 482 271 Kč**.

Obec Sudice podala od roku 2007 období celkem pět **žádostí o dotaci**, z kterých **tři nebyly úspěšné**. Zamítnutý projekt „Rekonstrukce obecního domu v Sudicích“ se účastnil ve

⁹⁵Interní materiály OÚ Strahovice, 2012

dvou výzvách v rámci Regionálního operačního programu NUTS II Moravskoslezsko a projekt „Zřízení bezpečnostních prvků v obci Sudice“ v rámci stejného operačního programu taktéž neuspěl. **V současné době nemá obec podány žádné žádosti o dotaci.**

Příklady úspěšných projektů

Hlavním cílem projektu „Rekonstrukce pavilónu základní školy pro potřeby rozšíření mateřské školy v Sudicích“ bylo vyřešit nevyhovující stav mateřské školy, která byla postavena ve 20. letech 20. století. V rámci projektu byla zrekonstruována část budovy, která z důvodu nevyhovujících podmínek nebyla využívána, pro potřeby modernizace a rozšíření školského zařízení a zkvalitnění podmínek pro výuku a výchovně – vzdělávacího poslání mateřské školy. Realizace projektu umožnila zvýšení kapacity MŠ. Celkové náklady projektu činily **3 096 827 Kč**. Obci byla proplacena dotace EU ve výši **2 433 480 Kč**⁹⁶.

4.2.8 Využití dotačních prostředků EU v obci Vřesina

V současném programovacím období od roku 2007 do března/dubna 2013 byly realizovány **čtyři projekty** v obci Vřesina. Tyto projekty byly spolufinancované z Regionálního operačního programu NUTS II Moravskoslezsko, Integrovaného operačního programu a z Operačního programu Životní prostředí. Názvy projektů a další informace jsou uvedeny v tabulce 4.8.

Tabulka 4.8: Čerpání dotačních prostředků EU v obci Vřesina v letech 2007-2012

Obec	Název projektu	Operační program	Fond	Celkové náklady projektu	Alokovaná částka	Proplacená částka	Období realizace	Stav
Vřesina	Rekonstrukce sportovního areálu Vřesina	ROP NUTS II Moravskoslezsko	ERDF	11 107 705,50 Kč	8 125 895,45 Kč	7 960 001,89 Kč	1. 4. 2009 - 31. 3. 2010	Proplacený
	Pořízení územního plánu pro obec Vřesina	Integrovaný operační program	ERDF	689 010,00 Kč	475 150,00 Kč	474 393,00 Kč	15. 9. 2009 - 28. 7. 2010	Proplacený
	Typový projekt CzechPOINT - Kontaktní místo	Integrovaný operační program	ERDF	93 927,00 Kč	79 837,00 Kč	73 816,00 Kč	1. 12. 2008 - 30. 6. 2009	Proplacený
	Úspora energií ZŠ Vřesina	OP Životní prostředí	ERDF	3 129 165,00 Kč	1 136 651,45 Kč	1 136 651,00 Kč	1. 7. 2008 - 29. 8. 2008	Proplacený
Celkem				15 019 807,50 Kč	9 817 533,90 Kč	9 644 861,89 Kč		

Zdroj: Interní materiály OÚ Vřesina, Alokovaná částka, viz: www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/2eec9b32-0674-48ba-a419-90fa51db8823/Seznamy-prijemcu,2012; vlastní zpracování

⁹⁶Interní materiály OÚ Sudice, 2012

Celkové náklady na realizované projekty v obci Vřesina činily **15 019 807,50 Kč**. Obec podepsala s řídicími orgány příslušných operačních programů Smlouvy o poskytnutí dotací v hodnotě **9 817 533,90 Kč**, což představuje **65 %** celkových nákladů. Všechny projekty jsou již proplaceny a obec získala dotaci EU ve výši **9 644 861,89 Kč**.

Obec Vřesina podávala v současném programovacím období celkem **sedm žádostí o dotaci**, přičemž tři nebyly úspěšné. Jedná se o projekty „Multifunkční dům Vřesina“, v rámci kterého byly podávány dvě žádosti a dále „Rozvoj volnočasově – vzdělávací infrastruktury Vřesina“. Spolufinancování bylo plánované v rámci Regionálního operačního programu NUTS II Moravskoslezsko. V současné době nemá obec podané žádné žádosti.

Příklady úspěšných projektů

Obec Vřesina se pozitivně rozvíjí v oblasti technické infrastruktury. Tomuto trendu výrazně napomohl projekt „Pořízení územního plánu pro obec Vřesina“. Předchozí územní plán již nevyhovoval po stránce obsahové ani formální. Pro zpracování nového územního plánu bylo třeba nutné koncepční řešení a vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území. Nově zpracovaný územní plán obce je již také v digitální podobě, obsahuje rozčleněné parcely a označení parcel a je použito vhodné měřítko. Vyřešil všechny nedostatky předchozího územního plánu. Celkové náklady na projekt činily **689 010 Kč**. Obci byla poskytnuta dotace z fondů Evropské unie ve výši **474 393 Kč**⁹⁷.

4.2.9 Využití dotačních prostředků EU v obci Závada

V období od roku 2007 do března/dubna 2012 byly realizovány celkem **dva projekty**, jež byly spolufinancované z Regionálního operačního programu NUTS II Moravskoslezsko a z Integrovaného operačního programu. Informace o projektech uvádí tabulka 4.9.

⁹⁷Interní materiály OÚ Vřesina, 2012

Tabulka 4.9: Čerpání dotačních prostředků EU v obci Závada v letech 2007 – 2012

Obec	Název projektu	Operační program	Fond	Celkové náklady projektu	Alokovaná částka	Proplacená částka	Období realizace	Stav
Závada	Přístavba a stavební úpravy mateřské školy Závada	ROP NUTS II Moravskoslezsko	ERDF	7 074 160,94 Kč	5 426 364,82 Kč	5 052 529,41 Kč	1. 8. 2008 - 27. 1. 2009	Proplacený
	Typový projekt CzechPOINT - Kontaktní místo	Integrovaný operační program	ERDF	95 089,80 Kč	79 837,00 Kč	79 837,00 Kč	1. 12. 2008 - 30. 6. 2009	Proplacený
Celkem				7 169 250,74 Kč	5 506 201,82 Kč	5 132 366,41 Kč		

Zdroj: Interní materiály OÚ Závada, Alokovaná částka, viz: www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/2eec9b32-0674-48ba-a419-90fa51db8823/Seznamy-prijemcu, 2012; vlastní zpracování

Celkové náklady na realizované projekty v obci Závada činily **7 169 250,74 Kč**. Obec podepsala s příslušnými řídicími orgány jednotlivých operačních programů Smlouvy o poskytnutí dotací ve výši **5 506 201,82 Kč**, což představuje **77 %** celkových nákladů na projekty. Oba projekty jsou již proplaceny a obec Závada získala finanční prostředky v hodnotě **5 132 366,41 Kč**.

Obec Závada podávala v tomto programovacím období celkem **4 žádosti o dotaci**. Mimo výše uvedené dále projekt „Rekonstrukce budovy OÚ Závada“, který byl podán dvakrát v rámci Regionálního operačního programu NUTS II Moravskoslezsko. Žádostem nebylo vyhověno. V současné době nemá obec podány žádné žádosti.

Příklady úspěšných projektů

Projekt „Přístavba a stavební úpravy mateřské školy Závada“ pomohl vyřešit nedostatky budovy místní mateřské školy, která se nacházela v nevyhovujícím stavu. Rekonstrukcí vzniklo nové třetí patro a byl vybudován prostor pro hru a cvičení dětí a také nové sociální zařízení. V rámci rekonstrukce došlo k výměně oken, zesílení stropů, zateplení celého objektu a k výměně střešní krytiny. Touto rekonstrukcí došlo k posílení kapacity mateřské školy, kterou může nyní navštěvovat 24 dětí, místo 12. Zlepšily se podmínky pro zaměstnance a pro děti, zkvalitnila se výuka a výrazně se snížily náklady na energie. Náklady na celkový projekt činily **7 074 160,94 Kč**. Dotace poskytnutá z fondů Evropské unie představuje částku **5 052 529,41 Kč**⁹⁸.

⁹⁸Interní materiály OÚ Závada, 2012

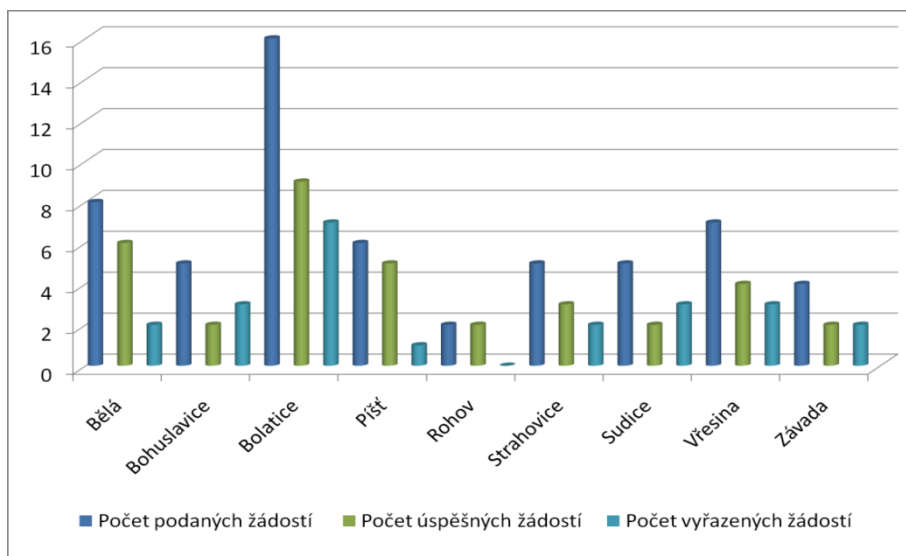
4.3 Hodnocení a komparace využití dotačních prostředků EU ve vybraných obcích mikroregionu Hlučínsko

Vybrané obce mikroregionu Hlučínsko realizovaly ve zkoumaném období 2007 – 2012 celkem **35 projektů** spolufinancovaných strukturálními fondy Evropské unie. Celkové čerpání dotací EU jednotlivými obcemi je v následujícím textu hodnoceno a srovnáváno na základě zvolených kritérií: počet schválených žádostí o dotaci, využití operačních programů, výše alokace, výše proplacených dotací, alokace na jednoho obyvatele, srovnání počtu realizovaných projektů dle možnosti financování.

4.3.1 Hodnocení čerpání dotačních prostředků EU dle žádostí o dotaci

Kritérium úspěšnosti projektů se vztahuje na počet podaných žádostí jednotlivými obcemi a počet schválených a vyřazených žádostí. V grafu 4.1 jsou zpracovány pouze údaje o již schválených, či neschválených žádostech. Nejsou zde obsaženy žádosti, jež nebyly doposud vyhodnoceny, ani žádosti, které jednotlivé obce plánují podat.

Graf 4.1: Čerpání dotací obcemi dle schválených žádostí o dotaci k 3. 4. 2012

Zdroj: OÚ Bělá, OÚ Bohuslavice, OÚ Bolatice, OÚ Píšť, OÚ Rohov, OÚ Strahovice, OÚ Sudice, OÚ Vřesina, OÚ Závada, 2012; vlastní zpracování

V programovacím období 2007 – 2013 podaly vybrané obce celkem **58 žádostí o dotaci**. Vyhověno bylo **35 žádostem**, což představuje **60 % úspěšnost**. Nejvíce zainteresovanou obcí v této problematice je **obec Bolatice**, čemuž také nasvědčuje největší počet podaných žádostí, a to **16**. Naopak nejméně žádostí bylo podáno **obcí Rohov**, která vykazuje 100 %

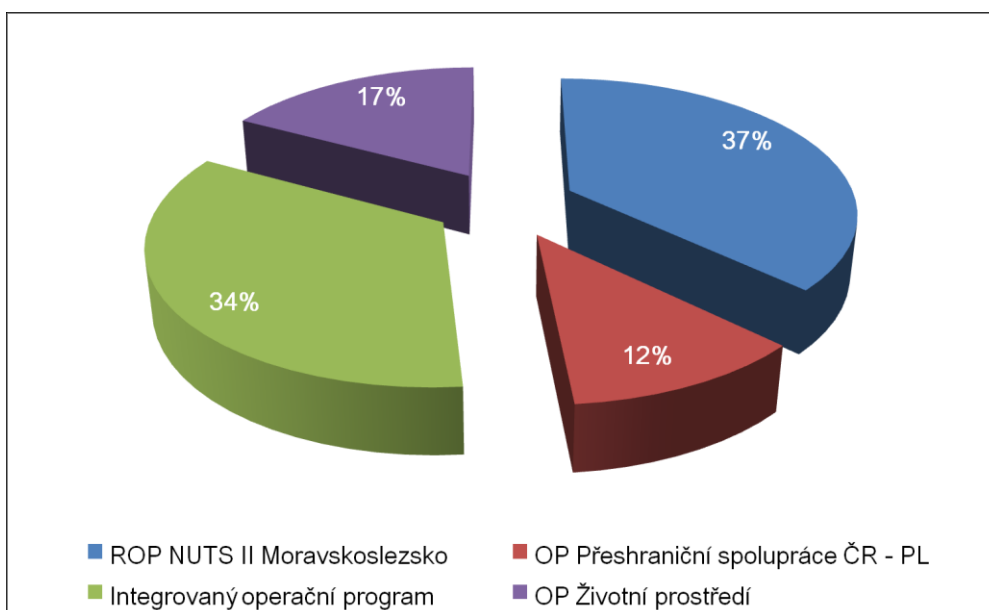
úspěšnost v poměru podaných a schválených žádostí, ale je nutno zdůraznit, že daná obec realizovala **pouze dva projekty**.

Nejúspěšnější obcí dle tohoto kritéria je **obec Píšť**, která podala celkem 6 žádostí o dotaci, z kterých 5 uspělo. Tento poměr představuje **83 % úspěšnost**. Druhou nejúspěšnější obcí je obec **Bělá (75 %)** a třetí obec **Bolatice (56 %)**.

4.3.2 Čerpání dotací EU dle operačních programů ČR

Cílem hodnocení bylo také zjistit, které operační programy jsou jednotlivými obcemi nejvíce využívány. Toto hodnocení opět vychází z počtu schválených žádostí v rámci jednotlivých operačních programů v období 2007 - 2012. V grafu 4.2 je procentuálně vyjádřeno využití operačních programů vybranými obcemi.

Graf 4.2: Čerpání dotačních prostředků EU obcemi dle operačních programů v letech 2007-2012 k 3. 4. 2012

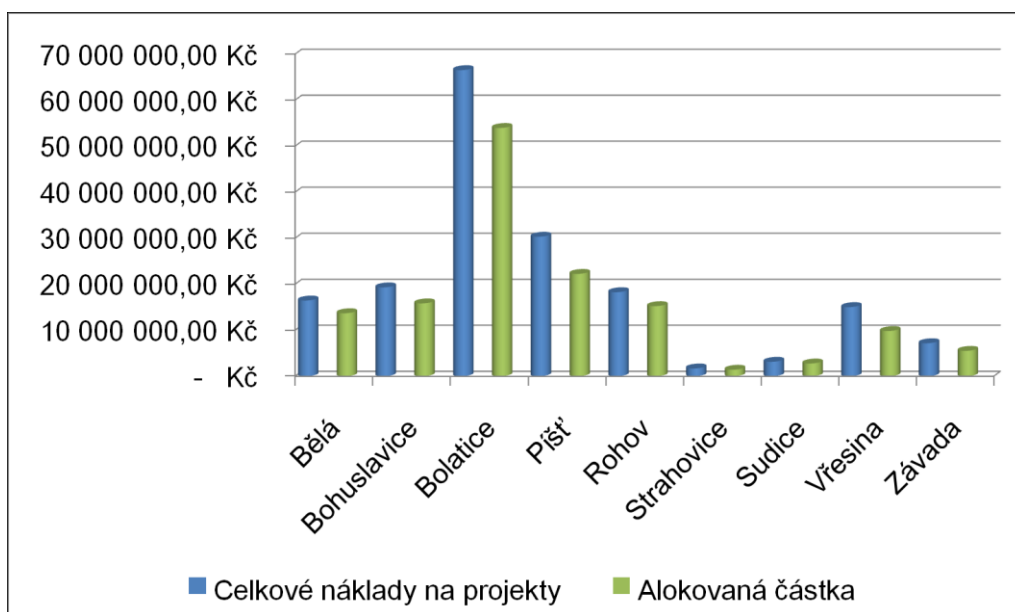
Zdroj: OÚ Bělá, OÚ Bohuslavice, OÚ Bolatice, OÚ Píšť, OÚ Rohov, OÚ Strahovice, OÚ Sudice, OÚ Vřesina, OÚ Závada, 2012 ; vlastní zpracování

Z grafického zpracování využití operačních programů pro rozvoj jednotlivých obcí je zřejmé, že vybrané obce využívaly doposud **čtyři operační programy**, a to především Regionální operační program NUTS II Moravskoslezsko, Integrovaný operační program, Operační program Životní prostředí a Operační program Přeshraniční spolupráce ČR – PL.

4.3.3 Alokace dotací z fondů EU

Třetím kritériem hodnocení čerpání dotací je kritérium výše alokace finančních prostředků ze strukturálních fondů EU. V grafu 4.3 jsou znázorněny celkové náklady, které musely jednotlivé obce vynaložit na financování projektů a výše alokované částky, která vychází ze Smluv o poskytnutí dotace.

Graf 4.3: Celkové náklady projektů a výše alokované dotace dle jednotlivých obcí v letech 2007-2012 k 3. 4. 2012

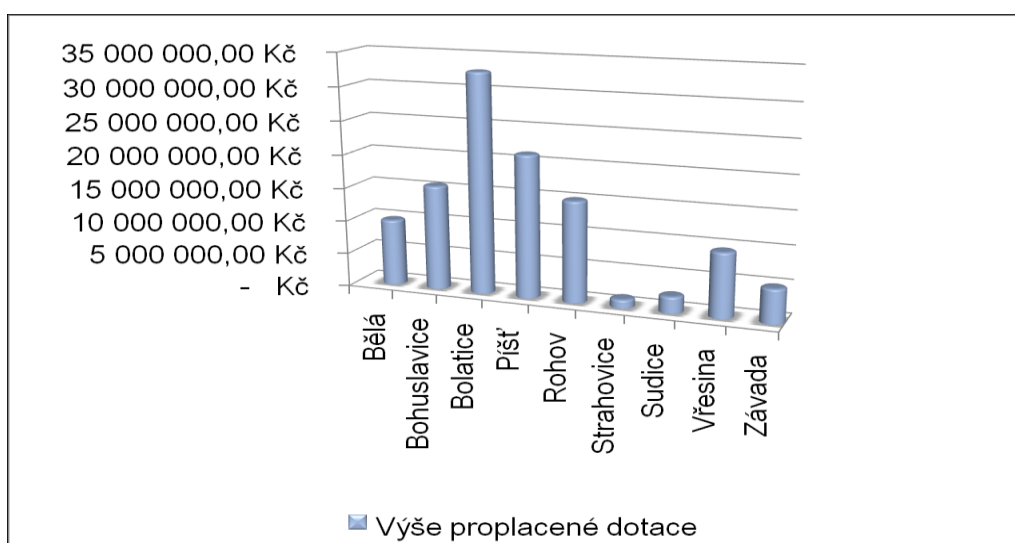
Zdroj: OÚ Bělá, OÚ Bohuslavice, OÚ Bolatice, OÚ Píšť, OÚ Rohov, OÚ Strahovice, OÚ Sudice, OÚ Vřesina, OÚ Závada, 2012; vlastní zpracování

Vzhledem k počtu projektů, které jednotlivé obce realizovaly a jejich nerovnoměrnému rozložení, je nutné nahlédnout na tuto problematiku také z finanční stránky. Z grafu 4.3 je zřejmé, že využívání dotací z fondů Evropské unie je velice výhodné, jelikož rozpočty jednotlivých obcí by neunesly takovou finanční zátěž, která se vztahuje na dané projekty a také na úroky z úvěrů, které jsou obce povinny hradit. Ačkoli dotace nepokrývá celkové náklady, ale pouze část způsobilých výdajů, v některých případech 100 % způsobilých výdajů, tak i přesto je tento způsob financování považován za nejvhodnější, ačkoli mnohdy také nejkomplikovanější. Co se týče výše alokovaných finančních prostředků z fondů Evropské unie, tak nejlépe se umístila opět **obec Bolatice**, která podepsala s příslušnými řídicími orgány Smlouvy o poskytnutí dotace v hodnotě 53 953 509,39 Kč. Nejnížší hodnoty vykazuje **obec Strahovice**, kde výše alokované dotace představuje částku 1 409 038,80 Kč.

4.3.4 Výše proplacených dotací

Následujícím kritériem hodnocení čerpání dotací z fondů Evropské unie je **celková výše dotace**, která byla poskytnuta obcím na realizaci projektů. V grafu 4.4 jsou uvedeny částky již proplacených dotací ke dni 3. 4. 2012, přičemž obci Bělá nebyla proplacena dotace na projekt „Hřiště pro malé a velké turisty v Bělé“, obci Bolatice nebyla proplacena dotace na projekt „Regenerace urbanizované krajiny – výsadba zeleně v Bolaticích II“ a „Rekonstrukce ZŠ – poslední etapa“.

Graf 4.4: Celková výše proplacených dotací k 3. 4. 2012

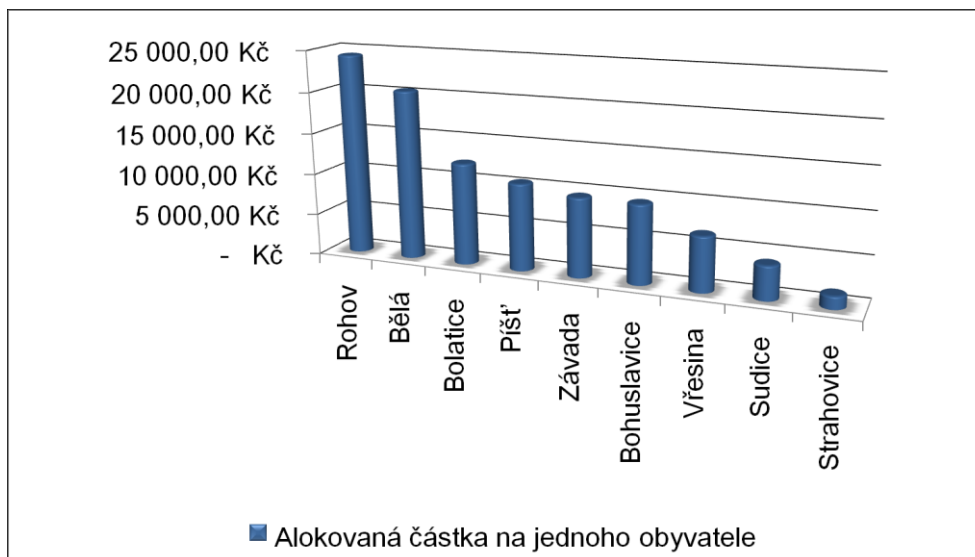
Zdroj: OÚ Bělá, OÚ Bohuslavice, OÚ Bolatice, OÚ Píšť, OÚ Rohov, OÚ Strahovice, OÚ Sudice, OÚ Vřesina, OÚ Závada, 2012 ; vlastní zpracování

Z grafu 4.4 vyplývá, že nejvíce finančních prostředků v období 2007 – 2012 z fondů Evropské unie získala ke dni 2 . 4. 2012 obec Bolatice, kdy částka získané dotace představuje 32 754 218,33 Kč. Druhou nejúspěšnější obcí, která získala nejvíce finančních prostředků je obec Píšť, přičemž dotace z fondů Evropské unie dosahuje výše 21 324 557,67 Kč a na třetím místě se umístila obec Bohuslavice s 15 709 784 Kč. Graf, jež představuje celkové výše proplacených dotací, za předpokladu, že obci Bělá a Bolatice budou proplaceny celkové alokované výše dotací na doposud neproplacené projekty je umístěn v příloze č. 6.

4.3.5 Celková alokace na jednoho obyvatele

Ačkoli o úspěšnosti čerpání dotací z fondů Evropské unie vypovídá kritérium počtu schválených (úspěšných) žádostí o dotaci, je nutné v této oblasti také zohlednit počet obyvatel dané obce. V grafu 4.5 jsou uvedeny částky alokovaných dotací v jednotlivých obcích v přepočtu na jednoho obyvatele dané obce. Počet obyvatel je uveden za rok 2010.

Graf 4.5: Alokace na jednoho obyvatele k 3. 4. 2012

Zdroj: OÚ Bělá, OÚ Bohuslavice, OÚ Bolatice, OÚ Píšť, OÚ Rohov, OÚ Strahovice, OÚ Sudice, OÚ Vřesina, OÚ Závada, 2012; vlastní zpracování

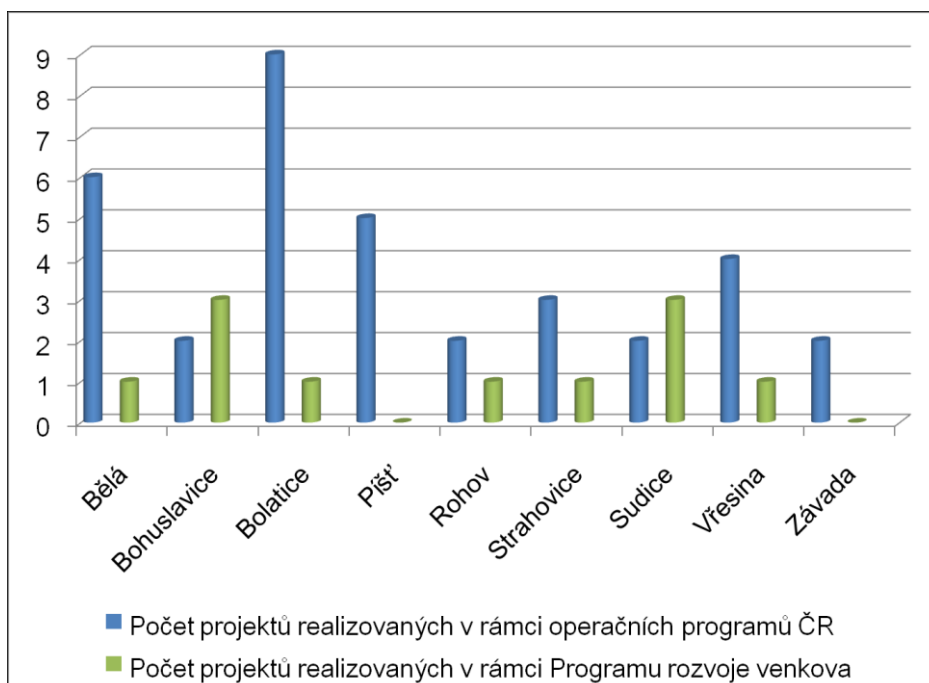
V případě uvedeného přepočtu získala největší alokaci prostředků EU na jednoho obyvatele na základě všech schválených projektů v období 2007-2012 **obec Rohov** a to ve výši 24 323,85 Kč. Druhou nejlepší obcí dle tohoto kritéria je **obec Bělá**, kde dotace na obyvatele činí 20 463,16 Kč a třetí je obec **Bolatice** s 12 306,91 Kč. Nejhůře se umístila opět **obec Strahovice**, ve které činí dotace na jednoho obyvatele pouze 1 524,93 Kč.

4.3.6 Srovnání počtu realizovaných projektů dle typu dotačních titulů EU

Jelikož některé obce vykazují malý počet projektů realizovaných prostřednictvím operačních programů ČR spolufinancovaných ze strukturálních fondů EU, zaměřila jsem se také na projekty, které byly spolufinancovány prostřednictvím *Programu rozvoje venkova* (PRV) ČR na období 2007 – 2013, osa IV – LEADER, které jsou v souladu se Strategickým plánem LEADER MAS Hlučínsko. Tento program spadá pod *Společnou zemědělskou politiku* a je spolufinancován *Státním zemědělským intervenčním fondem*. V grafu 4.6 je

uveden počet projektů spolufinancovaných ze strukturálních fondů a počet projektů spolufinancovaných v rámci *Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova*.

Graf 4.6: Počet realizovaných projektů dle dotačních titulů k 3. 4. 2012

Zdroj: OÚ Bělá, OÚ Bohuslavice, OÚ Bolatice, OÚ Píšť, OÚ Rohov, OÚ Strahovice, OÚ Sudice, OÚ Vřesina, OÚ Závada, 2012; vlastní zpracování

Čerpání prostředků z PRV, konkrétně Osa IV- LEADER představuje pro obce výhodnou alternativu financování projektů. Z grafu vyplývá, že obec Sudice a Bohuslavice realizovaly více projektů spolufinancovaných z PRV, než ze strukturálních fondů Evropské unie. Naopak obec Závada a Píšť nerealizovaly v rámci PRV od roku 2007 žádné projekty. Seznam projektů, jež byly realizovány v rámci Programu rozvoje venkova Osa IV – LEADER uvádí příloha č. 7.

5 Závěr

Bakalářská práce se zabývala problematikou čerpání dotací z fondů Evropské unie vybranými obcemi mikroregionu Hlučínsko, který je reprezentován 27 obcemi s počtem obyvatel od 227 do 14 258. Motivem zpracování analýzy čerpání dotací z fondů Evropské unie byla zejména kritika obecních úřadů a veřejné správy v oblasti neefektivního hospodaření a rozdílů v úrovni poskytování veřejných služeb obyvatelům. Jednou z mnoha možností řešení financování rozvoje obcí jsou prostředky z fondů Evropské unie, jež pro obecní rozpočty představují významný zdroj spolufinancování investičních projektů.

Součástí komplexního zpracování a vyhodnocení této problematiky je také podrobná socioekonomická analýza mikroregionu Hlučínsko, který je specifickým a atraktivním územím, jež není dotčeno těžkou průmyslovou výrobou a díky bohatému kulturnímu a turistickému vyžití se těší obrovskému zájmu turistů. V celém mikroregionu převládá počet podnikatelských subjektů působících v sektoru stavebnictví, ačkoli je tato lokalita výrazně zemědělskou oblastí s obrovským **nevyužitým potenciálem**. Vzhledem k odlehlosti území a příhraniční poloze je mikroregion postižen nedostatkem vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva, což může být způsobeno zanedbatelným počtem vysoce kvalifikovaných pracovních míst. V kontextu s tímto problémem se obce alokované v západní a severozápadní části mikroregionu potýkají s vysokou mírou nezaměstnanosti, jež postihuje především ženskou část populace. Aktivita obcí mikroregionu Hlučínsko by měly primárně podporovat aktivní spolupráci s podnikatelským sektorem, nadále rozvíjet turistický potenciál oblasti a posílit dopravní dostupnost, podněcovat soukromé subjekty k šetrnému zacházení s přírodními zdroji a k ochraně životního prostředí za pomoci budování čističek odpadních vod, protipovodňových bariér a také realizovat projekty, jež by odstranily problémy s komunálními odpady.

Závěrečná část práce se zabývá konkrétními projekty, jež byly realizovány za podpory Evropské unie od roku 2007 do roku 2012 vybranými obcemi mikroregionu Hlučínsko, přičemž zde vystupuje 9 obcí, které byly ochotny spolupracovat a poskytnout podstatné informace na komplexní zpracování a srovnání čerpání dotací na základě vybraných kritérií.

Vybrané obce mikroregionu Hlučínsko podaly v letech 2007 - 2012 celkem **58 žádostí o dotaci**, přičemž pouze **35 žádostem bylo vyhověno**. Tento poměr představuje **60 % úspěšnost** obcí v oblasti čerpání dotací z fondů Evropské unie. **Důvodem neúspěšnosti** ve

většině případů, byla zejména nízká alokace finančních prostředků na danou výzvu, přičemž v případě, že byly žádosti dostatečně bodově ohodnoceny, nebyly vybrány pro financování. Jedním z dalších důvodů je také vysoký počet žádostí o dotace, které byly podány v rámci výzev, nebo formální nedostatky v žádostech.

V období let 2007 - 2012 bylo ve vybraných obcích realizováno **celkem 35 projektů**. Jednalo se zejména o projekty investičního charakteru v oblasti zlepšení poskytování služeb obyvatelům, zkrášlení obcí, podpory cestovního ruchu, spolupráce mezi partnerskými obcemi a přípravy průmyslových a bytových zón. Tyto projekty byly realizovány v rámci čtyř OP, a to ROP NUTS II Moravskoslezsko, OP Životní prostředí, OP Přeshraniční spolupráce ČR – PL a Integrovaný operační program. Nejvíce projektů spolufinancovaných strukturálními fondy EU od roku 2007 do března/dubna 2012 realizovala obec **Bolatice, Bělá a Píšť**, které využívají svého vysokého potenciálu. Naopak velice pod průměrem ve využívání dotačních možností se nacházejí obce **Bohuslavice, Rohov, Sudice a Závada**. Je nutné však podotknout, že zejména **obce Bohuslavice a Rohov** jsou na předních příčkách v úspěšnosti čerpání dotačních prostředků spolufinancovaných prostřednictvím **Programu rozvoje venkova Osa IV – LEADER**, jenž představuje **další dotační možnosti** pro rozvoj malých obcí. **Z výše uvedených závěrů vyplývá, že cíl práce byl splněn.**

Ačkoli obce realizovaly dostatek projektů spolufinancovaných strukturálními fondy Evropské unie, dle mého názoru, je šedesátiprocentní úspěšnost velice nízká. Jako největší problém shledávám zejména nedostatky ve znalostech zástupců obcí týkající se problematiky čerpání evropských dotací, příliš vysoká hodnotící kritéria projektů, jež jsou podmínkou pro schválení dotace a rozsáhlá a složitá dokumentace spojená s žádostí o dotaci. Na základě rozhovorů s představiteli obcí, mohu usoudit, že **mnohé obce odmítají realizovat projekty za podpory strukturálních fondů zejména kvůli kontrolám a obavám z nedodržení základních parametrů projektu a následného vrácení dotace**. Ačkoli vybrané obce ve vymezeném období nevyužily dostatečně příležitostí, jež se jim nabízí v rámci strukturálních fondů EU, tak z mého pohledu by nebyly schopny realizovat projekty celkem za 177 869 516,28 Kč. Vzhledem k alokované částce pro Českou republiku v programovacím období 2007 – 2013 a možnostem, které se potenciálním žadatelům a příjemcům dotací nabízí, bych doporučila transparentnost a obezřetnost se zacházením s veřejnými financemi, jež by zdůraznilo efektivní využití dotací a předejít sankcím, které mohou nastat.

Seznam literatury

Knihy

1. BAJER, Petr a Jiří MATYÁŠ. *Praktický průvodce dotacemi z fondů Evropské unie*. Brno: PBtisk s.r.o., 2009. ISBN 978-80-254-4017-9.
2. HÁJEK, Oldřich a Jiří NOVOSÁK. *Kohezní politika v širších souvislostech*. Žilina: GEORG, 2010. ISBN 978-80-89401-19-2.
3. CHRÁSTECKÝ, Metoděj. *Hlučínsko, Valticko, Vitorazsko...podobná minulost*. Opava: Muzeum Hlučínska, 2008. ISBN 978-80-254-3581-6.
4. CHVOJKOVÁ, Anna a Viktor KVĚTOŇ et al. *Finanční prostředky strukturálních fondů EU v programovacím období 2007-2013*. 1. vyd. Praha: IREAS, 2006. ISBN 80-86684-43-1.
5. JÁČ, Ivan et al. *Jedinečnost obce v regionu*. 1. vyd. Příbram: Professional Publishing, 2010. ISBN 978-80-7431-038-6.
6. MAREK, Dan a Tomáš KANTOR. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2009. ISBN 978-80-87029-13-8.
7. NOVOTNÁ, Martina. *Regionální politika EU*. 1. vyd. Ostrava: VŠB-TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA, 2007. ISBN 978-80-248-1413-1.
8. SKOKAN, Karel. *Evropská regionální politika v kontextu vstupu do Evropské unie*. 1.vyd. Ostrava: Repronis, 2003. ISBN 80-7329-023-5.
9. TAUER, V., ZEMÁNKOVÁ, H. a J. ŠUBRTOVÁ. *Získejte dotace z fondů EU*. Praha: ComputerPress, a.s., 2009. ISBN 978-80-251-2649-3.
10. WOKOUN, René. *Česká Regionální politika v období vstupu do Evropské unie*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2003. ISBN 80-245-0517-7.
11. WOKOUN, René. *Strukturální fondy a obce I*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2006. ISBN 80-7357-138-2.

Elektronické publikace

12. ŠKRABAL, I., S. NUNVÁŘOVÁ, J. NOVÁK a V. TŘEBÍCKÝ. *Metodika zavádění managementu rozvoje mikroregionů*. Přerov: EURO-PRINT PŘEROV s.r.o., 2006. 1. vyd. ISBN 80-86902-39-0. Dostupné také z: http://www.cpkp.cz/files/file/vydavatelstvi/met_mikro07.pdf

Internetové zdroje

13. CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. Spolupráce MAS a LGD ve Slezsku. *Risy.cz* [online]. ©2010-2011 [cit. 2012-02-18]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/projekty-eu/detail?Id=4404>
14. CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. Obce – ČR. *Risy.cz* [online]. ©2010-2011 [cit. 2012-02-08]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?>
15. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Charakteristika okresu Opava. *Czso.cz* [online]. ©11. 2. 2011 [cit. 2012-28-1]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xt/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_opava
16. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Městská a obecní statistika. *Czso.cz* [online]. ©2012 [cit. 2012-01-02]. Dostupné z: http://www.czso.cz/lexikon/mos_vdb.nsf/okresy/CZ0805
17. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Vymezení územních jednotek NUTS v ČR pro potřeby statistické a analytické a pro potřeby EU. *Czso.cz* [online]. ©2012 [cit. 2012-01-21]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/vymezeni_uzemnich_jednotek_nuts_v_cr_pro_potreby
18. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Struktura domovního fondu. *Czso.cz* [online]. ©2005 [cit. 2012-02-02]. Dostupné z: http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?vo=tabulka&cislotab=OB054_OK.43&voa=tabulka&go_zobraz=1&verze=0
19. DENÍK VEŘEJNÉ SPRÁVY. Dotace obcím – jejich struktura a využití. *Dvs.cz* [online]. ©2012 [cit. 2012-03-31]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6448273>

20. EUROREGION SILESIA. Euroregiony – mosty přes hranice. *Euroregion-silesia.cz* [online]. ©2004-2012 [cit. 2012-02-10]. Dostupné z: http://www.euroregion-silesia.cz/show_text.php
21. EVROPSKÁ KOMISE. Lisabonská strategie. *Ec.europa.eu* [online]. ©30. 10. 2010 [cit. 2012-01-19]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/ceskarepublika/abc/policies/art2377_cs.htm
22. INFORMAČNÍ CENTRUM HLUČÍN & MUZEUM HLUČÍNSKA. Památky. *Info.hlucin.com* [online]. ©2008 [cit. 2012-02-27]. Dostupné z: <http://www.info.hlucin.com/?page=info&sekce=9>
23. INFORMAČNÍ CENTRUM HLUČÍN & MUZEUM HLUČÍNSKA. Příroda. *Info.hlucin.com* [online]. ©2008 [cit. 2012-02-27]. Dostupné z: <http://www.info.hlucin.com/?page=info&sekce=15>
24. MAS HLUČÍNSKO. Mapa území. *Mashlucinsko.cz* [online]. © 2008 [cit. 2012-28-1]. Dostupné z: <http://www.mashlucinsko.cz/index.php?co=mapa>
25. MAS HLUČÍNSKO. Strategický plán LEADER. *Mashlucinsko.cz* [online]. ©2008 [cit. 2012-02-10]. Dostupné z: http://www.mashlucinsko.cz/index.php?co=zakladni_dokumenty
26. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Konečná alokace zdrojů fondů EU pro Českou republiku v období 2007-2013. *Strukturalni-fondy.cz* [online]. 2012 [cit. 2012-01-20]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU/Novinky/Konecna-alokace-zdroju-fondu-EU-pro-Ceskou-republiku>
27. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Finanční perspektiva EU na léta 2007-2013: výsledná podoba. *Strukturalni-fondy.cz* [online]. ©2012 [cit. 2012-01-19]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU/Dokumenty/Legislativa/Financni-perspektiva-2007-2013/Financni-perspektiva-EU-na-leta-2007-2013--vysledn>
28. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Nezpůsobilé výdaje. *Strukturalni-fondy.cz* [online]. ©2012 [cit. 2012-02-03]. Dostupné z: [http://www.strukturalni-fondy.cz/Glosar/N/Nezpusobile-vydaje-\(neuznatelne-naklady\)](http://www.strukturalni-fondy.cz/Glosar/N/Nezpusobile-vydaje-(neuznatelne-naklady))

29. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Oblast podpory. *Strukturalni-fondy.cz* [online] ©2012 [cit. 2012-29-03]. Dostupné z: [http://www.strukturalni-fondy.cz/Glosar/O/Oblast-podpory-\(intervence\)](http://www.strukturalni-fondy.cz/Glosar/O/Oblast-podpory-(intervence))
30. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Projektová žádost. *Strukturalni-fondy.cz* [online]. ©2012 [cit. 2012-02-03]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Glosar/P/Projektova-zadost>
31. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Regionální operační programy. *Strukturalni-fondy.cz* [online]. ©2012 [cit. 2012-01-21]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/810a501c-e85f-4e99-92f3-d1824296f1d4/Regionalni-operacni-program>
32. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Tematické operační programy. *Strukturalni-fondy.cz* [online]. ©2012 [cit. 2012-01-21]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/cbbd7af9-afef-448c-8030-1da7e87b4aa7/Tematicke-operacni-programy>
33. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. Seznamy příjemců 2007 - 2012. *Strukturalni-fondy.cz* [online]. ©2012 [cit. 2012-02-03]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/2eec9b32-0674-48ba-a419-90fa51db8823/Seznamy-prijemcu>
34. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. SAPARD. *Strukturalni-fondy.cz* [online]. ©2012 [cit. 2012-01-25]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/621cf23f-ed34-40d8-96e9-62c95e0da2df/SAPARD>
35. MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ. Euroregion Silesia. *Verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz* [online]. ©2012 [cit. 2012-02-10]. Dostupné z: <http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/cz/euroregion-silesia-11660/>
36. PRAJZSKÁ AMBASÁDA. Prajzská ambasáda, občanské sdružení. *Prajzkaambasada.eu* [online]. ©2011 [cit. 2012-02-10]. Dostupné z: <http://www.prajzkaambasada.eu/>
37. REGIONÁLNÍ RADA NUTS II SEVEROVÝCHOD. Kongresová turistika. *Rada-severovychod.cz* [online]. ©2007-2009 [cit. 2012-02-27]. Dostupné z: <http://www.rada-severovychod.cz/kongresova-turistika>

38. REGIONÁLNÍ RADA REGIONU SOUDRŽNOSTI MORAVSKOSLEZSKO - ÚŘAD REGIONÁLNÍ RADY. Příručka Benefit v2.05. *Rr-moravskoslezsko.cz* [online]. ©2007-2011 [cit. 2012-04-03]. Dostupné z: <http://www.rr-moravskoslezsko.cz/file/2481/>
39. SDRUŽENÍ OBCÍ HLUČÍNSKA Sdružení obcí Hlučína. *Hlucinsko.com* [online]. © 2004–2012 [cit. 2011-01-26]. Dostupné z: <http://www.hlucinsko.com/>
40. SDRUŽENÍ OBCÍ HLUČÍNSKA. Cirkev. *Hlucinsko.eu* [online]. ©2004–2012 [cit. 2012-02-27]. Dostupné z: http://www.hlucinsko.eu/?page=info_obce&sekce=12
41. SDRUŽENÍ OBCÍ HLUČÍNSKA. Instituce. *Hlucinsko.eu* [online]. ©2004–2012 [cit. 2012-02-10]. Dostupné z: http://www.hlucinsko.eu/?page=info_obce&sekce=3
42. SDRUŽENÍ OBCÍ HLUČÍNSKA. Místní akční skupina Hlučína o.s. *Hlucinsko.com* [online]. ©2004–2012 [cit. 2011-01-26]. Dostupné z: <http://www.hlucinsko.com/?page=texty&id=4>
43. SDRUŽENÍ OBCÍ HLUČÍNSKA. SOH: *Strategie rozvoje Leader 2007 – 2013 MAS Hlučína* [online]. SOH, ©2004–2012 [cit. 2012-02-08]. Dostupné z: http://www.hlucinsko.com/foto/volne_texty/soubory/4-4.PDF
44. SDRUŽENÍ OBCÍ HLUČÍNSKA. Svazek obcí mikroregionu Hlučína-východ. *Hlucinsko.com* [online]. ©2004–2012 [cit. 2011-01-26]. Dostupné z: http://hlucinsko.com/foto/volne_texty/soubory/0-4-3.PDF
45. SDRUŽENÍ OBCÍ HLUČÍNSKA. Svazek obcí mikroregionu Hlučína-západ. *Hlucinsko.com* [online]. ©2004–2012 [cit. 2011-01-26]. Dostupné z: http://hlucinsko.com/foto/volne_texty/soubory/0-4-2.PDF
46. SDRUŽENÍ OBCÍ HLUČÍNSKA. Ubytování. *Hlucinsko.com* [online]. © 2004-2012 [cit. 2012-01-02]. Dostupné z: http://www.hlucinsko.com/?page=info_obce&sekce=10

Ostatní zdroje

47. Interní materiály OÚ Bělá, 2012
48. Interní materiály OÚ Bohuslavice, 2012
49. Interní materiály OÚ Bolatice, 2012

- 50. Interní materiály OÚ Píšť, 2012
- 51. Interní materiály OÚ Rohov, 2012
- 52. Interní materiály OÚ Strahovice, 2012
- 53. Interní materiály OÚ Sudice, 2012
- 54. Interní materiály OÚ Vřesina, 2012
- 55. Interní materiály OÚ Závada, 2012

Seznam zkratk

ČR	Česká republika
ČS	Československo
DG Regio	Generální ředitelství Evropské komise pro regionální politiku
EAFRD	European Agricultural Fund for Rural Development Evropským zemědělský fond pro rozvoj venkova
EAGGF	European Agricultural Guidance and Guarantee Fund Evropský zemědělský orientační a záruční fond
EESC	European Economic and Social Committee: Evropský hospodářský a sociální výbor
EFF	European Fisheries Fund Evropský rybářský fond
EHS	Evropské hospodářské společenství
EIB	European Investment Bank Evropská investiční banka
EK	Evropská komise
EMU	Evropská měnová unie
EP	Evropský parlament
ERDF	European Regional Development Fund Evropský fond pro regionální rozvoj
ES	Evropské společenství
ESF	European Social Fund Evropský sociální fond
ESUO	Evropské společenství uhlí a oceli
EU	Evropská unie
EURATOM	Evropské společenství atomové energie
EUROSTAT	Evropský statistický úřad
FIFG	Financial Instrument for Fisheries Guidance Finanční nástroj na orientaci rybolovu
FS	Fond soudržnosti
IPA	Instrument for Pre-Accession Assistance Nástroj předvstupní pomoci

ISPA	Instrument for Structural Policies for Pre-accession Nástroj předvstupních strukturálních politik
JASMINE	Joint Action to Support Micro-finance Institutions in Europe Společná akce na podporu mikroúvěrových ústavů v Evropě
JASPERS	Joint Assistance in Supporting Projects in European Regions Společná pomoc při podpoře projektů v evropských regionech
JEA	Jednotný evropský akt
JEREMIE	Joint European Resources for Micro-to-Medium Enterprises Společné evropské zdroje pro mikro až středně velké podnikatele
JESSICA	Joint European Support for Sustainable Investment in City Area Společná evropská podpora pro udržitelné investice v městských oblastech
LGD	Polská lokalna grupa działań
MAS	Místní akční skupina
NPP	Národní přírodní památky
NRP	Národní rozvojový plán
NSDAP	Národně socialistická německá dělnická strana
NSRR	Národní strategický referenční rámec
NUTS	Nomenclature of Units for Territorial Statistics Nomenklatura územních statistických jednotek
OP	Operační programy
PHARE	Poland and Hungary Aid for Restructuring of the Economy Pomoc Polsku a Maďarsku při přestavbě ekonomiky
PL	Polsko
ROP	Regionální operační program
SAPARD	Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development Speciální předvstupní program pro zemědělství a rozvoj venkova
SČMSD	Svaz českých a moravských spotřebních družstev
SdP	Sudetoněmecká strana

SF	Strukturální fondy
SMH- V	Svazek obcí mikroregionu Hlučínska – východ
SMH-Z	Svazek obcí mikroregionu Hlučínsko – západ
SMVaK	Severomoravskými vodárnami a kanalizacemi
SOH	Sdružení obcí Hlučínska
SOZS	Strategické obecné zásady společenství
Tj.	To je
Tzv.	Takzvaný
VaK	Vodovody a kanalizace

Seznam tabulek a grafů

Tabulka 3.1: Počet obyvatel mikroregionu Hlučínska dle obcí, pohlaví a věkové struktury.....	30
Tabulka 3.2: Podnikatelské subjekty dle oblasti hlavní ekonomické činnosti	32
Tabulka 3.3: Občanská vybavenost na Hlučínsku.....	37
Tabulka 3.4: SWOT analýza v rámci oblasti podnikání a trh práce.....	43
Tabulka 3.5: SWOT analýza v rámci oblasti cestovní ruch a volný čas	43
Tabulka 3.6: SWOT analýza v rámci oblasti doprava a technická infrastruktura.....	44
Tabulka 3.7: SWOT analýza v rámci oblasti životní prostředí	45
Tabulka 3.8: Základní údaje vybraných obcí mikroregionu Hlučínska	50
Tabulka 4.1: Čerpání dotačních prostředků EU obcí Bělá v letech 2007-2012	58
Tabulka 4.2: Čerpání dotačních prostředků EU v obci Bohuslavice v letech 2007-2012...	59
Tabulka 4.3: Čerpání dotačních prostředků EU v obci Bolatice v letech 2007-2012	61
Tabulka 4.4: Čerpání dotačních prostředků EU v obci Píšť v letech 2007-2012.....	63
Tabulka 4.5: Čerpání dotačních prostředků EU v obci Rohov v letech 2007-2012.....	64
Tabulka 4.6: Čerpání dotačních prostředků EU v obci Strahovice v letech 2007-2012	66
Tabulka 4.7: Čerpání dotačních prostředků EU v obci Sudice v letech 2007-2012.....	67
Tabulka 4.8: Čerpání dotačních prostředků EU v obci Vřesina v letech 2007-2012	68
Tabulka 4.9: Čerpání dotačních prostředků EU v obci Závada v letech 2007-2012.....	70

Seznam grafů

Graf 3.1: Míra registrované nezaměstnanosti na Hlučínsku v roce 2010.....	34
Graf 4.1: Čerpání dotací obcemi dle schválených žádostí o dotaci k 3. 4. 2012.....	71
Graf 4.2: Čerpání dotačních prostředků EU obcemi dle operačních programů v letech 2007-2012 k 3. 4. 2012	72
Graf 4.3: Celkové náklady projektů a výše alokované dotace dle jednotlivých obcí v letech 2007-2012 k 3. 4. 2012	73
Graf 4.4: Celková výše proplacených dotací k 3. 4. 2012.....	74
Graf 4.5: Alokace na jednoho obyvatele k 3. 4. 2012	75
Graf 4.6: Počet realizovaných projektů dle dotačních titulů k 3. 4. 2012	76

Seznam obrázků

Obrázek 3.1: Vymezení mikroregionu Hlučínsko.....	29
---	----

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 11. května 2012

.....
Bohumila Kubíková

Seznam příloh

Příloha č. 1	Alokace finančních prostředků pro Českou republiku na období 2007—2013 podle operačních programů.
Příloha č. 2	Struktura domovního fondu k 1. 3. 2001
Příloha č. 3	Vzdělanostní struktura v mikroregionu Hlučínsko v roce 2001
Příloha č. 4	Ubytovací zařízení na Hlučínsku
Příloha č. 5	Charakteristiky vybraných obcí
Příloha č. 6	Výše proplacených dotací vybraným obcím
Příloha č. 7	Projekty realizované v rámci Programu rozvoje venkova Osa IV LEADER

Přílohy

Příloha č. 1

Tabulka 1: Alokace finančních prostředků pro Českou republiku na období 2007-2013 podle operačních programů.

Operační program	Fond	€, běžné ceny
Podnikání a inovace	ERDF	3 041 312 546
Výzkum a vývoj pro inovace	ERDF	2 070 680 884
Životní prostředí	ERDF + FS	4 917 867 098
Doprava	ERDF	702 482 212
	FS	4 215 384 886
	ERDF + FS	5 759 081 203
	ERDF	1 155 443 650
	FS	4 603 637 553
Integrovaný operační program	ERDF	1 582 390 162
Regionální operační programy	ERDF	4 659 031 986
Střední Čechy	ERDF	559 083 839
Jihozápad	ERDF	619 651 254
Severozápad	ERDF	745 911 021
Jihovýchod	ERDF	704 445 636
Severovýchod	ERDF	656 457 606
Moravskoslezsko	ERDF	716 093 217
Střední Morava	ERDF	657 389 413
Technická pomoc	ERDF	247 783 172
Lidské zdroje a zaměstnanost	ESF	1 837 421 405
Vzdělávání pro konkurenceschopnost	ESF	1 828 714 781
Praha - Konkurenceschopnost	ERDF	234 936 005
Praha - Adaptabilita	ESF	108 385 242

Zdroj: www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU/Novinky/Konecna-alokace-zdroju-fondu-EU-pro-Ceskou-republi, 2012; vlastní zpracování

Příloha č. 2

Tabulka 2: Struktura domovního fondu k 1. 3. 2001

Obec	Domy celkem	Z toho		Trvale obydlené domy	Z toho		Neobydlené domy s byty	Z toho		Neobydlená ubytovací zařízení
		Rodinné domy	Bytové domy		Rodinné domy	Bytové domy		Rodinné domy	Bytové domy	
Bělá	180	179	1	169	168	1	11	11	-	-
Bohuslavice	413	407	3	383	377	3	30	30	-	-
Bolatice	976	963	10	928	917	10	48	46	-	-
Chlebičov	244	241	1	238	235	1	6	6	-	-
Chuchelná	273	262	8	261	250	8	12	12	-	-
Darkovice	308	308	-	291	291	-	17	17	-	-
Dolní Benešov	710	658	42	673	622	41	37	36	1	-
Hať	683	672	6	622	615	6	61	57	-	-
Hlučín	2 378	2 141	214	2 286	2 055	212	92	86	2	-
Hněvošice	232	229	1	221	220	1	11	9	-	-
Kobeřice	712	704	7	671	664	7	41	40	-	-
Kozmice	486	479	4	450	444	4	36	35	-	-
Kravaře	1 761	1 709	32	1 609	1 569	32	152	140	-	-
Ludgeřovice	1 296	1 277	10	1 212	1 196	10	84	81	-	-
Markvartovice	486	485	1	443	442	1	43	43	-	-
Oldřšov	335	318	12	304	289	12	31	29	-	-
Příšř	559	544	7	503	492	7	56	52	-	-
Rohov	159	158	1	144	143	1	15	15	-	-
Služovice	207	199	8	191	183	8	16	16	-	-
Strahovice	218	216	2	205	204	1	13	12	1	-
Sudice	166	156	7	147	139	7	19	17	-	-
Šilheřovice	372	346	17	342	321	17	30	25	-	-
Štěpánkovice	728	716	9	671	662	8	57	54	1	-
Třebom	79	71	5	57	51	4	22	20	1	-
Velké Hoštice	409	397	9	388	376	9	21	21	-	-
Vřesina	315	311	1	307	303	1	8	8	-	-
Závada	147	146	1	132	131	1	15	15	-	-
Hlučínsko	9 397	9 165	419	8 741	8 539	413	984	933	6	
Okres Opava	35 775	32 720	2 544	32 662	29 777	2 533	3 108	2 943	11	5

Zdroj: http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?vo=tabulka&cislotab=OB054_OK.43&voa=tabulka&go_zobraz=1&verze=0, 2012; vlastní zpracování

Příloha č. 3

Tabulka 3: Vzdělanostní struktura v mikroregionu Hlučínsko v roce 2001

Obec	Počet obyvatel 2001	Obyvatelstvo 15leté a starší	V tom podle stupně vzdělání						
			Bez vzdělání	Základní vč. neukončeného	Vyučení a stř. odborné bez mat.	Úplné střední s maturitou	Vyšší odborné a nástavbové	VŠ vzdělání	Nezjištěné vzdělání
Bělá	705	592	7	217	262	86	3	10	7
Bohuslavice	1568	1280	5	373	571	243	26	49	13
Bolatice	4134	3464	10	995	1580	661	74	133	11
Darkovice	1217	998	8	326	437	169	21	29	8
Dolní Benešov	4370	3589	14	943	1589	804	62	161	16
Hať	2564	2101	13	718	909	348	43	59	11
Hlučín	14346	12028	173	3257	4930	2466	301	740	161
Hněvošice	1024	822	3	229	395	146	9	31	9
Chlebičov	1069	865	6	254	428	126	13	20	18
Chuchelná	1324	1086	4	290	460	231	34	54	13
Kobeřice	3210	2591	9	727	1198	493	32	121	11
Kozmice	1811	1520	8	432	678	300	28	67	7
Kravaře	6693	5513	26	1458	2536	1041	104	250	98
Ludgeřovice	4595	3913	17	1124	1580	821	100	251	20
Markvartovice	1770	1472	8	439	611	287	33	58	36
Oldřšov	1334	1079	8	307	531	170	22	32	9
Píšť	2097	1757	10	542	778	315	33	58	21
Rohov	609	493	4	153	244	79	7	4	2
Služovice	814	653	2	187	298	127	6	23	10
Strahovice	892	715	7	208	334	133	14	17	2
Sudice	661	540	0	157	265	84	11	22	1
Šilheřovice	1520	1255	10	420	555	183	17	64	6
Štěpánkovice	3042	2459	3	679	1145	447	71	95	19
Třebom	203	160	1	61	72	15	3	2	6
Velké Hoštice	1657	1352	10	356	612	277	38	58	1
Vřesina	1315	1085	1	359	444	200	22	54	5
Závada	576	485	0	174	230	64	3	11	3
Hlučínsko celkem	60986	53867	367	15385	23672	10316	1130	2473	524
Moravskoslezský kraj	1269467	1051687	5568	265452	407247	245665	32102	81506	14147

Zdroj: <http://www.czso.cz/sldb/sldb2001.nsf/okresy/CZ0815>, 2012; vlastní zpracování

Příloha č. 4

Tabulka 4: Ubytovací zařízení na Hlučínsku

Obec	Ubytovací zařízení na Hlučínsku	Kapacita
Bělá	Penzion Bělá - Rotschildův Dvůr	20
Bohuslavice	Penzion u kostela	11
Bolatice	Turistická základna Vesmír	38
	Penzion na koupališti	20
	Penzion U Fontány	
Dolní Benešov	Penzion Herta	28
Hať	Hostinec u sv. Mikuláše	15
Hlučín	Penzion Lucie	6
	Penzion Rodos	20
	Penzion sv. Florian	9
	Penzion Stará celnice	10
	Penzion Azalka	20
	Penzion Hevil	7
	Autokemp jezero	
Chuchelná	Café Lucas	6
Kozmice	Restaurace U Krokodýla	25
Kravaře	Hotel Buly Aréna	60
	Penzion Buly	20
	Restaurace Slanina	23
	Ubytovna Slanina	23
Ludgeřovice	Motel Taxi	5
Markvartovice	Ubytování v soukromí	8
Strahovice	Turistická chata	11
Šilheřovice	Hotel Golf Šilheřovice	42
	Golf hotel u sv. Jana	20
	Penzion Stará pekárna	15
Štěpánkovice	Penzion Na Náměstí	20
	Hotel Albertovec	40
Velké Hoštice	Penzion u Bouchače	10
	Penzion Darja	6

Zdroj: www.hlucinsko.com/?page=info_obce&sekce=10, 2012; vlastní zpracování

Příloha č. 5

Charakteristiky vybraných obcí

Obec Bělá

Obec Bělá se rozkládá severozápadním směrem od města Hlučín a sousedí s obcemi Píšť, Chuchelná, Závada a Bohuslavice. První písemná zmínka o obci je datována k roku 1349 a do 15. století byla v majetku vladyckého rodu. V roce 1979 se sloučila se sousední obcí Chuchelná a od roku 1990 se stala samostatnou obcí. Obec se podílí a víkendové rekreaci obyvatelstva širokého okolí zejména díky nedávno vybudovaným Priessnitzovým koupelím, diagnostické stezce zdraví, labyrintu a hřebčínu Bělá, které zvýšili turistickou návštěvnost. Příjemné posezení a relaxaci nabízí pstruží farma taktéž v blízkosti obce. Jediným ubytovacím zařízením v obci je Pension BĚLÁ - Rothschildův dvůr. Dominantou obce je kostel sv. Jana Křtitele, správně spadá obec do bohuslavické farnosti. V obci působí ochotnické divadlo, které pořádá svá představení na různých místech mikroregionu. V obci sídlí 94 podnikatelských subjektů. Vzhledem k velikosti a počtu obyvatel není v obci žádný významný podnikatelský subjekt, jedná se zejména o drobné živnostníky. Vzdálenost od měst: 20 kilometrů od Opavy, 10 kilometrů od Hlučína.

Obec Bohuslavice

Obec Bohuslavice se nachází na severozápadě od města Hlučín a sousedí s městem Dolní Benešov a obcemi Závada, Bělá a Bolatice. První písemná zmínka o obci je datována k roku 1288, kdy patřila k panství významného rodu z Kravař a od 14. – 16. století se staly součástí dolnobenešovského panství. Obec postrádá zařízení, které by posílilo turistický ruch. Jedinou dominantou obce je farní kostel sv. Trojice s ohradní zdí a kapličkou, který je státní chráněnou kulturní památkou. V okolí obce se nachází osm rybníků, které slouží k chovu ryb, zejména kaprů. V Bohuslavicích působí Folklorní soubor Vlašanky a Klub paličkářek. Pravidelně je v obci pořádána akce Bohuslavické Rockobití a spousta výstav, koncertů známých umělců a divadelních souborů v místním kulturním domě. V obci jsou tři sportovní kluby, fotbalový, hokejový a florbalový. Obec je sídlem 315 podnikatelských subjektů, z nichž nejvýznamnější jsou Klia CZ s.r.o., PEDOTHERM Moravia spol. s r.o., VALKO DOPRAVA, s.r.o., velkoobchod chovatelských potřeb Jan Hruška - CANIS PROSPER a jiné. Vzdálenost od měst: 18 kilometrů od Opavy, 8 kilometrů od Hlučína.

Obec Bolatice

Obec Bolatice se rozkládá na východě od města Opava a sousedí s městy Dolní Benešov, Kravaře a s obcemi Chuchelná, Koberice a Štěpánkovice. První písemná zmínka o obci pochází z roku 1250, jako majetek velehradského cisterciáckého kláštera. Dominantou obce je místní farní kostel sv. Stanislava a barokní zámek. Co se týče kulturní a sportovní vybavenosti obce, tak obec Bolatice svou úrovní vysoce převyšuje okolní obce. Jako v jedné z mála obcí je zde stále fungující místní kino, muzeum a středisko pro volný čas dětí a mládeže. V Bolaticích působí řada organizací a svazů, které pořádají pravidelní akce a zvyšují tím atraktivitu celé obce. Konkrétně se jedná o místní fotbalový klub, svaz chovatelů holubů, soubor Burianky, rodinné centrum skřítěk a další. Nedaleko obce je vybudována průmyslová zóna, která je vybavená technickou infrastrukturou. Výhodou je blízkost města Opavy a Ostravy. V obci působí 822 podnikatelských subjektů. Mezi nejvýznamnější patří Lanex a.s., SPID handicap, o.p.s., Technické služby Bolatice, V A L D I S spol. s r.o., ZAHRADNICTVÍ MAZAL. Vzdálenost od měst: 14 kilometrů od Opavy, 6 kilometrů od Kravař.

Obec Píšť

Obec Píšť je umístěna na severu od města Hlučín a sousedí s obcemi Bělá, Závada a Vřesina na české straně a s obcemi Krzyzanowice, Boleslav a Owsiszczce na polské straně. První písemná zmínka o obci se datuje k roku 1228, kdy ji Přemysl Otakar I. daroval velehradskému klášteru. Dominantou obce je místní farní kostel sv. Vavřince, který byl ustaven novým Mariánským poutním místem. V areálu farního kostela je vybudována Křížová cesta a ve středu stojí významná kulturní památka kaple sv. Jana Nepomuckého. Nedaleko kostela jsou umístěny sluneční parkové hodiny, které v době jejich vzniku byly největšími ve střední Evropě. Díky své příhraniční poloze je v Píšti umístěn hraniční přechod s obcí Owsiszczce. Obec Píšť je sídlem významných podniků, většina z nich sídlí v místní průmyslové zóně. Počet podnikatelských subjektů v obci Píšť činí 389. Mezi nejvýznamnější patří pekařství GOBE spol. s r.o., Stavební činnost Fichna-Hudeczek a.s., Kohimex, spol. s r.o. a jiné. Vzdálenost od měst: 23 kilometrů od Opavy, 10 kilometrů od Hlučína.

Obec Rohov

Obec Rohov se rozkládá na severovýchodě od města Opava. Je to příhraniční obec a sousedí s obcí Strahovice, Sudice a na polské straně s obcemi Krzanowice a Sciborzyce Wielkie. První písemná zmínka o obci pochází z roku 1349. V 17. století byl součástí panství v Chuchelné. V roce 1975 byla obec sloučena s obcí Sudice, ale následně v roce 1990 se stal samostatnou obcí. Dominantou obcí je kaple sv. Petra a Pavla. Správně spadá obec do sudické farnosti. V obci Rohov jsou aktivně činné dobrovolné spolky a sdružení, mezi které patří občanské sdružení mladých - Roháček o. s., český zahrádkářský svaz, klub seniorů a další. Tyto spolky a sdružení pravidelně pořádají kulturně – společenské akce. Vyznanými památkami v obci Rohov jsou zejména roubené špýchary. Ačkoli není v okolí Rohova vybudována průmyslová zóna, sídlí zde 114 podnikatelských subjektů. V těchto firmách je zaměstnána řada občanů obce Rohov, tudíž se tyto podnikatelské subjekty nemalou měrou podílejí na snižování nezaměstnanosti v obci. Mezi významné podniky patří zemědělská farma Ing. Jan Hanzlík, Mgr. Martin Harazim – velkoobchod květin a další. Vzdálenost od měst: 15 kilometrů od Opavy, 10 kilometrů od Kravař.

Obec Strahovice

Obec Strahovice se nachází severovýchodně od města Opavy a sousedí s obcemi Chuchelná, Koberice a Rohov. První písemná zmínka o obci pochází z roku 1349. Od roku 1377 patřily ke křanovickému panství Žibřida z Křanovic. V roce 1976 byla obec správně připojena k obci Chuchelná a dnes je opět samostatnou obcí. Dominantou obce je místní kostel sv. Augustina a kaple Panny Marie Schonstattské. Turisticky zajímavou dělají obec zejména roubené špýchary a lidové hospodářské stavby. Stejně jako v okolních obcích, tak také ve Strahovicích jsou pravidelně pořádány kulturní akce nejen pro místní, ale také pro obyvatele z okolí. Mezi významné patří živý betlém, který se koná v období adventu, odpust, sportovní a hasičské slavnosti a další. V obci sídlí 146 podnikatelských subjektů, zejména malých živnostníků. Z větších firem můžeme uvést BLUM - průmyslová elektronika, s.r.o. a OMLUX, spol.s.r.o. - plastová okna, revitalizace panelových domů. Vzdálenost od měst: 16 kilometrů od Opavy, 10 kilometrů od Kravař.

Obec Sudice

Obec Sudice se nachází na severovýchodě od města Opava a je vzdálená asi kilometr od polských hranic. Sousedí s obcemi Rohov a Třebom na českém území a s obcemi Pietraszyn a Sciborzice Wielkie na polském území. První písemná zmínka o obci pochází z roku 1327, kdy připadala k polským dominikánům, ale v zápětí byla ve vlastnictví Jindřicha Svojše ze Sudic. V roce 1975 byla k Sudicím připojena na přechodnou dobu obec Třebom a Rohov. Dominantou obce je farní kostel sv. Jana Křtitele, místní fara a hospodářské budovy. Obec Sudice je charakteristická množstvím kulturních památek, které činí obec turisticky atraktivním místem. Významnými kulturními památkami je již zmíněný kostel, památník čs. tankistů a fara. V obci působí řada organizací a spolků, například myslivecké sdružení, střelecký klub a fotbalový klub. V obci sídlí 164 podnikatelských subjektů. Mezi nejvýznamnější patří Střechy Kubjatko a Stolárna Konečný. Vzdálenost od měst: 18 kilometrů od Opavy, 13 kilometrů od Kravař.

Obec Vřesina

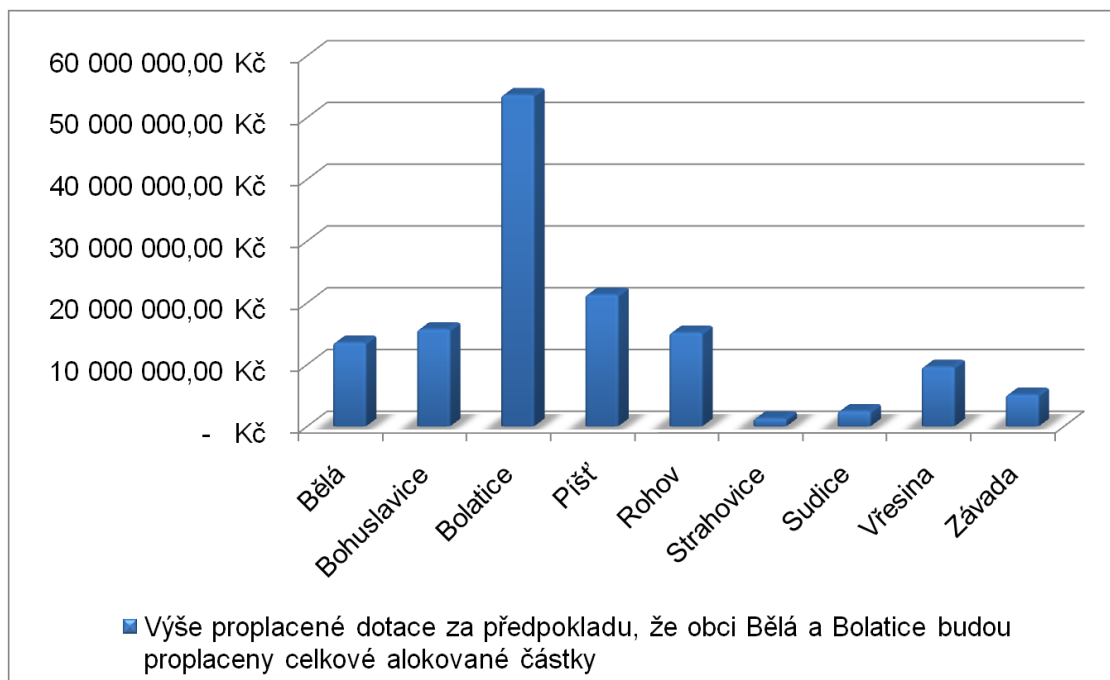
Obec Vřesina se nachází severně od města Hlučín a sousedí s obcemi Píšť, Závada a Darkovičky. První písemná zmínka o obci pochází z roku 1270, kdy obec náležela majitelům benešovského panství a Donátům z Velké Polomi. Dominantou obce je místní farní kostel sv. Viléma Aquilánského. Mezi zajímavosti obce patří zejména bludné balvany a chráněné území Dařenec. V okolí obce je vybudována naučná stezka, v blízkosti které se vyskytují vzácní živočichové a pět set let starý dub. Obec pořádá pěvecké soutěže a adventní trhy pro místní i okolní obyvatelé. V rámci obce funguje několik organizací a sdružení, například klub seniorů, organizace chovatelů a jiné. V obci působí 274 podnikatelských subjektů. Většina jsou drobní živnostníci. Mezi nejvýznamnější patří Kovovýroba – Norbert Weczerrek a Stolařství – Josef Kindla. Vzdálenost od měst: 23 kilometrů od Opavy, 6 kilometrů od Hlučína.

Obec Závada

Obec Závada se nachází severně od města Hlučín. První písemná zmínka pochází z roku 1349. V roce 1377 připadla k dolnobenešovskému panství, ke kterému patřila také obec Bohuslavice a Kozmice. V roce 1977 byla obec správně spojena s Bohuslavicemi, dnes je ale samostatnou obcí. Dominantou obce je novodobá kaple sv. Urbana. Správně spadá obec pod bohuslavickou farnost. K významným místům této obce patří středověký hrádek a nově vybudovaný památník obětem světových válek. V obci působí řada spolků a institucí, které pořádají pravidelné kulturní a sportovní akce. V obci má sídlo 115 podnikatelských subjektů, z nichž většina jsou drobní živnostníci. Mezi významné firmy patří Společnost XLNET s.r.o., která poskytuje vysokorychlostní přístup k internetu v okolních obcích. Vzdálenost od měst: 21 kilometrů od Opavy, 8 kilometrů od Hlučína.

Příloha č. 6

Graf 1: Výše vyplacených dotací vybraným obcím

Zdroj: OÚ Bělá, OÚ Bohuslavice, OÚ Bolatice, OÚ Píšť, OÚ Rohov, OÚ Strahovice, OÚ Sudice, OÚ Vřesina, OÚ Závada, 2012 ; vlastní zpracování

Příloha č. 7

Tabulka 5: Projekty realizované v rámci Programu rozvoje venkova Osa IV - LEADER

Obec	Název projektu
Bělá	Bezdrátový rozhlas v obci Bělá
Bohuslavice	Oprava ohradní zdi v areálu kostela v Bohuslavicích Baroko v Bohuslavicích Modernizace informačního systému v Bohuslavicích
Bolatice	Oprava bočních věžiček kostela sv. Stanislava v Bolaticích
Píšť	
Rohov	Modernizace venkovské infrastruktury ke sportovnímu areálu v obci Rohov
Strahovice	Obecní informační mobiliář, osvětlení a zeleň na veřejných prostranstvích
Sudice	Rekonstrukce ulice Hlavní v Sudicích Farní kostel sv. Jana křtitele v Sudicích současně i budoucím generacím Bezpečně do školy, do práce i za zábavou
Vřesina	Revitalizace hřbitova v obci Vřesina
Závada	

Zdroj: OÚ Bělá, OÚ Bohuslavice, OÚ Bolatice, OÚ Píšť, OÚ Rohov, OÚ Strahovice, OÚ Sudice, OÚ Vřesina, OÚ Závada, 2012; vlastní zpracování